

Vážení spoluobčané,

než vám všem popřeji do nového roku 2010, chtěl bych zde moc poděkovat především za to, co mnozí z vás udělali pro nás všechny v uplynulém roce oslav 750. výročí povýšení Litomyšle na město. Jsem velmi rád, že jste se aktivně zapojili do příprav různých kulturních a sportovních akcí, a vytvořili tak skvělé zázemí a atmosféru po celý rok oslav.

Rok 2010 bude pro Litomyšl významným, neboť bude rokem ukončení, ale i zahájení některých velkých investičních akcí za posledních několik desítek let. Přál bych si, aby přinesly městu i vám všem užitek na dlouhá léta.

Do nového roku přeji všem hlavně pevné zdraví, hodně štěstí, vzájemnou úctu, toleranci a porozumění.

S úctou váš starosta Michal Kortyš

2009 – byl to dobrý rok

Historie se opakuje. Na Silvestra 2008 se lidé sešli v 17.50 na náměstí, stejně tak tomu bylo i v roce 2009.

Ohňostrojem a hrachovou polévkou to začalo a také skončilo. Reč je o roku oslav. Roku, který byl již sedmístým padesátým od doby, kdy byla Litomyšl povýšena na město. Máme za sebou nespočet akcí, dvě krásné knihy, Litomyšl hostila unikáty svých dějin a hlavně v nás zůstávají nezapomenutelné vzpomínky. Ano, první bilancování vyznívá příznivě, jak potvrzuje předseda organizačního týmu Radomil Kašpar: „Byl to dobrý rok. Musím smeknout klobouk před konkrétními lidmi, kteří se podíleli na organizaci. Neměli to jednoduché.“ Celý rok se totiž nesl v duchu filozofie „Litomyšlané Litomyšlanům“. Znamenalo to, že téměř většinu akcí si připravili Litomyšlané a budou bavit Litomyšlany. „Poté, co organizační tým před rokem a půl na zámku seznamoval spolky s touto filozofií, začaly už nápady chodit z jejich řad. Lidé se skutečně ozývali sami,“ uvádí Radomil Kašpar. Z městského rozpočtu se pak podpořilo přes 40 aktivit, z převážné většiny pořádaných různými organizacemi a spolky. Vyčleněno bylo 1,5 milionu korun. „Měl jsem strach, že se do této částky nevejdeme. Myslím si ale, že 1,5 milionu na celoroční oslavy je pěkná suma. Podle mého názoru, to jsou správně investované peníze,“ hodnotí rok 2009 v číslech Radomil Kašpar.

Oslavy v roce 2009 začaly Slavnostním novoročním koncertem. Při této příležitosti převzal ve Smetanově domě čestné občanství Litomyšle akademický sochař Olbram Zoubek a dirigent Libor Pešek. „Nikdy nezapomeneme ani na akci s příznačným názvem Městské bály pro tři sály“, vzpomíná starosta Michal Kortyš a pokračuje: „Lidé se bavili hned ve třech sálech najednou. Smetanův dům, Lidový dům a Music Club Kotelna tehdy propojil telemost.“ Pozornost přilákala také výstava Fenomén Litomyšl, která se konala v Zámeckém pivovaru a v Regionálním muzeu. Představeny zde byly připravované projekty i ty plány, které se nikdy nepodařilo zrealizovat.

Jakýmsi vyvrcholením se staly dvě velké akce. První se uskutečnila v květnu a nesla se v duchu sousedského hodování v hospodě s nejvyšším stropem na světě – na Smetanově náměstí. Poté až do ranního

kuropění slavili „v moci noci“. Druhý vrchol v září byl spojen se dnem otevřených dveří památek a odehrával se především na zámeckém návrší. Tyto a mnohé další události byly skutečně pro mnohé příležitosti sejit se a oslavit s rodinami, přáteli, známými, či neznámými, významné výročí města, ve kterém žijí. „Máme ohlasy, že například „Litomyšl v moci noci“ byla pro řadu Litomyšlanů neopakovatelným zážitkem. Někteří se po dlouhé době podívali do zámeckých interiérů. Musím však říci, že úspěch jednotlivých pořadů je zásluhou především Litomyšlanů, kteří na všechny akce chodí. Litomyšlané se rádi setkávají, a za to, jim patří dík,“ říká členka organizačního týmu Michaela Severová.

A co dodat na závěr? Snad jediné to, že třešnickou na dortu se stala kniha Litomyšl 1259–2009 město kultury a vzdělávání, kterou napsal Litomyšlan o Litomyšli a v Litomyšli ji také vydal. Své město máme prostě rádi, a to je dobře! **Jana Bisová, foto J. Mělnický**

Děkujeme všem čtenářům, přispěvatelům i inzerentům za dosavadní projevovou přízeň. Ať je rok 2010 ještě lepší než ten s devítkou na konci.

Redakce Zpravodaje Města Litomyšle Lilie

BOWLING PEKLO S RESTAURACÍ

Bowling Bar Peklo
Braunerovo n. 204
570 01 Litomyšl

Otevřeno:
Ne-Čt 11.00-24.00
Pá-So 11.00-02.00

tel.: 461 616 710
NOVĚ ON-LINE OBJEDNÁVKY
WWW.PEKLO.LIT.CZ

A. HURT ELEKTRO

akce měsíce

pračky a pračkosušičky

energetická třída: A+
vypere až 8 kg prádla
dvojnásobná účinnost praní
akční zaváděcí ceny!

Hotpoint ARISTON

Přejeme Vám úspěšný rok 2010!

tel./fax: 461 615 050
www.nakupujeme.cz/elektro-hurt

Úprava jízdného MHD Litomyšl

Od 1. ledna došlo k úpravě výše jízdné Městské hromadné dopravy v Litomyšli. Rada města na svém proscinovém zasedání schválila jeho výši takto:

- základní jízdné 8 Kč
- poloviční jízdné 4 Kč
- měsíční zákovské jízdné se zvyšuje na 80 Kč (z 60 Kč)
- měsíční studentské jízdné se zvyšuje na 200 Kč (ze 180 Kč).

Důvodem zvýšení cen je hlavně navýšení státem stanovených daní na jízdné prostředky hromadné dopravy

a na pohonné hmoty. I po úpravě jízdného bude každá jednotlivá jízdenka dotována příspěvkem města ve výši kolem 15 Kč.

Od zavedení Městské hromadné dopravy v Litomyšli v roce 2005 žluté linky ujely 158 tisíc kilometrů. Tržby z jízdného dosáhly k 855 tisícům korun, což představuje kolem 190 tisíc prodaných jízdenek! Dotace města na krytí provozní ztráty dopravce činí celkový 1 milion 539 tisíc korun.

otevřená radnice

Z rady města

- RaM nesouhlasí s nabídkou sochaře prof. Aleše Veselého na odkup soch instalovaných v Litomyšli.
- RaM zřizuje komisi pro cestovní ruch a jmenuje tyto členy: předseda: Michal Kortyš, člen: ing. Jana Macková, ing. Jiří Zámečník, Blanka Brýdlová, Robert Kilb, Jaroslav Vencl, tajemnice: ing. Michaela Severová (hlas poradní), jako další členové komise budou jmenováni: zástupce obyvatelů v Litomyšli a zástupce gastronomických zařízení v Litomyšli.
- RaM nesouhlasí s návrhem Čeňka Berouska z Nepolís na pravidelné měsíční pořádání prodejních trhů v roce 2010 v Litomyšli.

Ze zastupitelstva

- ZaM schvaluje poskytnutí dotace ve výši 300.000 Kč Litomyšlské nemocnici, a.s. na rekonstrukci ČOV.
- ZaM vydává obecně závaznou vyhlášku města Litomyšl č. 11/09, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.
- ZaM vydává Obecně závaznou vyhlášku města Litomyšl č. 12/09, o místním poplatku ze psů.
- ZaM schvaluje smlouvu o poskytnutí dotace na úhradu prokazatelné ztráty ve veřejné linkové dopravě mezi Městem Litomyšl a Zlatovánkem s.r.o. Smlouvou se upravuje výše dotace na 2.442 Kč na každý provozní den MHD při stávajícím rozsahu jízdního řádu.
- ZaM vyjadřuje podporu pilotního projektu PAAK s názvem „Lilie - volnočasové centrum a nízkoprahové zařízení pro děti a mládež“, jehož realizátorem je organizace Junák - svaz skautů skautek ČR, středisko Liliový kruh Litomyšl. Projekt bude financován z ROP NUTS II Severovýchod, prioritní osa: Rozvoj měst 2.2.
- ZaM schvaluje poskytnutí dotace ve výši 150.000 Kč/rok organizaci Junák - svaz skautů a skautek ČR, středisko Liliový kruh Litomyšl a dotace ve výši 450.000 Kč/rok Farní charitě Litomyšl, a to po dobu udržitelnosti projektu, tedy po dobu 5 let.

685010
Autobusové nádraží – Zámek – Trsténická – Poliklinika – Nedošín – Smetanovo nám – Autobusové nádraží

Platí od 13. 12. 2009 do 11. 12. 2010

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
8.00																				
					9.46					16.06									9.45	16.05
					9.49					16.08									9.42	16.03
	8.02																			
	8.04				10.02					13.02										
	8.05				10.04					13.04										
	8.05				10.05					13.05										
	8.07				10.07					13.07										
	8.09				10.09					13.09										
	8.12				9.54					13.12									9.37	15.57
5.10	8.15	9.00	9.56	10.15	12.15	13.15	15.15	16.16	16.45					7.10	7.49	9.35	13.52	15.04	15.55	
5.12	8.17	9.02	10.17	12.17	13.17	15.17	16.17	16.47						7.08	7.47	9.32	13.50	15.02		
5.13	8.18	9.03	10.18	12.18	13.18	15.18	16.18	16.48						7.07	7.46	9.31	13.49	15.01		
5.15	8.20	9.05	10.20	12.20	13.20	15.20	16.50							7.05	7.44	9.29	13.47	14.59		
5.16	8.21	9.06	10.21	12.21	13.21	15.21	16.51							7.03	7.42	9.28	13.45	14.57		
5.17	8.22	9.07	10.22	12.22	13.22	15.22	16.52							7.01	7.41	9.27	13.44	14.55		
5.18	8.23	9.08	10.23	12.23	13.23	15.23	16.53							6.59	7.39	9.26	13.42	14.54		
5.20	8.25	9.10	10.26	12.26	13.26	15.26	16.55							6.57	7.37	9.24	13.40	14.52		
5.21	8.26	9.13	10.28	12.28	13.28	15.28	16.56							6.56	7.36	9.23	13.39	14.51		
5.23	8.28	9.14	10.29	12.29	13.29	15.29	16.57							6.54	7.34	9.21	13.37	14.49		
5.24	8.29	9.15	10.30	12.30	13.30	15.30	16.58							6.53	7.33	9.20	13.36	14.48		
5.28	8.33	9.19	10.34	12.35	13.34	15.34	17.03							6.49	7.28	9.16	13.31	14.43		
<	<	<	<	<	<	<	<	<	17.07					6.45	<	<	<	<	<	
5.29	8.34	9.20	10.35	12.36	13.35	15.35	17.11							6.41	7.27	9.15	13.30	14.42		
5.30	8.35	9.21	10.36	12.37	13.36	15.36	17.12							6.40	7.26	9.14	13.29	14.41		
5.33	8.38	9.23	10.38	12.39	13.38	15.38	17.13							6.38	7.23	9.12	13.26	14.38		
5.34	8.39	9.24	10.39	12.40	13.39	15.39	17.14							6.37	7.22	9.11	13.25	14.37		
<	<	<	<	<	<	<	<	<						6.36	7.20	9.10	13.23	14.35		
5.36	8.41	9.26	10.41	12.42	13.41	15.41	17.16							6.35	7.19	9.09	13.22	14.34		
<	<	<	<	<	<	<	<	<						6.33	7.15	9.07	13.20	<		
5.38	8.43	9.28	10.43	12.46	<	<	<	<						6.22	7.12	9.01	13.17	14.27		
5.40	8.45	9.30	10.45	12.50	15.50									5.50	6.20	7.10	13.15	14.25		
8.48			10.47											5.49	6.19			14.24		
8.48			10.48											5.48	6.18			14.22		
8.50			10.50											<	<			<		
8.51			10.51											<	<			<		
<	<	<	<	<	<	<	<	<						5.45	6.15			14.20		
8.55			10.55											5.41	6.10			14.15		

Ceny za komunální odpad, vodné a stočné

Komunální odpad

Zastupitelstvo města Litomyšle vydalo v prosinci Obecně závaznou vyhlášku týkající se odstraňování komunálního odpadu. Potěšující je, že roční částka na osobu se nikterak nezvýšila.

„Výše poplatku se pro rok 2010 nemění z důvodů zvýšených příjmů za tříděný odpad od společnosti EKO KOM. Tyto příjmy vloni dosáhly částky kolem 2 milionů korun,“ vysvětluje vedoucí odboru místního hospodářství Pavel Jiráň. Roční poplatek je tedy stanoven na 480 Kč/občana. Platí se bez vymeření jednorázově v termínu do 30. června kalendářního roku na základě doručené složenky. „Podle vyhlášky je od poplatku osvobozeno třetí a každé další nezaopatřené dítě v rodině,“ upřesňuje dále Pavel Jiráň. Podle jeho slov je v Litomyšli výše poplatku nižší ve srovnání s městy okresu a to díky udržení intenzity třídění odpadu. Odpadové hospodářství města se tak daří držet jako finančně vyrovnané.

Známky na svoz komunálního odpadu pro organizace a podnikatele na rok 2010 se prodávají v kanceláři sběrného dvora v Mařákové ulici (směr Osík, vedle technických služeb) v době úterý - pátek 9.00-12.00 / 12.30-15.00. Sběrné nádoby musí být opatřeny známkou do konce ledna 2010, po tomto termínu nebudou sběrné nádoby bez zakoupených známek vyvázeny.

Vodné a stočné

Přesto, že se pro rok 2010 v Litomyšli nemění ceny vodného (22,94 Kč/m³ bez DPH) a stočného (22,94 Kč/m³ bez DPH), dojde vlivem nárůstu sazby DPH z 9 na 10% k nárůstu plateb za vodu u neplátců DPH (domácností) zhruba o 0,50 Kč/m³. Zvýšený výběr finančních prostředků nebude tedy příjmem ani Města Litomyšle, ani provozovatele sítě, nýbrž státu.

-red-

Smetanova Litomyšl s novým programem i generálním sponzorem

Novým generálním partnerem Mezinárodního operního festivalu Smetanova Litomyšl se stal český stavební holding enteria a.s. Partnerskou smlouvu na tříleté období ve čtvrtek 17. prosince slavnostně podepsali zástupci obou společností – za pořadatele festivalu obecně prospěšnou společnost Smetanova Litomyšl, předseda správní rady Mgr. Radko Martínek, za holding enteria ing. Libor Joska, předseda představenstva a generální ředitel. Společnost Skanska, a.s. již nevyužila práva na prodloužení generálního partnerství a rozhodla se účastnit festivalu v nižší partnerské pozici.

„Pracovně sice působíme po celé republice, ale jsme „Pardubáci“ a vazbu na náš region cítíme velmi silně. Jsme pyšní na vše, co se zde podaří a víme, že Smetanova Litomyšl je pro náš kraj velkou ozdobou. Byla by škoda, kdyby nepokračovala v současném rozsahu. Nemohli jsme ji nechat na holičkách,“ řekl předseda představenstva holdingu Libor Joska a dodal: „Věříme, že podpora největší kulturní akce v Pardubickém kraji za to stojí a na 52. ročník festivalu v roce 2010 se těšíme“ uzavírá Libor Joska.

Letošní ročník tedy bude téměř stejně rozsáhlý jako loňský a návštěvníci se mají opravdu na co těšit. Festival se uskuteční od pátku 11. června do pondělí 5. července a v tradičně bohaté a pestré nabídce přinese více než dvě desítky operních představení a koncertů. Organizátorům se podařilo zajistit hostování všech tří největších českých operních scén - Národního divadla Praha, Státní opery Praha a po určité odmlce též Národního divadla Brno. Opera Národního divadla znovu uvede inscenaci režisérky Magdaleny Švecové Prodaná nevěsta, která měla v roce 2008 v Litomyšli svoji premiéru a setkala se zde s obrovským diváckým ohlasem. I proto bude tato nejoblíbenější Smetanova opera provedena hned třikrát, z toho jednou jako odpolední představení, určené zejména rodinám s dětmi. Brněnská Janáčková opera představí výpravou Mozartovu Kouzelnou flétnu, režírovanou Janem Kačerem, Státní opera Praha dvakrát provede Pucciniho Toscu a její baletní soubor Čajkovského

Zleva: předseda správní rady Smetanovy Litomyšle o.p.s. Mgr. Radko Martínek, ing. Libor Joska, generální ředitel holdingu enteria a Jan Pikna, ředitel festivalu.

Labutí jezero. Baletní představení však připravuje i Národní divadlo Praha, v choreografii Petra Zusky uvede pořad Ej láska... na písničky Hradišťan, která zde také živě vystoupí. Smetanova Litomyšl bude v roce 2010 pokračovat v tradici uvádění dětských oper, tentokrát to budou Křičkovii Ogaři v podání Dětské opery Praha. Brněnské národní divadlo kromě opery chystá kantátu Antonína Dvořáka Svatební košile se sopranistkou Evou Urbanovou.

Celým festivalem prochází motiv oslav 700. výročí nástupu Lucemburků na český trůn. To připomene mj. hostování lucemburského orchestru Les Musiciens, který představí i světovou premiéru kompozice věnovanou oslavám, dále vystoupení ansámblu Bohemia Luxembourg Trio, v němž bude připomenut odkaz Karla IV. Toto téma je ostatně obsahem i kantáty Petra Ebena, jež bude součástí úvodního koncertu, který zahájí nejen 52. ročník festivalu Smetanova Litomyšl, ale celé oslavy 700. výročí. Účastnit by se měli vysocí představitelé Lucemburského velkovévodství a hosté z ambasad ostatních zemí.

Smetanova Litomyšl připomene i jubilea významných skladatelů. Dvousté výročí narození Fryderyka

Chopina druhým klavírním koncertem se sólistou Janem Simonem, 150. výročí narození Gustava Mahlera pořadem „O čem nám vypráví láska“ s Dagmar Peckovou, 130. výročí úmrtí Jacquese Offenbacha komponovaným projektem České filharmonie s vynikajícími pěveckými sólisty, připomenuto bude i 120. výročí narození Bohuslava Martinů. Tvorba Antonína Dvořáka je kromě Svatebních košil zastoupena i jeho jásavou 6. symfonií a též děkovným Te Deum.

V programech chrámových zazní mj. Pavlicova Missa Brevis v provedení úspěšného mládežnického litomyšlského sboru KOS, hosty festivalu budou ve Varnhanním matiné nizozemští umělci a v Externím koncertu v České Třebové bude provedena Cyrillometodějská mše Michaela Haydna.

Tradičně pozoruhodná je nabídka koncertů přesahující rámec klasické hudby: takové jsou projekty houslisty Pavla Šporcla s cikánskou cimbálovou muzikou Romano Stilo Gipsy Way (pořad bude zároveň jubilejním 500. Litomyšlským hudebním večerem a o jeho záznam projevil zájem Česká televize), francouzského šansoniera Joela Brose Pod střechemi Paříže, slavná Vangelisova chorální symfonie Mythodea, která bude i poctou litomyšlskému rodákovi, astronomovi Zdeňkovi Kopalovi a samozřejmě oblíbený Koncert na přání, který je tentokrát věnován klasickému českému muzikálu.

V programu 52. ročníku Mezinárodního operního festivalu Smetanova Litomyšl si tak přijdou na své snad všechny věkové kategorie posluchačů, hudební znalci stejně jako prostí milovníci klasické hudby i ti, kteří hledají žánrový přesah a rádi objevují vše nové.

-red-, foto Miloš Spáčil

Žádosti o dotace na činnost či na akci do konce ledna

Představovat systém žádostí o dotace pro spolky, nadace a sdružení je po mnohaletém fungování téměř zbytečné. Přesto si dovoluujeme upozornit, že se opět blíží termín uzávěrky žádostí. Až do konce ledna mohou zástupci těchto organizací poslat či předat na Město Litomyšl žádost o dotaci na činnost či na konkrétní akci.

Výši konkrétní dotace schvaluje rada města, případně zastupitelstvo města na návrh rady města. Zákon o obcích umožňuje radě zřízovat tzv. poradní orgány - v tomto případě jsou zřízeny komise kulturní, sportovní a školská. Komise vycházejí při svém rozhodnutí z informací, které musí žadatel o dotaci vyplnit do daného formuláře. V případě dotace na činnost jde například o počet členů spolku, o výši požadovaného příspěvku ve vztahu k celkovému rozpočtu, žadatel popíše činnost spolku apod.

Nezapomeňte, prosím, že již před dvěma lety byly dohody o výpůjčkách změněny na standardní nájemné smlouvy. Tím byly plošně zrušeny skryté nefinanční dotace a části spolků tak stouply provozní náklady. Tyto náklady je však také možné zahrnout do žádosti o příspěvek.

Formuláře žádostí o poskytnutí dotace na rok 2010 na podporu činnosti spolku nebo na podporu konání jednorázové akce jsou k dispozici na podatelně městského úřadu, v informačním centru nebo na www.litomysl.cz. Také pro tento rok jsou stanoveny dvě uzávěrky přijímání žádostí - konec ledna a konec května. Agendu příspěvků kulturním organizací a spolkům vede odbor kultury a cestovního ruchu (vedoucí ing. Severová) a agendu příspěvků sportovním organizacím odbor školství, sportu a volného času (vedoucí mgr. Nádvořníková).

Michaela Severová

Litomyšlský zámek má novou kastelánku

Na litomyšlském zámku došlo ke „střídání stráží“. Od ledna působí ve funkci kastelána žena. Ve výběrovém řízení uspěla Jana Sehnalová, která do Státního zámku Litomyšl přišla z památky držené privátní osobou.

„Pracovala jsem osm let jako kastelánka v Castolovicích. Tento zámek byl v roce 1992 zrestituován Franziskou Dianou Sternbergovou Phipps,“ vysvětlila na úvod Jana Sehnalová a dodala: „Starat se o památku, která je v péči památkového ústavu, je pro mě něco nového. Nicméně si myslím, že zásadní rozdíly zde nejsou.“ Nová kastelánka již oznámila, že hodlá provést některé změny. „Když jsem v prosinci navštívila zámek, tak už po krátké době jsem viděla skutečné zásadní problémy, s nimiž bych chtěla něco udělat,“ řekla.

Hlavním cílem ale je přilákání většího počtu návštěvníků. „Jde o to, prezentovat zámek kulturním a zajímavým způsobem. Má vize je velice jednoduchá: více akcí, pestřejší prostředí. Současný návštěvník je skutečně náročný a nestačí pouze vlastnit zajímavý objekt. Je třeba nakrmit návštěvníkovo oko a zámek udělat stravitelnějším,“ řekla kastelánka a zároveň konkrétně popsala některé kroky, které povedou k zatraktivnění a oživení litomyšlského zámku. „Zámek je bezesporu nádherná památka, ale musíme ji oživit. Když říkám oživit, myslím tím květinovou

Jana Sehnalová

výzdobu, něco málo zvířat, hudbu na nádvoří, prostě musíme návštěvníkovi ukázat atmosféru zámku takového, jak sloužil dříve,“ popsala Jana Sehnalová a pokračovala: „Plánuji spoustu akcí, ale teď je předčasně některé jmenovat, protože vše je skutečně ve fázi plánování. Jako první bych však chtěla ve větší míře rozjet svatební obřady.“ Z tohoto důvodu zámek hodlá vstoupit do projektu Veletrhu svateb, který se koná koncem

ledna. Kastelánka tak připravuje propagační materiály, některé dokonce ve spolupráci s městem.

Vypadá to tedy, že dříve „potrhané“ vztahy mezi zámek a městem, budou opět navázány. „Chceme vycházet městu vstříc a doufám, že i město bude vycházet vstříc zámku. Spousta věcí se dříve prováděla formou různých dohod, nedohod. Chci, aby mantinely byly jasně stanoveny. Mohu říci za sebe, že dnes se nám otevírá možnost vztahu na velmi dobré úrovni. Jak památkový ústav, zámek Litomyšl, tak město z toho vztahu musí těžit maximum,“ řekl ing. Ladislav Kryl, ředitel Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště Pardubice. Jeho slova doplnil starosta města Michal Kortys: „Pokud bude stejná nota, zámek a město budou spolu žít. Vize paní kastelánky se doplňují s představami města. Myslím si, že spolupráce bude skvělá.“ Text a foto Jana Bisová

Od ledna nový systém pohotovostí v kraji

Od 1. ledna se v Pardubickém kraji změnil systém provozování Lékařské služby první pomoci (LSPP). Ta má být, podle nařízení Kraje, omezena pouze na víkendy a svátky, a navíc loňská síť pohotovostí značně zredukovaná. Kraj dokonce odpovědnost za její provozování „přehrál“ na nemocnice. V té litomyšlské však zatím není nový systém zaveden.

Po avizované informaci, že od ledna zatím pohotovost v Litomyšli nebude, došlo k jednáním. Těsně před Vánoce se na společné schůzce sešli starosta Litomyšle Michal Kortyš, litomyšlský radní ing. Miroslav Brydl, ředitel Svitavské nemocnice a.s. MUDr. Pavel Havíř, ředitel Litomyšlské nemocnice a.s. MUDr. Libor Vylíčil, vedoucí odboru zdravotnictví Krajského úřadu v Pardubicích ing. Leoš Dostál a ředitel Zdravotnické záchrané služby Pardubického kraje MUDr. Marek Obrtel, za přítomnosti zástupkyně praktických lékařů MUDr. Elišky Leichterové. „Radnice má eminentní

Adventní trhy a parní vláček

Po dvě prosincové soboty - 12. a 19. prosince - ovládl dolní část Smetanovy náměstí Adventní trh. Přispěly tak k předvánoční atmosféře, která do Litomyšle přišla s rozsvícením vánočního stromu.

Některí Litomyšlané, ale i návštěvníci z okolních obcí, využili příležitosti a nakoupili dárky blízkým či přátelům. Jiní si vánočně vyzdobili domovy, anebo je zlákala vůně punče, svařeného vína či medoviny. „V roce 2008 jsme pořádali Adventní trhy poprvé a povedly se, soudě podle kladných ohlasů.“ uvedl důvod k opakování trhů Jaroslav Dvořák, vedoucí odboru vnitřní správy a obrany a dodal: „Řemeslníci byli stejní jako předešlý rok, ale čtvrtina prošla pravidelnou obměnou.“

Kromě vystoupení, na která jsme již zvyklí ze Starodávných jarmarků, předvedl své umění zručný mistr kovář. „Bylo to zajímavé především pro děti,“ sdělil Jaroslav Dvořák.

Druhou sobotu navíc do Litomyšle dorazila trocha historie v podobě parního vláčku. Krátce po deváté a znovu kolem třetí hodiny měli lidé možnost obdivovat historickou mašinu a svést se až do Chocně. Vlak se v Litomyšli zdržel vždy zhruba hodinu a přilákal nejen milovníky století páry, ale především malé caparty. „Život“ však parní lokomotivě Kačence komplikoval mráz, který způsobil menší technické problémy.

Text a foto **Jana Bisová**

zájem o službu první pomoci v našem městě a rozhodně nechce nečinně přihlížet. Město nabídlo pomoc při řešení vybavení prostoru LSPP. Dále svoláme soukromé lékárníky, s nimiž se pokusíme najít řešení služeb mimo rámec běžné otvírací doby,“ sdělil starosta Michal Kortyš. V době pohotovostní služby by totiž měla být otevřena také jedna z lékáren ve městě.

Z jednání rovněž vzešla dohoda o tom, kterak bude pohotovost provizorně fungování během prvních dvou měsíců roku 2010. „Soboty se budou sloužit na chirurgické ambulanci, neděle na poliklinice. Po oba dny v době od 8.00 do 13.00. Všechny dny bude zatím sloužit RLP na poliklinice ve Svitavách,“ podal další informace ze schůzky ředitel Libor Vylíčil. Podle jeho slov je nemocnice schopna zajistit sestry, část doktorů a prostory, ale nedokáže pokrýt služby během celého roku. S těmi by měli pomoci praktičtí lékaři. Zdravotnické zařízení je však nemůže nijak nutit. „Litomyšlská nemocnice praktikům navrhne smlouvy,“ řekl k tomu Libor Vylíčil a Michal Kortyš dodal: „Po dohodě se zástupkyně praktických lékařů, MUDr. Eliškou Leichterovou, budeme společně apelovat na obvodní lékaře v dosahu Litomyšle. Argument, že je praktiků ve Svitavském okrese nejméně v kraji, je pádný, ale od zapojení většího počtu lékařů si slibují méně služeb v průběhu roku na jednoho lékaře.“

Pardubický kraj rozhodl o změně systému LSPP z důvodu neefektivnosti a velké finanční zátěže. „V krajích, kde již restrukturalizace LSPP proběhla, se podařilo snížit náklady v průměru o 50%, a to přesto, že kvalita nemocniční péče o pacienty byla zachována. Očekává-

me, že nový systém bude stát pouze 6 milionů korun,“ sdělila Markéta Tauberová, radní Pardubického kraje, zodpovědná za zdravotnictví. Ovšem Litomyšlskou nemocnici přijde provoz pohotovosti, která navíc spadá do přednemocniční péče, ročně zhruba na 3 miliony korun. „Ty nemocnice v žádném případě nemá. A nevěřím tomu, že nám kraj ty 3 miliony dá, nehledě na provozní náklady v ambulanci a zdravotnický materiál. Kraj se přiznává, že by dotoval pouze ztrátu, protože pohotovosti by si na sebe měly vydělat,“ oponuje ředitel Vylíčil. Jeho slova potvrzuje přístup Pardubického kraje, který byl, jakožto provozovatel Litomyšlské nemocnice, požádán o finanční pomoc v důsledku havarijního stavu dosluhujícího čerpadla. Nakonec muselo vedení zdravotnického zařízení požádat Město Litomyšl o pomoc. Zastupitelé na svém posledním loňském jednání odhlasovali částku 300 tisíc korun na rekonstrukci čističky odpadních vod.

Lékařská služba první pomoci v Litomyšlské nemocnici tedy zatím funguje pouze provizorně. Jak by měla vypadat po zbytku roku, se zřejmě ukáže až v březnu. „Ve Zpravodaji Města Litomyšle Lilií bude věnován prostor pravidelným informacím o LSPP a všemu, co se zdravotnictví směrem k veřejnosti týká,“ vřemnil starosta.

V loňském roce existovalo v Pardubickém kraji 19 pohotovostí pro dospělé nebo děti, jejichž doba poskytování se velmi různila. Od nového roku má v kraji fungovat pět pohotovostí pro dospělé a pět pro děti. **-bj-**

(Další informace o LSPP v článku ředitele Litomyšlské nemocnice Libora Vylíčila na straně 13)

Zastupitelé odhlasovali usnesení ke Koncepci zdravotnictví Pk

Ke kroku, který je využíván pouze výjimečně, přistoupili zastupitelé na svém posledním zasedání v loňském roce. Přmo na místě vzniklo usnesení, jež bylo jednohlasně odsouhlaseno. Ovšem ještě předtím se rozpoutala bouřlivá diskuze. Týkala se připravované Koncepce zdravotnictví Pardubického kraje (Pk). O konečné verzi budou krajstí radní jednat až v lednu, ovšem již nyní existuje jakási předvarianta, v níž jsou zapracovány některé došlé připomínky. Ty, jež vzneslo Město Litomyšl, tam však chybí.

Zastupitelé tedy vyjádřili obavy, zda budou litomyšlské hlasy vyslyšeny. Z tohoto důvodu vzniklo zmiňované usnesení tohoto znění: „Zastupitelstvo města (ZaM) je znepokojeno tím, že připomínky Rady města (RaM) a Zastupitelstva města (nesouhlas se slučováním nemocnic v Litomyšli a Svitavách a jejich laboratoří),

nebyly dosud vzaty v úvahu při aktualizaci Koncepce zdravotnictví Pk.

ZaM žádá, aby bylo seznámeno s výsledkem jednání výboru pro zdravotnictví Pardubického kraje o Koncepci zdravotnictví Pk. ZaM proto pozve na svůj nejbližší seminář radní Pk zodpovědnou za zdravotnictví, předsedu výboru pro zdravotnictví Pk a vedoucího příslušného odboru krajského úřadu.“

Magdalena Navrátilová, tisková mluvčí Pardubického kraje, říká: „Záměr slučování Svitavské a Litomyšlské nemocnice nadále přetrvává. Vzhledem ke stavu obou nemocnic je nutné provést slučení postupně. Prvním krokem bude určitě sjednocení představenstev a dozorčích rad. Krajstí zastupitelé projednají Koncepci zdravotnictví Pardubického kraje na mimořádném zasedání 28. ledna.“ **-bj-**

Semináře a školení v roce 2010

Také na rok 2010 připravil Odbor školství, sportu a volného času Městského úřadu v Litomyšli řadu školení a seminářů. Nabízíme vám jejich kompletní přehled:

- 10. února – Budeme mít školáka – aby naše dítě ve škole netrpělo – určeno pro veřejnost, učitele, ředitele a rodiče; přednáší PhDr. Lidmila Pekařová – Internát Litomyšlské nemocnice a.s., Purkyňova ulice – 16.00-19.00 (cena 60 Kč)
- 9. března – Jak komunikovat s rodiči – určeno pro třídní učitele, výchovné poradce, preventivisty a ředitele; přednáší Mgr. Karín Konečná – Internát Litomyšlské nemocnice a.s., Purkyňova ulice – 13.00-19.00 (cena 400 Kč)
- 10. března – Hodnocení zaměstnanců, efektivní vedení a řízení podřízených – určeno pro ředitele a vedoucí pracovníky; přednáší Mgr. Karín Konečná – Internát Litomyšlské nemocnice a.s., Purkyňova ulice – 8.00-14.00 (cena 400 Kč)
- 10. března – Poruchy chování a agresivní dítě – určeno pro veřejnost, učitele, ředitele a rodiče; přednáší Mgr. Karín Konečná – Internát Litomyšlské nemocnice a.s., Purkyňova ulice – 16.00-19.00 (cena 60 Kč)
- 13. – 14. dubna – Respektovat a být respektován –

tresty a odměny – určeno pro třídní učitele, výchovné poradce, preventivisty a ředitele; přednáší PhDr. Jana Nováčková, CSc. a PhDr. Dobromila Nevolová – Internát Litomyšlské nemocnice a.s., Purkyňova ulice – Út 13.00-18.00, St 8.00-14.00 (cena 600 Kč)

• 29. dubna – Práce s problémovou třídou – možnost autentického kontaktu učitele s žáky – určeno pro třídní učitele, výchovné poradce, preventivisty a ředitele; přednáší Mgr. Martin Kupka, Ph.D. – Internát Litomyšlské nemocnice a.s., Purkyňova ulice – 13.00-19.00 (cena 400 Kč)

• 5. května – Dítě v krizi – určeno pro třídní učitele, výchovné poradce, preventivisty a ředitele; přednáší PhDr. Jana Merevartová – Internát Litomyšlské nemocnice a.s., Purkyňova ulice – 13.00-19.00 (cena 400 Kč)

• 25. srpna – Sex dospívajících – pokračování sex I. – určeno pro veřejnost, učitele, ředitele, rodiče; přednáší PhDr. Lidmila Pekařová – Internát Litomyšlské nemocnice a.s., Purkyňova ulice – 16.00-19.00 (cena 60 Kč)

• 22. září – Dítě s ADHD – určeno pro veřejnost, učitele, ředitele, rodiče; přednáší PhDr. Jana Merevartová – Internát Litomyšlské nemocnice a.s., Purkyňova ulice – 13.00-19.00 (cena 400 Kč)

O Skřivánkovu Litomyšl je mimořádný zájem

O knihu Dr. Milana Skřivánka „Litomyšl 1259–2009 město kultury a vzdělávání“ je mezi čtenáři velký zájem. Hned o první Adventní neděli, kdy byla kniha představena, si ji zakoupilo více než 260 přítomných zájemců. Nyní již má své majitele dalších téměř 600 výtisků. Odečteme-li řadu povinných výtisků, které byly odeslány do nejrůznějších knihoven a institucí, z prvního vydání (náklad 1.500 kusů) skutečně mnoho nezbyvá. Knihu si za 750 Kč můžete zakoupit v Informačním centru na Smetanově náměstí, v zámeckém infocentru, v knihkupectví Paseka a ve Faltysově knihkupectví.

Dodejme, že při slavnostním představení knihy Milana Skřivánka měl unikátní příležitost poprvé knihu na veřejnosti otevřít a číst z ní litomyšlský radní Vojtěch Stříteský. Na následujících řádcích uvádíme text o povýšení Litomyšle na město, který přednesl:

„Mezi klášterním, tedy dnešním zámeckým návrším a říčkou Loučnou, vyrůstalo sídliště, pro něž 27. července 1259 král Přemysl Otakar II. udělil litomyšlskému klášteru výsadu, aby se těšilo z práv, jaká mají královská města v Čechách. Přijemci, tedy litomyšlští premonstráti, možná nebyli úplně spokojeni se zněním této nesporně pravé listiny a patrně iniciovali „vylepšení“ získaných privilegií, a to velice pochybnou listinou, kterou měl Přemysl Otakar II. vydat téhož dne.

Vojtěch Stříteský

Nicméně skutečnosti, které uvádí, jsou z větší části pravdivé. Tak především je možno přijmout ustanovení, že město Litomyšl bude mít stejná práva jako Hradec Králové. Věřit asi můžeme i tomu, že obyvatelé města nepodléhají žádným regionálním soudům – není tím však zřejmě myšlen městský soud -, ale že se budou zodpovídat pouze před královským soudem v Praze, a stejně tak, že jsou osvobozeni od pokut jako „nárok“, „nářez“, možná též i od povinnosti klást síť pro lovení zvěře a zajišťovat maso pro psy a psovody a odvádět zeměpánu určitý podíl z úrody obilí. Nemuseli platit pokutu „hlava“ a další pokuty za zločiny, o nichž již víme, a rovněž se zdá možné, že opat kláštera měl právo na užitek plynoucí z klášterních mlýnů. Litomyšl, která však po celou dobu feudalismu byla poddanským městem, se vedle Chručimi, Kladska a Vysokého Mýta dostala do právního okruhu, v němž Hradec Králové, řídící se magdeburským městským právem, byl vzorem pro výklad práva.

Zřejmě aby privilegia, která Litomyšl ne zrovna čistou právní formou obdržela, nebyla zpochybňována, byla znovu „potvrzena“, a to opět do jisté míry pochybnou listinou, kterou měl vydat Přemysl Otakar II. 25. března 1263. Ta téměř doslova opakuje ustanovení oné druhé, „vylepšené“ listiny z roku 1259 a sama byla později potvrzena králem Václavem II. v roce 1298.“

-red-

Již 10 let na Seznamu UNESCO

Významným dnem v novodobé historii litomyšlského zámku byl 4. prosinec 1999. V tento den rozhodl Výbor pro světové dědictví o zapsání zámeckého areálu na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. V prosinci jsme si tak připomněli již deset let od tohoto okamžiku.

Říká se: Za vším hledej ženu. V tomto případě však najdeme v pozadí muže, přesněji řečeno, před deseti lety prvního muže Litomyšle, Miroslava Brýdla. Byl to právě on, kdo stál u zrodu myšlenky, která přenesla jméno Litomyšl do širokého povědomí. „Tehdy jsem navrhnul radě, abychom usilovali o zápis celého města, respektive historického jádra. Zkušení památkáři nám však řekli, že historické náměstí již není tak kompaktní jako třeba v Telči či Českém Krumlově. Navrhnul jsem tedy, abychom požádali o zapsání zámeckého areálu,“ vzpomíná Miroslav Brýdl na začátky velice složitého procesu, jež bylo třeba absolvovat a dodává: „Dnes to vypadá velice jednoduše, ale jednoduché to nebylo. Kolem toho všeho bylo docela dost práce a město tehdy investovalo slušnou částku. Celkové náklady se vyšplhaly na zhruba 600 tisíc korun, z toho Litomyšl zaplatila 400 tisíc a zbytek financovalo ministerstvo kultury.“ Již nepříliš vesele vzpomíná na roky poté, kdy se odehrávaly „žabomyši“ války mezi městem a zámekem o to, jak a do jaké míry památku UNESCO chránit. Město Litomyšl se snažilo, aby i okolní objekty zámku dostaly nový kabát a „nekazily“ dojem z památky UNESCO. „Snažili jsme se přilehlé budovy obnovit. Za státní peníze jsme například opravili zámecký pivovar,“ vysvětluje Miroslav Brýdl.

Důležité však je, co zápis na Seznam UNESCO znamenal pro samotný zámek. „Především respekt před kvalitní architekturou, která jde v kontextu s dějinami, v kontextu s městem Litomyšl, s geniem loci, který tu je a současně z té historické stránky i v kontextu s prvním tvůrcem zámku, což byl Perštejn, jež velmi velkorysým způsobem zámek nechal postavit. Myslím si, že zámek ve své podobě má jednoznačné místo na seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO,“ říká ředitel pardubického pracoviště Národního památkového ústavu (NPÚ), Ladislav Kryl.

Po deseti letech je tu další zásadní projekt, který má zámek, a nejen ten, přivést do života. Město Litomyšl a také Národní památkový ústav podaly žádosti do Integrovaného operačního programu na revitalizaci zámeckého návrší a samotného areálu zámku. „Naši koncepcí je vtisknout zámku umělecký život. Projekt se jmenuje Umění na zámku a je složen ze tří základních částí. Je to především hudba na zámku, která jde v duchu tradice Litomyšle. Druhou částí je divadlo na zámku, kdy budou využity prostory jak zámeckého druhého nádvoří, tak bývalého Valdštejnského divadla, říkáme tomu Platzerovo divadlo ve druhém nádvoří, které se bude pro tyto účely restaurovat a potom samozřejmě historické a velmi cenné divadelko v přízemí zámku. Třetí skupinou je výtvarné umění. Máme snahu, aby byla v druhém patře postavena velmi kvalitní galerie, jež by spolupracovala s městem,“ popisuje podaný projekt ředitel NPÚ Ladislav Kryl. Ze získaných peněz by se měla restaurovat také sgrafita. Sgrafito bude návštěvníkům prezentováno zcela jiným způsobem a vnikne rovněž sgrafitářská dílna.

Podle posledních informací však bude třeba projekt NPÚ „poslat“ jinou cestou, respektive podat jej do jiné sekce Integrovaného operačního programu (IOP). Současná žádost zřejmě úspěšná nebude, také díky převisu žádostí a nedostatku financí.

Jana Bisová, foto Pavel Vopálka

Iráčtí památkáři se učili v Litomyšli

Dvuměsíční kurz zaměřený na techniky restaurování a konzervace knižní vazby, uměleckých děl na papíru a souvisejících materiálech absolvovala na litomyšlské Fakultě restaurování Univerzity Pardubice čtveřice specialistů památkové péče z Iráku. Získané zkušenosti využijí především k restaurování rukopisů, zejména prvotisků Koránu.

Program, probíhající od poloviny října do začátku prosince, byl skutečně obsáhlý. Kurz byl založen jak na praktické, tak teoretické výuce. Kromě samotného restaurování se čtveřice Iráčanů seznámila s fotodokumentací. „Samozřejmě důraz byl kladen na praktickou výuku, která zahrnovala nejprve zkoušky na modelových vzorcích, kde jsme je seznámili s jednotlivými restaurátorskými procesy a až poté jsme je pustili na originály,“ vysvětlila vedoucí ateliéru restaurování uměleckých děl na papíru Mgr. Art. Veronika Kopecká a dodala: „Kurz byl úspěšný a podařilo se malý záruk, protože po těch dvou měsících, už tito památkáři o práci přemýšlejí a zvažují různé alternativy. Skutečně uvažují, jak s objektem manipulovat. Když přijeli, tak sahali na originály rukama a zacházeli s nimi dost neopatrně.“ O úspěchu hovoří i sami „studenti“. „Objem informací, kvalita a pozornost, co jsou tady, nás velmi příjemně překvapily. Poznanky, které jsme získaly, jsme si zdokumentovali jak písemně, tak máme vše natočené na videu,“ uvedl Kamal A. Abdulameer.

Iráčané sice přijeli s určitými zkušenostmi s restaurováním, ale jejich hlavní devizou byla šikovnost. „Zadané úkoly zvládali dobře. Prakticky řemeslné jsou na tom velmi zdatní. Byli technicky a manuálně velmi zruční,“ říká vedoucí ateliéru restaurování papíru, knižní vazby a dokumentů BcA. Radomír Slovík.

„Nechali jsme je pracovat na originálních historických věcech, protože to není jen otázka materiálního zpracování, ale je to také otázka určitého přístupu k daným předmětům. Každý je úplně jiný a člověk musí zvážit různé přístupy. Pokud před sebou máte věc, která má za sebou padesát či sto let, tak se k ní chováte úplně jinak, než k věci, jež je tréninková. U předmětu z 15. století to není jen respekt k materiálu, ale je to úcta k času, který prožil,“ vysvětluje dále Radomír Slovík.

Památkáři přiletěli z posvátného města Karbala z instituce Al-Abbas Holy Shrine, kde se nachází knihovna. Čtveřice tvoří jádro týmu, jež po načerpání zkušeností v Litomyšli začne budovat pracoviště a výzkumné centrum pro restaurování rukopisů, které by mělo zpracovávat zakázky pro celý Irák. „Získané informace jsou pro nás velmi významné a budou podkladem pro naši další práci,“ řekl na závěr Kamal A. Abdulameer.

Text a foto Jana Bisová

Kaple „Očistec“ pomalu odhaluje svoji krásu

Litomyšl byla a stále je město opředené pověstmi, ukrývající mnohá tajemství a unikáty. Za vraty piaristické kole – v západním křídle, v bezprostředním sousedství kostela Nalezení sv. Kříže, je před zvědavými zraky skryta očistcová kaple. Kaple, jejíž stěny jsou pokryty nádhernými malbami a v podlaze nalezneme vstup do podzemní krypty. Tento prostor našel svého anděla strážného. Studenty Fakulty restaurování Univerzity Pardubice.

Náklady na restaurování jsou vysoké, přesto jsou již patrné změny k lepšímu. Došlo například k odstranění podlahy, aby zdi mohly dýchat. „Snažili jsme se tak prostor odlehčit. V místnosti je vlhkost sáhající až do metru dvaceti. Samozřejmě bílý povlak na stěnách je jednak ze soli a také ztmavlá fixáž,“ vysvětluje Mgr. Art. Veronika Kopecká, vedoucí ateliéru restaurování uměleckých děl na papíru a souvisejících materiálů, která o kapli psala bakalářskou práci. „Kapli restaurujeme svépomocí. Práce lidí je zadarmo, protože ji dělají studenti. Na spodních částech místnosti jsme zkoušeli enzymy, ale 1 gram čistého enzymu stojí 5,5 tisíce korun. Užívají se různé látky na čištění, různé látky na konsolidaci, syntetické polymery... Není to levná záležitost. Hlavně, když je to na velkých plochách, jako je tento,“ dodává Veronika Kopecká.

Na práci v „očistci“ se podílejí studenti v rámci svých semestrálních nebo bakalářských prací. Z důvodu minimalizace nákladů spolupracují litomyšlští restaurátoři s Fakultou chemicko-technologickou v Pardubicích, především s katedrou polygrafie. „Začali jsme s docentem Josefem Svobodou spolupracovat ve formě bakalářských prací. Na rozdíl od restaurování, kde se pohybují jeden až čtyři studenti v ročníku na jednom oboru, tak na katedře polygrafie, chemie nebo fyziky je třeba dvěstě třista lidí v ročníku. Pak mají větší problém vybrat témata,“ popisuje situaci Veronika Kopecká a pokračuje: „Jejich studenti si u nás dělají bakalářskou práci. My jim vybereme témata, která nám zároveň pomohou ve výzkumu nějaké látky. Jinak pokud máme odebrané vzorky, tak nám samozřejmě zpracovávají analýzy, protože nemáme tak dobře vybavenou laboratoř. Spolupracujeme také s Vysokou školou chemicko-technologickou v Praze, Národním archívem, se školami ve Vidni.“ Podle Kopecké jde o jedinou cestu, jak získat prostředky nebo kvalitní informace za co nejméně peněz.

Samotná očistcová kaple nebo také kaple „Očistec“ byla dostavěna a vysvěcena na podzim roku 1732. Dříve do ní byl přístup i z kostela Nalezení sv. Kříže. „Výzdoba a zlacení bylo dokončeno roku 1733 a údajně na ně bylo vynaloženo 34 zl. Roku 1908 zde ještě Zdeněk Wirth popisuje oltářní menzu a „mezi okny anděly nesený štukový baldachýn a kříž“, též uvádí „dveře k umřlí komoře s letopočtem 1756“. Dodnes se nám bohužel nedochovaly. Podstatným mezníkem byl i rok 1715, kdy byla kaple oddělena od kostela, zazděním původních dveří. A v neposlední řadě i rok 1785, kdy byl vydán zákaz pohřbívání do krypty, čímž byla významně omezena funkce kaple,“ uvádí ve své bakalářské práci Veronika Kopecká a zmiňuje se rovněž o původu této kaple: „Kaple Očistec v piaristické koleji v Litomyšli vznikla za jediným účelem, sloužit mši za zemřelé. Prvním impulsem pro vznik této kaple byl rozvoj Dušičkového kultu v Čechách po r. 1640. V tomto období byl kladen obzvláště velký důraz na modlitbu za zemřelé, která měla ukrátit čas, který duše stráví v očistci. Tento obřad si žádal odpovídající prostředí, které mělo v člověku vzbuzovat respekt, pokoru, ale i víru v naději. Pohřební kaple byly často zdobeny nástěnnými malbami a štukovou výzdobou. Tato výzdoba tvořila jakousi kulisu vlastního kázání. Od pradávna se pro tento jev vžil termín Bible chudých. Na stěnách objektu se rozehrávalo divadlo, které mělo své diváky poučit o hříchu a trestu, který je za hřích čeká. Tematika výzdoby byla zaměřena zejména na symboly marnosti a pomíjivosti, které měly návštěvníka upozornit na konečnost lidského bytí. Hlavní náplní obřadu byla snaha o vzbuzení reflexe. Kazatel touto formou nabádal své „ovečky“ k přemýšlení o posledním soudu a trestu, který čeká všechny

bez výjimky. Očistec byl představován jako místo, kde je možno odčinit lehké hříchy, ale zároveň bylo podotýkáno, že tímto prostorem musí projít všechny duše kromě svatých.“

V bakalářské práci nechybí ani popis místnosti: „Kaple má téměř čtvercový půdorys se středovým pilířem. Je klenuta čtyřmi poli křížové klenby. Klenba je zdobena štukovými ornamenty. Mezi klenební pole jsou vložena dvě nástrojná zrcadla, která jsou lemována konvexo-konkávním štukovým rámem. Tento rám byl v minulosti zlacený. Meziklenební pas je veden od východu k západu a zdoben oblaky. Na východní stěně je klenební náběh pasu s přímou součástí oltáře. Dnes už zde najdeme pouze torzo baldachýnu a světlou stopu po křížifixu. Lze si jen stěží představit, že zde býval krásný dřevěný baldachýn nesený dvěma anděly, rozměrný křížifix a mramorová menza. Jedinou připomínkou oltáře může být (kromě popisů v literatuře) snad jen oltář na výjevu: Modlitba za duše v Očistci“, který má podobnou stavbu, jako současné torzo. Na východní stěně jsou kromě dveří, také dvě okna ústící do ambitu koleje. Pro lepší orientaci v kapli byly jednotlivé plochy očíslovány a jejich popis je též členěn podle příslušných čísel. Kaple je svou výmalbou rozčleněna na několik částí. Horní, lunetová část je figurální a nalezneme zde výjevy ze Starého a Nového zákona. Ve spodní části kaple je iluzivně ztvárněna „ruina“ chrámu, kterou prorůstá vegetace. Špalety okna jsou členěny iluzivními kvádrováním, které rovněž prorůstají rostliny. Šambrány pak tvoří iluzivní architektura, která vrcholí kartuší. Iluzivní architektura prostor kaple zjevně monumentalizuje.“

Mgr. Art. Kopecká se také podrobně zabývá ikonografií jednotlivých maleb: „Prostor kaple Očistec je nád-

herným divadlem s překrásnými kulisami, které mělo v minulosti umocnit prožitek z církevního obřadu. Nástěnná malba je zde personifikační nebeského Jeruzaléma, tudíž dokonalého chrámu. Tento chrám je však značně poznamenán stářím, jsou zde jasné hranice pomíjivosti lidského času, stárnutí a přeměny materiálu. Tento prostor jakoby vzkvétal směrem vzhůru. Od spodních partií k vrcholu, od marnosti k naději. V přízemí tohoto chrámu nalezneme symboliku vanitas v největší míře. Jsou zde zbořené zdi, zazděné brány, schodiště, které vzhledem ke svému rozkladu již neumožňuje cestu vzhůru. Je zde sloup, který doslova ztratil svou hlavici. Tyto skutečnosti ještě mocně násobí přítomnost popínavých rostlin, které už tak značně zničenou architekturu ještě prorůstají a tím ji rozervávají. Přítomnost těchto rostlin je takovou marností nad marnost, kterou pozorujeme, například, i u jednotlivých mučených duší v očistci, kdy jsou trápeny hned několika způsoby zároveň.

Spodní partií kaple je tedy ruina chrámu a beznaděje, ale podíváme-li se vzhůru, rozevírá se před námi divadlo naděje. Klenba kaple jakoby přímo symbolizovala nebesa. Prostor směrem vzhůru nabývá nejen na naději, ale i na barevnosti. Najednou se před námi objevují již konkrétní scény biblické. Symbolika přízemí se tak mění v konkrétní příklady. Jako bychom pročitali jakýsi návod. Jsou zde hlavně příklady nadějí a spásy. Ocitáme se tak v protipólu nižších partií, kde byl vymalován pouze zmar. Výjevy jsou umístěny do pěti lunet, které pouzavě vyprávějí o naději, kterou duše v očistci mají. Na jedné straně je to naděj starozákonní a na druhé pak novozákonní. Je zde zachycena například prosba o světlo, sbírka pro padlé vojáky. Dále také naděje, kterou přináší archanděl Michael, ale i zvěstování naplnění se času v očistci. Jedním z nejdůležitějších témat, které se zde objevují je však modlitba za duše v očistci. Tato modlitba byla od počátku tím nejdůležitějším. Je to opět jedna z nadějí, jak lze duše z očistce vykoupit. Modlitba přátel a pozůstalých se proto stala i nejdůležitějším článkem pro vznik těchto prostor a zejména obřadu jako takového.

Očistcová kaple není přístupná veřejnosti. Restaurování celého unikátního prostoru bude trvat ještě několik let. Pokud dojde k revalorizaci návrší, pak by mělo být dostatek financí na kapli.

za použití materiálů Mgr. Art. Veroniky Kopecké zpracovala Jana Bisová, foto -bj-

700 lidí na benefičním Prima bazaru

Letošní ročník, prodejní benefiční akce na podporu stavby nového kostela Církve bratrské v Litomyšli, překonal ten loňský téměř třikrát. Prima bazar navštívilo takřka 700 lidí, kteří nakoupili dárkové, dekorativní i užité zboží za více než 61 tisíc korun. Hned první prodejní den vynesl přes 25 tisíc korun. „První ročník byl nadmíru úspěšný, sami jsme z toho byli velice překvapeni. Pokoušíme se z bazaru vytvořit tradici,“ vysvětlila důvody, jež vedly k uspořádání už druhého ročníku Prima bazaru, organizátorka Jana Macková, a dodala: Letos jsme ve větších prosto-

rách a také zboží je daleko více než loni.“ Skutečně sál Lidového domu byl plný různých předmětů, které tentokrát organizační tým nashromáždil i v okolních městech a obcích. „Rozšířili jsme známost o Prima bazaru i do okolí, a dokonce jsme měli organizační skupiny ve Vysokém Mýtě, České Třebové a v Litomyšli v jiných církevních denominacích než je Církev bratrská. Tam byl jakýsi vztyčný důstojník shromažďující věci, které pak dovezl sem,“ vysvětluje rozrůstající se akci Jana Macková.

A co všechno tu tedy bylo k máni? Živé pokojové květiny, gramodesky a „céděčka“, hračky, obrazy, nářadí, roboty, žehličky, odšavňovače, ale i koberec, peří, kompletní Alois Jirásek vázaný v kůži či značkový digitální fotoaparát. Kromě tradičního vánočního zboží, jako byly domácí zdobené medové perníčky, adventní věnce či svícny, však tentokrát měli návštěvníci možnost za výhodné ceny nakoupit také nové zboží: knihy, svíčky, sypané čaje nebo např. dětské stavebnice věnované několika společnostmi.

Děkujeme všem dárcům i dobrovolníkům, kteří pomohli s organizací celé benefice a všem návštěvníkům. Více fotografií a další informace o chystaných akcích najdete na www.novykostel.cz.

Text a foto Martina Soukupová

Návrat do minulosti - s vámi již dvacet let

seriál

Dostává se vám do rukou první číslo Zpravodaje Města Litomyšle Lilie roku 2010. Letošní rok je pro Lilii významný tím, že se přehoupá do jubilejního – dvacátého ročníku. Ano, již dvacátým rokem vám bude zpravodaj přinášet informace z různých oblastí života Litomyšle.

Jsme rádi, že jste Lilii tak dlouho zachovali přízeň. Jen díky vám – čtenářům, příspěvatelům a inzerentům – je tady už dvacátým rokem. V každém z letošních dvanácti čísel bude jedna strana věnována „Návratu do minulosti“. Vybereme pro vás příspěvky z ročníků, na které si můžete ještě pamatujete, ale také z těch, kdy byla Lilie v „plenkách“. Zavzpomínejte tedy s námi.

Redakce

Vzácný nález pod prostorami zámeckého pivovaru

Lilie z ledna 1998

V souvislosti se stavební akcí rekonstrukce kanalizace zámeckého pivovaru probíhá záchranný archeologický výzkum, jehož účelem je zdokumentovat odkryté archeologické situace. Díky průzkumu, který provádí archeologické pracoviště v Muzeu a galerii Litomyšl, bylo odkryto středověké kamenné zdivo. Na jedné straně zdi se našly zbytky gotické omítky, což je podle archeologa Mgr. Jaroslava Hudce z Muzea a galerie Města Litomyšle velká vzácnost. Archeologický nález potvrdil polohu biskupství na prvním nádvoří litomyšlského zámku, které zaniklo v první polovině 15. století. Jeho vznik je datovaný do roku 1344. Nález zdi, jejíž koruna začíná asi v padesáti až šedesáti centimetrech pod zemí, je zdokumentován a v nejbližší době bude opět zahrnut zemí. Jde o nejběžnější způsob konzervace nálezu. Teprve později bude určeno, zda bude možné alespoň část zpřístupnit veřejnosti. Celý nález je o to vzácnější, že zámecký areál je národní kulturní památkou a litomyšlská radnice usiluje o jeho zápis na Seznam UNESCO.

-MR- (Lilie č. 3 z 30. ledna 1998 / ročník VIII.)

Tisková konference se starostou

Lilie z ledna 1996

Jedním z hostů, pozvaných na poslední tiskovou konferenci městského úřadu v roce 1995, byl též starosta Litomyšle ing. Miroslav Brýdl. Z jeho vystoupení jsme telegraficky zaznamenali:

Obvodní oddělení české policie Litomyšl „postoupilo“ ze III. do II. třídy. To umožnilo navýšení počtu policistů, což se snad projeví na zkvalitnění úrovni práce policie, tedy i na zvýšení bezpečí občanů. Policie se přestěhuje do části budovy bývalého ředitelství Vertexu v Ropkově ulici.

O otázkách průmyslové zóny města se vedou polemiky, město se však musí snažit o vytvoření nových pracovních příležitostí. Vertex v letošním roce dokončí náročnou investici nové jednostupňové výroby, což ovšem s sebou přinese zřejmě snížení potřeby pracovních sil. Nové pracovní příležitosti tedy v oblasti průmyslové zóny mnohdy jistě uvítá.

Realizuje se výstavba 74 nájemních bytů v zóně v nemocnici, tedy v lokalitě, kde se v budoucnu bude stavět dále.

Rekonstruované koupaliště má za sebou úspěšnou první sezónu. O zájmu lidí a návštěvnosti svědčí fakta z r. 1995 (psali jsme o tom minule, pozn. red.). Přeplněné parkoviště auty se SPZ i vzdálených okresů je též vizitkou úrovně zařízení. Na konzultacích zde byli pracovníci koupališť z několika měst (např. Pardubice, Kunštát), kteří by chtěli něco podobného realizovat u nich. Plovárna před rekonstrukcí tu sloužila 45 let a přibližně stejná je časová perspektiva té nové.

V oblasti ekologie probíhá plynofikace postupně, zejména pokud jde o okolní obce. Není zatím dotazena v Nedošíně a dalších vesnicích. Stálým problémem jsou černé skládky. I když někteří jejich „zakladatelé“ byli odhaleni a trestáni, je to zatím málo. Městský úřad v tomto směru apeluje na občany, nekažme si životní prostředí!

Zdravotnictví je problémem nejen v Litomyšli. Město se snaží získat dotace od státu, některé sály a zařízení byly již modernizovány. Litomyšlská nemocnice bude v nejbližší budoucnosti úzce spolupracovat s nemocnicí ve Vysokém Mýtě.

Dokončení rekonstrukce Domova důchodců umožní nejen podstatně lepší podmínky pro jeho stávající obyvatelé, ale zvýší kapacitu Domova o další místa.

V dopravě se počítalo s kruhovým objezdem na světelné křižovatce. Není splněno a objezd ani realizován nebude. Studie odborníků prokázala, že vzhledem k vytyčení trasy množství nákladních vozů by se průjezd spíše zpomalil. Počítá se s vyloučením průjezdu místních linkových autobusů náměstím. Současná zastávka u hotelu Dalibor by měla být přeložena k hlavní silnici.

Tradice školství v Litomyšli může být zvýrazněna, pokud se podaří získat statut Vysoké školy alespoň pro některou ze tří, které o něj usilují (Pedagogická škola, Škola restaurování a Trading Centre). Pochopení město našlo i u ministra Pilipa, který žádost podpořil. Dostavbou nové školy bude školství v Litomyšli z hlediska budov vyřešeno. Součástí této školy bude i velká moderní tělocvična, která umožní nejen provozování halových sportů na nejvyšší úrovni, ale též zavedení třetí hodiny tělocviku týdně na školách (vzhledem k prostorům zde budou moci probíhat hodiny tělesné výchovy dvou různých tříd současně).

Havarijní situace ve Smetanově domě je řešena komplexní rekonstrukcí. Provádí se po 90 letech provozu, za něhož se dělaly jen ty nejnnutnější nárazové opravy. Po dokončení bude tento stánek mít úroveň, jakou tak kulturní město, jako je Litomyšl, si jistě zaslouží. Zastřešení II. nádvoří zámku po dobu festivalu je již připraveno a bude s největší pravděpodobností realizováno. Náklady ponese mimo litomyšlské sponzoři festivalu.

Napjatá situace se zimním stadionem, činností oddílu ledního hokeje a provozem zařízení pro veřejnost v souvislosti s odstoupením dřívějšího sponzora hokeje, byla pro tuto sezónu vyřešena. Tělovýchovná jednota převzala finance na nutnou opravu, stadion je v provozu. V oblasti tělovýchovy a sportu pomohou i nová budovaná zařízení v Libánkách.

O zviditelnění Litomyšle v nejbližším měřítku svědčí cestovní ruch v hlavní sezóně. Město je významným členem sdružení šesti měst České inspirace, v současné době se prezentujeme na Mezinárodním veletrhu cestovního ruchu GO '90 v Brně.

- red - (Lilie č. 2 z 16. ledna 1996 / ročník VI.)

Střed náměstí pro jedenadvacáté století

Lilie z ledna 1999

Nijak okázale, v pohodě a s úsměvem proběhlo v pátek 8. ledna dopoledne oficiální otevření rekonstruované střední části Smetanova náměstí. Zúčastnili se ho představitelé města, projektanti a realizátoři. Novou podobu středu náměstí kolem věže navrhl ing. arch. Aleš Burian se spolupracovnicí, stavbu provedl Profistav, stavbyvedoucí Ladislav Kusý. Investorem bylo Město Litomyšl, náklady přišly na deset a půl milionů. Kromě středové části náměstí byly rekonstruovány i přilehlé ulice M. D. Rettigové a Špitálská. Dominant-

ní záležitostí celé akce je vyvýšený zpomalovač dopravy, dlouhý 89 metrů. Položeny byly současně kabely pro veřejné a slavnostní osvětlení. Otevření přilákalo dost zájemců z řad veřejnosti, na mnohé se dostalo i doušku šampaňského.

Obytná zóna, jak zní nyní pojmenování prostoru, funguje do konce ledna jaksi na zkoušku. Ještě dva dny tedy bude vše bez pokut, od února musí řidiči i chodci pravidla pohybu zde respektovat. V prostoru je zabezpečena preference chodců, kteří ovšem jsou povinni umožnit vozidlům průjezd (maximální rychlost 20 km). Základem tudíž je v první řadě vzájemná ohleduplnost, řidiči nesmí chodce ohrozit, v případě nutnosti musí zastavit. A chodci toho na druhé straně nesmí zase zneužívat. Novinka vyžaduje v každém případě zásadní změnu v chování řidičů i chodců. Věrně, že provoz na střední části náměstí bude i nadále probíhat v duchu, v jakém se konalo slavnostní otevření, tudíž v poklidu a beze spěchu. Na počátku příštího století vše může být již běžnou normou života v našem městě.

-vs- (Lilie č. 3 z 29. ledna 1999 / ročník IX.)

Byla dokončena oprava vozovky u pivovaru

Lilie z ledna 2006

Bezmála 11 milionů korun stála rekonstrukce ulic V. K. Jeřábka a Jiráskova v Litomyšli. Většinu nákladů spojených s opravou nesl Pardubický kraj, Město zaplatilo opravu chodníků a nové osvětlení.

V polovině listopadu byla ukončena kompletní výměna konstrukce vozovky u zámeckého pivovaru.

Na této velice frekventované výpadoce na Českou Třebovou se opravou dosáhlo snížení hluku, zvýšení plynulosti jízdy a především bylo odstraněno znečišťování přilehlých domů rozstříkovanou dešťovou vodou a znemožněno propadání vozovky. Součástí prací byla též rekonstrukce přilehlé odstavňové plochy a pravostranného

chodníku, přičemž pro předklázení byla použita původní dlažba. Celkové náklady dosáhly 3,5 milionů korun. Budoucí dopravní situace v Litomyšli by se podle starosty města Jana Janečka měla řešit také s ohledem na tuto historickou část města, která by se mohla stát zónou s omezenou dopravou.

Ivan Hudeček (Lilie č. 1 ze 4. ledna 2006 / ročník XVI.)

Požár v historickém jádru hasilo šedesát hasičů

Lilie z ledna 2004

Historické jádro Litomyšle zasáhl v sobotu 3. ledna po poledni požár. Oheň vznikl patnáct minut po třinácté hodině v domě čp. 107 na Šantově náměstí, odkud se rychle šířil i na střechu sousedního objektu, který nebyl oddělen požárně dělicí konstrukcí. Protipožární stěnu měl pouze krajní dům celého traktu. Právě ona jej od zkázy zachránila. Staré manželé a jejich psa stačili z hořícího domu zachránit přivolání hasičů. V mrazivém počasí nakonec zasahovalo šedesát hasičů ze sborů z Litomyšle a několika okolních měst a obcí, kteří dostali požár pod kontrolu zhruba za půldruhé hodiny. Škoda na majetku se podle předběžného odhadu vyšplhá na dva miliony korun. Vedení města postiženým okamžitě nabídlo půjčku z Fondu oprav bytového fondu.

-red- (Lilie č. 1 z 5. ledna 2004 / ročník XIV.)

Úřední hodiny v redakci Lilie

Úterý: 9.00 – 12.00

Středa: 13.00 – 17.00

Smetanovo nám. 72, 570 01 Litomyšl

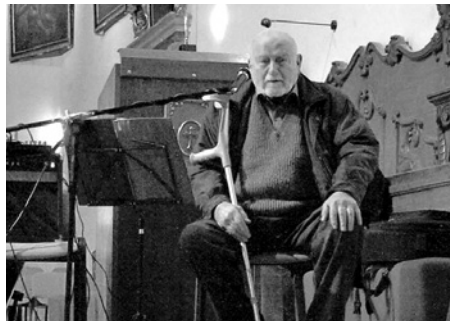
tel./fax: 461 615 969, mobil: 724 917 054

e-mail: lilie@litomysl.cz

Dvacet let od úmrtí Františka Ambrože Strítěského

Dvacet let již uplynulo ode dne, kdy navždy odešel František Ambrož Strítěský, rektor piaristické koleje v Litomyšli (zemřel 16. prosince 1989). Zavzpomínat na tohoto nezapomenutelného muže přišli někteří v sobotu 12. prosince do kostela Povýšení sv. Kříže. Potemněným chrámem se nesl zpěv, verše i vzpomínky zachycené na papíře i v paměti.

Vikář František Beneš přečetl několik pasáží z paměti rektora Strítěského. „Zachovala se kopie jeho piaristické kroniky. Vzpomínky na věznění. Kopii máme díky rodině pana doktora Jindry,“ řekl František Beneš. Akademický sochař Olbram Zoubek zavzpomínal na první setkání s F. A. Strítěským. „V restauraci U Slunce byl stůl štamgastů a tam sedával i pan rektor

Snímek z prosincové besedy k 20. výročí úmrtí F. A. Strítěského pořádané v kostele Povýšení sv. Kříže. Zavzpomínal akademický sochař Olbram Zoubek.

Strítěský. Pamatují si na něj, jak se tiše usmíval, pokyvoval hlavou a usmíval se velmi dobrotivě. Vedli se takové hospodské řeči, ale on všechno chápal a mnohé odpouštěl. Zajímavé bylo, že nikdy nevzpomínal na ta špatná léta svého života, nezahořkl. Kromě toho, že byl ve Smetanově domě nespravedlivě odsouzený, tak když vyváděli vězně, místní občané na ně plivali a pokřikovali hanlivá slova. Pan rektor nevzpomínal ve zlém na nikoho, kdo ho takto pošpinil a urazil. Byl takovým svědomím města. Představují si ho, jak sedí na obláčku, dívá se na nás a všechno chápe a mnoho odpouští.“

Připomeňme si alespoň stručně jeho životní osud, tak jak jej zachytil PhDr. Martin Boštík:

„František Ambrož Strítěský se narodil 9. prosince 1912 v Horním Újezdu. Ještě jako chlapec ztratil otce. Z jeho pěti sourozenců čtyři zemřeli v dětství. Spolu s ním se dospělosti dočkala jen jeho o tři roky starší sestra Anna, provdaná Kabrhelová, která žila v Dolním Újezdu a po jeho návratu z vězení mu poskytla místo k přebývání.

V letech 1928–1936 studoval na litomyšlském gymnáziu s úmyslem stát se piaristou (již tehdy bydlel v koleji, ve studiu jej velmi podporoval její tehdejší rektor a pozdější provinciál piaristů Cyril Žampach).

V letech 1937–1939 studoval na Teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze (navštěvoval také přednášky na filozofické fakultě) a po jejím uzavření pokračoval ve studiu v bohosloveckém semináři pražské arcidiecéze. 30. října 1940 složil slavné řádové sliby. Po skončení studií byl 28. června 1942 vysvěcen na kněze.

V letech 1942–1945 vyučoval na pražských školách. Od počátku roku 1943 byl kaplanem v kostele sv. Jindřicha v Praze. V září 1945 se stal rektorem piaristické koleje v Litomyšli a druhým kaplanem místního děkanství. Od roku 1945 vyučoval na gymnáziu. V prosinci 1947 byl ustanoven zatímním profesorem náboženství. Ve dnech 10. a 11. června 1947 složil v Praze profesorské zkoušky. Byl členem lidové strany, oblastním duchovním rádcem Junáka, konzervátorem památkové péče, členem kulturní komise MNV v Litomyšli a po krátký čas také ONV Litomyšl.

Byl zatčen 1. dubna 1950, po 11 dnech na vyšetřovně StB v Pardubicích podepsal zatýkácký listinu a byl převezen do Chrudimi.

Pobýval ve věznicích:

- v Chrudimi (12. duben 1950–6. červenec 1951; 12. února byl dán na celu k Josefu Musilovi ze Zaječic, který byl spolu s Jindřichem Jankem, taxikářem z Chrudimi, a Zdeňkem Profousem, řezníkem z Chrudimi, odsouzen k smrti, dotyční byli 3. dubna 1951 převezeni na Pankrác k odvolacímu řízení, kde byl jejich rozsudek potvrzen a počátkem července byli popraveni)

- v Písku (6. červenec–říjen 1951; na toto období měl nekrásnější vzpomínky)

- na Borech (říjen–listopad 1951; naopak nejhorší vězení, dozorci byli schopni v opilosti mlátit politické vězně do bezvědomí)

- v Pardubicích (listopad 1951–duben 1952; stará věznice se přestavovala na věznici pro politicky provinilé ženy)

- na Pankráci (duben 1952–červenec 1952; tehdy na oddělení A3 pobývalo 39 na smrt odsouzených vězňů)

- v Kartouzích v Jičíně (červenec 1952–říjen 1952; zde pobýval např. se spíšíským biskupem Jánem Vojtášákem, olomouckým světicím biskupem Stanislavem Zelou, provinciálem jezuitů Františkem Šilhanem)

- na Mírově (říjen 1952–září 1954; po Stalinově a Gottwaldově smrti pocítili političtí vězni velké ulehčení, bylo zavedeno pojištění vězňů, osmihodinová pracovní doba a zřízeny kantýny, setkal se zde s lidmi odsouzenými v babických procesech, tehdy bylo na Mírově 1400 politických vězňů, z toho 400 kněží)

- v Pardubicích (4. září 1954–červenec 1955; snaha zinscenovat na Litomyšlsku proces po babickém vzoru, v listopadu uzavřen na několik měsíců ve sklepním vězení, na plechových dveřích rozeznal nápis, že zde čekal na smrt příslušník SS Erich Kalabitz)

- ve Tmavém Dole u Rtně (červenec 1955–druhá

polovina srpna 1955; soustavně noční směny v dolech, pobýval zde spolu se 70 kněžemi)

- v Pardubicích (druhá polovina srpna 1955–4. říjen 1955; tehdy poznal nejtvrďší výslechy StB, byl vyslýchan nepřetržitě osm nocí od půlnoci do rána, ve dne se nemohl položit na slavník, aby se trochu prospal)

- v Ruzhyni (4. říjen 1955–5. červenec 1956)

- v Olomouci (5.–6. červenec 1956)

- na Mírově (6. červenec 1956–11. květen 1960; zde byl uvězněn spolu s 90 kněžemi, pracoval v partě s 18 z nich, 9. května mu vězeňská správa oznámila brzké propuštění).

Brány mírovské věznice opustil 11. května 1960. Ve vězeních strávil 10 let a 2 měsíce, z toho rok a půl v naprosté izolaci.

Po propuštění se vrátil do Litomyšle a začal pracovat v zahradnictví Na centrále. Odtud přešel do okrasných a ovocnářských školek, kde vykonal odbornou zahradnickou zkoušku, avšak vedení podniku jej začalo využívat jako překladatele odborné literatury (přeložil nejméně čtyři knihy z angličtiny, dvě z francouzštiny a pět z němčiny). Kromě latiny a řečtiny ovládal totiž také němčinu, angličtinu, francouzštinu, italštinu a ruštinu. Protože jeho plat dosahoval 760–790 Kč (plat nastupujícího pracovníka po vyučení), rozhodl se zvýšit si kvalifikaci. V roce 1965 složil v Hradci Králové s výtečným prospěchem zahradnické zkoušky a obdržel výuční zahradnickou knížku.

V roce 1968 se stal dokumentačním pracovníkem Výzkumného a vývojového ústavu technického skla v Praze. Tam pracoval až do svého odchodu do penze v roce 1972. Tehož roku byl jmenován osobním tajemníkem kapitulního vikáře královéhradecké diecéze. Tři roky před tím, 24. února 1969, byl generálem řádu piaristů jmenován nejvyšším představeným (provinciálem) českomoravské provincie. Tím zůstal až do své smrti.

Od svého penzionování vypomáhal litomyšlskému děkanství v duchovní službě, působit však mohl jen v Janově a Mikulči. Po více než dvacet let se o něho v jeho litomyšlském domku starala jeho přítelkyně a vzorná opatrovatelka paní Milada Žroutová.

Zemřel 16. prosince 1989 v Litomyšli. Byl pohřben na hřbitově v Litomyšli u zdi kostela sv. Anny v hrobě Germana Presidenta.“

Vzhledem k tomu, že kostel sv. Anny prochází rekonstrukcí byly ostatky piaristů, včetně ostatků rektora Strítěského přemístěny. „Jsou uloženy v kryptě našeho kapitulního kostela. Deska, která byla na hrobě pana rektora, je v loubi směrem k bývalé tiskárně. Tam je i vchod do krypty, kde jsou dočasně uloženy rovněž jeho ostatky. Pokud skutečně dojde k opravě piaristického kostela, kde byli pochováváni piaristé, pak potom by mohly ostatky pana rektora spočinout tam, kde jeho řád působil,“ řekl vikář František Beneš.

za použití materiálů PhDr. Martina Boštíka zpracovala
Jana Bisová, foto -bj-

Kremlova vila – dnes Grácie

V listopadu jsem v Lilií četl zajímavý článek o „Ošklivém káčátku“ na Trstěnické ulici. Jako rodáci z Benátek, kam do 60. let minulého století vila patřila katastrálně, jsme čekali, jaký osud tento pro nás blízký a zajímavý objekt bude mít. A dopadlo to dobře! Nový majitel vilu s citem zrenovoval a zachoval i detaily. Hlavně interiér.

Kdo vejde do vestibulu, určitě ho uchvátí kouzelná spirála schodiště. Jsou zachovány i důstojně vysoké stropy všech místností. A co je oslovující: Našly se kachle z nádherných krbů, a tak jsou v obou poschodích tato úžasná kamna zachována. Toto vše mne natolik oslovilo, že jsem se pokusil ověřit si vzpomínky z mládí. Některé informace mi byly potvrzeny panem Jiřím Hanusem, pamětníkem z Benátek.

Vilu projektoval a postavil František Kreml v roce 1890. Byl to projektant i stavitel. Na jeho příkladu je možné si potvrdit skutečnost, že i bohatí lidé v minulosti byli charitativní a dobří. Kremlovi byli bezdětní

a svůj majetek odkázali. Dnes bychom mohli říci, že vznikla charitativní nadace pro chudé děti z Benátek. Po smrti Františka Kremly, zemřel v roce 1928, tento odkaz spravoval litomyšlský občan neznámého jména.

K vile a velkostatku, který je hned vedle, patřilo 24 ha polí a luk. Na velkostatku byl používán jeden z prvních traktorů v Benátkách DEUTZ 11 HP. V roce 1929 vše odkoupili Eduard a Terezie Pfaiferovi za 752 tisíc korun prvorepublikových. Vila měla čp. 80, statek čp. 1. Později si hospodářství pronajali Dvořákoví a Lněničkoví. V 50. letech pole převzalo JZD.

Na rodinu Pfaiferů rádi vzpomínáme. V době, kdy nebyla televize, internet atd., zvala paní Pfaiferová děti z Benátek do své vily vždy v neděli odpoledne na loutkové divadlo. Scénku sama obsluhovala. Nedělala rozdíl, zda dítě přišlo z chalupy nebo ze statku. Když vše zabralo JZD, výkup, vojenská správa a později zvláštní škola, chodili jsme se smutkem v očích okolo.

Zbyly jen vzpomínky. Na dobré lidi se nesmí zapomínat. V Grácii je milé posezení u kávy, pivečka nebo vínečka. Na chodbě jsou fotografie z minulosti a z rekonstrukce. Přijďte pobejt. Jaroslav Jiráček, foto -bj-

O svobodě a náboženství - Úvod k Desateru

k zamyšlení...

Desatero přikázání. Každý se s ním setkal, snad všichni bychom z něj uměli zacítovat, asi každý má o něm nějakou představu. Pro jedny v něm Stvořitel shrnul, co po člověku chce. Pro druhé v něm člověk vyjádřil, co dobrého našel ve vlastním srdci. Další za jeho slovy tuší pokytky úsměšek mocipánů, kteří morálkou chtěli zotročit naivní kmány. Pro některé je Desatero důvěrným životním průvodcem. Pro jiné představuje vzpomínku z dětství, možná sladkobolnou, možná šerednou. Pro další je to pouhý relikt z dávných dob, srovnatelný s gotickým hradem, který co turisté rádi navštívíme, ale žít v jeho zdech by nechtěl asi nikdo. Snad právě představa Desatera coby hradu je ta nejčastější: Jeho neproniknutelné zdi skýtají pocit bezpečí; z hradeb pevných zásad se rádo strefuje do ostatních. V jeho síních vane zatuchlý vzduch; a ochozy sice poskytují rozhled z výšky, určitě však ne volný rozlet a rozběh, určitě žádné dobrodružství a autentickou zkušenost... Co Desatero přikázání opravdu je, co chce? Jak k němu přistupovat, odkud a kudy? Jak zní „klíčová“ slova,

která otevírají brány (hradu? káznice? pohádkové říše?), která poskytnou návod ke správné četbě a mapu pro další putování? Úvodní, otevírající slova Desatera, jak je čteme v bibličké 2. knize Mojžišově (Ex 20,2), zní takto: „Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, který jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví.“ Zjednodušeně řečeno: klíčem k Desateru je Hospodin a svoboda! Desatero začíná připomínkou, že Hospodin svůj národ, Izraele, vyvedl z egyptské otročiny a daroval mu svobodu. Aneb jak zní parafráze téhož ve 3. knize Mojžišově (Lv 26,13): „Já jsem Hospodin, váš Bůh, já jsem vás vyvedl z egyptské země, abyste tam nebyli otroky, rozlámal jsem břevna vašeho jha, abyste mohli chodit zpříma.“ V Desateru jde o Boha, který dal svému lidu svobodu: Jde v něm o Boha, který rozlámal okovy a zlomil strach z otrokářů a všelijakých pánů a bohů; který drábům vytrháva karabáč z ruky a desíti egyptskými ranami demaskuje moc egyptských model a idolů. Jde tu o Boha, který svému člověku dává „herdu“ do zad, anebo mu jemně pomáhá na nohy (jak kdo potřebuje), aby se naroval a svobodně nadechl: aby chodil po svých a zpříma, dospěle a svobodně. Právě o tomto Bohu Osvoboditeli a právě o této svobodě Božích lidí (lidu Izraele

a těch, kteří volají k Hospodinu izraelskému), právě o této lidské svobodě pod Boží vládou Desatero mluví.

Že ta nesvoboda nemusí být nesvobodou doslovně „egyptskou“? Že to člověka poutá a zotročuje i zevnitř? Coby „otrocký duch“, řečeno slovy básníka? Coby samozvaní či vzývání páni bozi, kteří nakonec žádají tučné výpalné? Coby všelijaké růžové sny a noční můry, jež obojí podobně člověka zavádějí a ochromují? Coby lenost, či workoholismus, neschopnost se zastavit a vydechnout? Coby neúcta k Bohu a Jeho jménu, k rodičům a k životu, manželství, dobrému jménu i majetku bližního? O této vnitřní otročině (a vnitřním osvobození) Desatero mluví v následujících desíti přikázáních. Ale že osvobození – vnější i vnitřní – je u Boha a že Bůh Izraele je Bohem svobody, že je Pánem, který dodnes osvobozuje – právě to je klíč ke čtení Desatera, právě to je plánec cesty osvobozeným životem: „Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, který jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví.“

Za litomyšlské církve přeji nám všem svobodný rok 2010.

David Beňa, lic. theol.,

kazatel Církve bratrské v Litomyšli

Poděkování, vzpomínky a blahopřání

■ Touto cestou děkuji veškerému personálu z oddělení neurologie v nemocnici v Litomyšli za péči, kterou mi poskytli.

Pavla Rybová

■ Na konci školního roku 2009 odešly do penze PANÍ učitelky z II. mat. školy Jana Šauerova, Jitka Rybová a Vlasta Němečková. Čhtěli bychom jim touto cestou poděkovat za jejich více jak 30 letou výchovu a práci s námi a našimi dětmi. Zároveň jim přejeme do dalších let hodně zdraví a životního elánu, kterého nám za ta léta rozdaly nespočet. „PANÍ učitelky – DĚKUJEME.“

Marie Fládrová

■ Děkujeme paní ing. T. Šmolíkové a všem zaměstnancům Domova Na Skalce za příkladnou péči o naši maminku paní J. Novotnou. Díky jejich ochotě a vstřícnosti mohla naše maminka strávit zbytek života v rodinném kruhu. Náš dík patří i paní doktorce Rotscheinové za její obětavou péči o starého člověka.

rodina Danielova

■ Rád bych touto cestou jménem celé rodiny poděkoval všem lékařům, sestřičkám a zdravotnickému personálu Anesteziologicko - resuscitačního oddělení Litomyšlské nemocnice, a.s. za vzornou odbornou péči a příkladný lidský přístup k tatínkovi ing. Blahoslavu Dolejšimu, který zde byl ve vážném zdravotním stavu hospitalizován.

sym doc. ing. Blahoslav Dolejší, SCs

■ Děkuji touto cestou milým členkám Sboru paní a dívek, který uspořádal k mým narozeninám hezké posezení v Hotelu Aplasa, a všem vzácným hostům – představitelům našeho města za milé gratulace. Toto upřímné přátelské setkání mě velice potěšilo.

Marie Straková

■ Městská policie Litomyšl a správce psince Pohodlí děkuji všem, kteří v roce 2009 přispěli krmením a pamlsky opuštěným psům do městského psince Pohodlí. Jmenovitě p. Kopeckému z prodejny Akvarium na Toulouvcově nám., pí. Heinischové z prodejny Svět zvířat na Smetanově nám., paní Dosedelové z Litomyšle a panu Haškovi z Pekel. Všem příznivcům opuštěných zvířat přejeme mnoho štěstí, zdraví a úspěchů v roce 2010 a ještě jednou děkujeme za jejich podporu.

Karel Rajman, velitel MP

■ Děkujeme firmě Profistav a.s., středisko Litomyšl, Tyršova 231 za finanční výpomoc několika sociálně potřebným rodinám ze správního obvodu Litomyšl. Finanční prostředky budou využity na dárky pro děti. *za obdarované rodiny a odbor sociální péče Městského úřadu Litomyšl Alena Červinková*

Gratulujeme k devadesátce

Gratulujeme! Panu Aloisovi Lánovi k nádhernému životnímu jubileu. U mužů je to možné prozradit – narodil se 26. prosince 1919. Je mu tedy 90 roků a stále je čilý. Je ho možné potkat „Pod kostelem“ na lavičce nebo na procházce Strakovskou ulicí, kde má jeho rodina zahrada.

Pan Lána se celý život věnoval mimo svoji profesní činnost závodním motocyklům. Nejprve jako aktivní závodník a posléze se stal vášnivým fandou motocyklových závodů. Od roku 1956 byl členem Automotoklubu ČSR a podílel se na pořádání závodů tohoto sportu v našem městě. Svoji závodnickou kariéru započal v roce 1950. Na velké ceně Brna se umístil na 10. místě! Tento úspěch ho dovedl k dalším závodům. Jak

to tehdy bylo běžné, silniční závodníci jezdili i motokros. V roce 1952 v Krajském přeboru v kubatuře 350 ccm v Brně dojel jako čtvrtý! Svoji závodnickou kariéru ukončil v Hradci Králové, kde se jel v r. 1961 silniční závod. Lána dojel na 4. místě. Všechny závody absolvoval bez vážnějších havárií.

Ta nejhorší přišla i pro celou jeho rodinu v minulých letech. Na Santově náměstí, kde bydlel mu shořel dům. S lítostí jsme se dozvěděli i to, že ho navždy opustila manželka Vlasta, a to v době, kdy se při-

pravoval na oslavu své devadesátky.

Hodně zdraví při příležitosti startu ke 100 ccm přeje
za vaše přátele motorismu z Litomyšle a okolí
Jaroslav Jiráček, foto rodinný archiv

Poděkování za podporu

V lednu 2010 začíná další rok činnosti Regionálního klubu Parkinson Litomyšl, již osmý od založení. Náš klub úzce spolupracuje se Společností Parkinson Praha a neurologickým oddělením Nemocnice Litomyšl.

Čhtěli bychom poděkovat našim sponzorům – v první řadě Městskému úřadu v Litomyšli za peněžitou i morální podporu, bez které bychom nemohli fungovat, ale také za poskytnuté „přístřeší“ v Rodinném centru, kde se scházíme každé liché úterý. Velkým přínosem pro naše členy je cvičení v bazénu rehabilitačního oddělení Litomyšlské nemocnice. Nesmíme zapomenout ani na naše rehabilitační sestřičky Janu

Valdhansovou a Ilonu Sejkorovou, které na každé schůzce prohánějí naše ztuhlá těla.

Kromě cvičení také tvoříme. Letos například krásná batikovaná nebo savovaná trika k kouzelné čarodějnice. Občas kromě svalů procvičíme i naši hlavu formou různých zábavných her a kvízů. V těchto činnostech je nám nápomocna paní Iva Pekníková. Všem, jež nám pomáhají, děkujeme za krásné chvíle, které můžeme prožívat v klubu a přejeme jim v roce 2010 mnoho zdraví a štěstí v práci i soukromém životě.

Marta Skřivanová, foto Iva Pekníková

Sledujte „kabelovku“ také na internetu

Prinášíme vám nabídku některých reportáží kabelové televize, které můžete sledovat na webových stránkách www.nasetelevize.cz:

- Figurky z Olomouckého orloje v dílně litomyšlského restaurátora
- Demokracie na ZŠ Zámecká
- Čtyři nové bytové domy v u nemocnice
- Restaurování maleb v kapli stále pokračuje
- Litomyšlský zámek má novou kastelánku

Vyprávění o litomyšlských domech – 37. část

seriál

Dům čp. 131 je goticko-renesančního původu, upraven do dnešní podoby byl v 19. stol. Prvním doloženým majitelem byl roku 1528 pekař Jakub, který dům koupil od Vavřince Knocháně.

Od roku 1839 vlastnil dům Mikuláš Hanus - Jansa, který zde měl obchod. Od něho koupil dům František Machač, který si vzal za manželku dceru Vojtěcha Stráníka z Moravic, jehož otec Jan Stránil byl vládu jmenovaným purkmistrem Litomyšle (1846-1850) po Janu Rolerovi. Poté byl předsedou okresního soudu v Chrudimi, pak radou Zemského soudu. Praviděpodobně se v tomto domě manželům Machačovým narodil 31. 1. 1871 syn Ladislav. Po studiích práv se stal advokátem v Praze. Tento vlastenec a spisovatel byl předním členem skupiny *Pokroková Revue*. V Litomyšli kandidoval neúspěšně na funkci purkmistra proti Janu Laubovi. Za 1. svět. války projevoval veřejně svůj odpor proti Rakousku-Uhersku a byl členem státoprávní demokracie. Sepsal monografii o litomyšlském rodákovi JUDr. F. A. Braunerovi. Zemřel v roce 1941 a je pochován na litomyšlském hřbitově (hrob 13-14/V). V domě bydlel malíř Jarolím Štantejský (9. 9. 1832-12. 5. 1899). Když byl na řemesle ve Vídni, zavedla ho jeho touha po malířství až k profesoru vídeňské akademie Führichovi. Roku 1870 se usadil v Litomyšli a věnoval se jen malířství. Namaloval řadu obrazů

Dům čp. 132.

pro kostely, nejen litomyšlské, ale i pro okolní obce. Maloval portréty, obchodníkům různé vývěsní štíty, terče, divadelní kulisy, oponu pro Karlov, oponu pro divadlo U Černého orla, opony divadel v Benátkách, Němčicích a Pazoue. Některé jeho malované kulisy byly uskladněny na střelnici, která stávala za Smetanovým domem. Při realizaci obchvatu města (silnice T/35), dokončeného v roce 1981, byla střelnice zbourána a tím vzaly za své i Štantejské kulisy. V Regionálním muzeu je česká bible, ke které nakreslil perokresby vlastní kompozice.

Dům čp. 132 je řadový, dvoupodlažový se dvěma podsíňovými oblouky. Podsíň je zaklenuta valeně s lunetami. Původně to byla renesanční stavba z pol. 16. stol. Dům byl přestavěn v pol. 19. stol. Má zachovány dva půlkruhové portály, z nichž jeden má renesanční dveře s plastickou dekorací v původním stavu. Na Šimkově kresbě vidíme namalovanou *Trafiku u Oxtů*. Dle původního písemného záznamu byl dům nazýván *Domem potočním*, který roku 1523

koupil Pavlas Chrastů od Rambouska. Kolem 70. let 19. stol. zde byla stará lékárna zvaná *U Holmanů - Markesů*.

Bydlíval zde František Věcovský, ředitel litomyšlského gymnázia. Jeho manželka byla sestrou paní Heydukové, která po ovdovění u Věcovských bydlela. Manželé Heydukovi byli oba učitelé, když odešli do důchodu, bydleli v čp. 411 v Havlíčkově ulici. Měli dva syny, mladší Bohdan vystudoval lékařskou fakultu. V roce 1939 emigroval a byl v Londýně šéflékařem u našeho

generálního štábu. Po válce se vrátil do Československa a stal se primářem brněnské nemocnice. Po roce 1948 byl nucen znovu emigrovat a žil v americkém Dallasu. Jako lékař dallaske nemocnice po zavraždění amerického prezidenta Johna Fitzgeralda Kennedyho 22. 11. 1963 byl snad účasten při ohledání zavražděného. Za nějaký čas byl pozván na ranč nedaleko Dallasu, kde v místnosti, která mu byla přidělena na přespání, unikal plyn z plynové ledničky, a tak došlo k jeho nenadálému úmrtí.

V domě měl trafikou a bydlel zde s rodinou Eduard Král. Za nacistické okupace byli manželé Královi zapojeni do odboje proti nacismu. Dne 1. listopadu 1941 padli do rukou gestapa. Eduard Král, válečný invalida z 1 svět. války, byl 22. října 1943 popraven. Manželka byla odvezena do koncentračního tábora. Po válce se s podlomeným zdravím vrátila do Litomyšle.

Město často navštěvovala spisovatelka Anna Marie Tilschová (1873-1957) a bývala ubytována v tomto domě. Pro její tvorbu měl zvláštní význam pobyt zde a na Českomoravské vysočině, kam často zajížděla. Litomyšlské motivy jsou použity v románu *Tři kříže*.

Dům čp. 133 je jednopatrový, řadový se slepým štítem. Zcela byl přestavěn koncem 19. století. Fasáda byla obnovena v roce 1981. Prvním písemně doloženým majitelem byl k roku 1523 sládek Jiří. Roku 1855 je zapsán jako vlastník František Čermák. Dcera Františka Čermáka Anna se provdala (2. sňatek) za lékaře MUDr. Františka Kabrhela a bydleli rovněž v tomto domě. Bedřich Kabrhel (1835-1911) po skončení studií se stal námořním lékařem v Pulji a účastnil se námořní bitvy, pod vedením admirála Tegethova, 20. července 1866 v dalmáckého ostrova Vis, kde Rakušané zvítězili. Po návratu do Čech roku 1870 nastoupil jako baňský lékař v Příbrami a roku 1880 se usadil v Litomyšli, když se oženil s ovdovělou dcerou Františka Čermáka. *Připravuje Alena Randáková*

Na Silvestra se zavírá Perníková popelnice

Už dvakrát zaklaplo pomyslné víko Perníkové popelnice, soutěže obcí Pardubického kraje v třídění odpadů. Za několik dní, ve chvíli, kdy končí starý rok a budeme vítat ten nový, se zavíe potřeťí.

Stále ještě máte šanci se do soutěže zapojit. Pokud Vaše obec patří mezi ty, které třídí odpad, stačí vyplnit soutěžní dotazník a do 20. února 2010 ho odeslat organizátorům soutěže – RRA Pardubice. Pro vítěze soutěže jsou připraveny zajímavé odměny. Za první místo hned 130 tisíc korun, za druhé 70 tisíc a za třetí 40 tisíc. Aby měly stejnou šanci velké i malé obce, soutěží se ve třech kategoriích - do 500 obyvatel, do 5.000 obyvatel a nad 5.000 obyvatel.

Připomeňme si, jak to dopadlo loni. V kategorii nejmenších obcí do 500 obyvatel zvítězily Čenkovice s pouhými 189 stálými obyvateli. O něco větší Opatovice nad Labem si zajistily prvenství v kategorii do 5000 obyvatel. Mezi největšími obcemi (v kategorii nad

5.000 obyvatel) zvítězilo město Žamberk, kde žije něco málo přes 6.000 lidí.

Můžeme také zkusit nahlédnout do zákulisí soutěže 0 perníkovou popelnici 2009, jak to vypadalo letos v polovině soutěže. Mezi nejmenšími obcemi (do 500 obyvatel) si nejlépe vedla obec Rohoznice s 250 obyvateli. Druhý byl Újezd v Sezemci (119 obyvatel) a třetí Svinčany (370 obyvatel). V další kategorii si velmi úspěšně vedl Srch (první v pořadí, 1.124 obyvatel), Sezemice (druhé v pořadí, 3.328 obyvatel) a Opatovice nad Labem (třetí v pořadí, 2.277 obyvatel). V boji o první tři místa v kategorii největších obcí (nad 5000 obyvatel) to v polovině soutěže vypadalo takto: první Litomyšl (10.052 obyvatel), druhý Žamberk (6.021 obyvatel) a třetí Letohrad (6.190 obyvatel).

Aby toho nebylo málo, velkou neznámou je v tuto chvíli ocenění „Skokan roku“ pro obec, která bude mít největší rozdíl v bodovém hodnocení tohoto a minulého

roku. Na velikosti obce v tomto případě nezáleží a vítězného „skokana“ určitě potěší 30 tisíc korun.

„Nejúspěšnějšími obcemi v soutěži „0 perníkovou popelnici“ se rozdělí třičtvrté milionu korun. Dotazník a podrobnější informace k pravidlům soutěže jsou k dispozici na internetových stránkách www.ekontejnery.cz a www.odpadyk.cz. Věříme, že soutěže je silnou motivací pro obce i jejich obyvatele pro ještě intenzivnější sběr tříděného odpadu i nebezpečných složek komunálního odpadu,“ upřesnil Tomáš Pešek, regionální manažer společnosti EKO-KOM, zabývající se tříděním a recyklací odpadu.

Zatím si na závěrečné výsledky musíme ještě nějakou chvíli počkat. Pořadím se může ještě pořádně zamíchat. Zvítězit může třeba právě Vaše obec.

Třídte, soutězte a vyhrajte! Další informace hledejte na www.ekontejnery.cz.

Bc. Magdalena Hándlová

Mimořádný pražský zážitek

Smíšený pěvecký sbor Vlatimil zpíval na adventních trzích pod vánočním stromem na Staroměstském náměstí v Praze. Historické Staroměstské náměstí plné turistů z celého světa, řada pěveckých sborů z celé republiky i ze zahraničí, vánoční atmosféra umocněná osvětleným stromem z Krkonoš a vděční diváci v čele s litomyšlskými příznivci. To vše umocňovalo pěvecký zážitek zpěváků litomyšlského pěveckého sboru. Měli jsme dokonce jeden primát. Ze všech zúčastněných jsme byli sborem s nejstarší tradicí. Před vystoupením jsme si ale kladli spoustu otázek. Jaká bude odezva posluchačů? Jak obstojíme ve srovnání s ostatními, pro nás neznámými sbory? Zvládneme to bez akustické zkoušky? Sbor se našťastí se všemi mimořádnými okol-

nostmi vypořádal. Předvedl svůj pestrý program a byl dobře přijat různorodou posluchačskou společností. Děkujeme M. Kubíkové za poskytnutí azylu a zkouškové místnosti na Starém Městě, J. Lammelovi za zprostředkování návštěvy galerie moderního umění, což obohatilo náš úspěšný zájezd do Prahy.

Pražské vystoupení zahájilo dlouhou řadu vánočních vystoupení, kdy během 14 dnů zpěváci Vlastimil absolvovali 10 koncertů, 6 z nich společně s ostatními litomyšlskými sbory. Obdiv a uznání zasluhuje hlavně ženská část sborů, když si dokáže najít čas na zkoušky a zpěv v předvánočním i vánočním shonu, plném nákupů, pečení cukroví a přípravě vánoční pohody ve svých rodinách. **Petr Jonáš, foto Josef Černý**

Kalendárium Litomyšle leden 2010

630 let - 14. 1. 1380 zemřel **ALBERT ze Šternberka**, litomyšlský biskup a zakladatel kartuziánského kláštera v Tržku.

225 let - 31. 1. 1785 se narodila ve Všeradicích u Hořovic **Magdalena Dobromila RETTIGOVÁ**, vlastenka, básnířka, spisovatelka, autorka kuchařek a listů pro české dívky. Závěr života prožila v Litomyšli, kde také zemřela.

200 let - 22. 1. 1810 se narodil v Litomyšli **František Augustin BRAUNER**, český politik a jeden z představitelů roku 1840. Přivezl z Vídně do Prahy Svatováclavskou korunu a další symboly české státnosti.

110 let - 25. 1. 1900 se v Litomyšli narodil **Josef SOBOLA**, odborný učitel na chlapčeské škole a na pedagogické škole. Působil v mnoha spolcích: v Sokole - v jeho loutkářském odboru, v Hasičské jednotě, v Červeném kříži.

100 let - 6. 1. 1910 se narodil v Litomyšli **Josef Kroupa**, malíř.

90 let - 12. 1. 1920 se narodila v Ostravě **Ludmila ULIČNÁ**, rozená Autratová. Mládí prožila v Litomyšli, stala se lékařkou v Brně. Také byla básnířkou a spisovatelkou, cestovatelkou. V roce 1948 vydala sbírku básní: Píseň o znaku města Litomyšle.

80 let - 8. 1. 1930 zemřel v Litomyšli **Antonín LIBICKÝ**, matematik a znalec Einsteinovy teorie relativity.

70 let - 3. 1. 1940 zemřel v Litomyšli **Pravoslav MARTÍNEK**, malíř, grafik, ilustrátor. Ilustroval několik knih o Litomyšli. Výtvarně působil v městské organizaci Sokola.

65 let - 1. 1. 1945 zemřel **Vít NEJEDLÝ**, hudebník, dirigent, skladatel, vedoucí armádního souboru. Je pochován na Slovensku na Dukle. Byl synem litomyšlského rodáka Zdeňka Nejedlého.

90 let - v roce 1920 byl ve městě **čilý stavební ruch**. Dokončovala se řada rodinných domků v **Husově čtvrti**, město věnovalo pozemek u městské cihelny na stavbu 14 nouzových skamků (stojí zde dosud). Začala podrobná jednání o stavbě nové budovy pro gymnázium na druhé straně Loučné. Bourala se stará bratrská budova při mostu u řeky, vyjednávalo se o možnosti vedení dráhy do Poličky.

90 let - 3. března 1920 **přijel do Litomyšle A. B. Svojsík** a přednášel zde na téma: O výchově občana republiky skautováním. Ke konci roku zde náčelnice M. Milčicová hovořila o dívčím skautingu. Obě přednášky měly velký vliv na ustavení místní organizace.

80 let - město Litomyšl mělo v roce 1930 asi 7,5 tisíc obyvatel. Také zde se projevila **hospodářská krize**. Propuštěno bylo v závodech 270 dělníků a nebyla práce také pro domácí dělníky v okolních obcích. Jen v Litomyšli bylo sociálně ohroženo přes 200 početných rodin. Město pomáhalo sbírkami, poukazy pro nezaměstnané, potravinami nebo jídlem pro staré osoby a děti. Dělnické organizace vyhlášovaly své požadavky a jednaly o zmírnění následků.

Připravil Miroslav Škrdla

Vyprodané spirituály v Litomyšli

„Děkujeme za opravdu podařený koncert. Odesli jsme si krásný zážitek,“ řekla Kateřina Kašparová po skončení benefičního koncertu černošských spirituálů v zámeckém pivovaru v Litomyšli. Kromě ní navštívilo tuto akci na podporu stavby nového kostela 150 dalších návštěvníků. Akce vynesla téměř 10 tisíc korun. Velmi děkujeme za laskavou podporu společností Kubík, a.s., Hotelu Aplaus a Evropskému školicímu centru, o.p.s.

Aktuální informace o projektu stavby nového kostela fotografie z akcí, si můžete prohlédnout na www.novy-kostel.cz. Děkujeme.

Text a foto Martina Soukupová

další vysíláč
internetu

pro Opatov

tel. 461 613 161 • WWW.BEZDRAT.NET

FORTECH

Nové knižní tituly v Městské knihovně

Jedlička - České typy a jiné eseje, Boštík Martin - Sametová revoluce v Litomyšli..., Koukolík - Jak si lidé hrají?, Kmenta - Kmotr Mrázek, Heroldová-Štovi... - Po světě s mikrofonom, Smolková Taňa - Slavíme s dětmi svátky, Černý Karel - Vzdělanostní společnost, Březinová - Ženy a jejich styl, Pravdová Anna - Zastihla je noc, Rohál Robert - Filmové hvězdy a jejich..., Rees Laurence - Druhá světová válka za..., Charitanovskij - Muž se železným sobem, Trnková Klára - Vánoční zvyky a obyčeje, Historie lidského poznání, Skřivánek Milan - Litomyšl 1259-2009..., Pachman - Jak chutná život, Naučte se kreslit lidské..., Small - Nebezpečné radosti, Jirotko - Saturnin, Mawer Simon - Skleněný pokoj, Green Simon - Prostě jen další soudný..., Doub-

ravová - Nevěřte depresi, Cussler Clive - Ďáblův dech, Čechura - Namydlená šikmá plocha, Michaels Anne - Zimní krypta, Zmeškal Tomáš - Životopis černobíleho..., Small - Divoká růže, McNab Andy - Hrozba, Pratchett - Národ, Gardner Erle - Případ jackpot, Jeffries - Provádána za vikomta, Hill Susan - S nejčistšími úmysly, Boulton Marsha - Zázračný pes Wally, Němec Jan - Hra pro čtyři ruce, Khoury Raymond - Znamení, Pittnerová - O chudých a bohatých, Vaňková - Cestou krále, Beverley Jo - Tajný sňatek, Chamberlain - Před bouří, Mansell Jill - Dočista jsem ti propadla, Tamminen - Strýčkova ponaučení, Kerr Peter - Viva Mallorca!, Götzová - Vrány, Niffenegger - Zakletý v čase, Zusak Markus - Zlodějka knih

Tradiční Tříkrálová sbírka letos už po desáté

V sobotu 9. ledna se v Litomyšli a přidružených obcích uskuteční již desátý ročník tradiční Tříkrálové sbírky. Tříkrálová sbírka pořádaná Charitou ČR je největší dobrovolnickou akcí v České republice. Ročně se do ní v celé České republice zapojuje přes 50 tisíc dobrovolníků a v zabezpečených pokladničkách koledníci ročně nashromáždí částku přes 50 milionů korun. Výtěžek Tříkrálové sbírky v Litomyšli bude určen především na podporu terénní pečovatelské služby, zakoupení dalších moderních kompenzačních a rehabilitačních pomůcek do půjčovny a na provoz Střediska respektive péče Jindra. Přibližně desetina výnosu sbírky je tradičně určena na humanitární pomoc do zahraničí. Sběrka probíhá podle standardních pravidel. Skupinku

tvoří zpravidla tři koledníci v dětském věku, převlečení za bájně krále (mudrce z východu), kteří se podle tradice přišli poklonit narozenému Ježíši do Betléma. Vedoucí skupinky musí být starší 15 let a je vybaven průkazem koledníka. Skupinka chodí od domu k domu nebo koleduje v ulicích. Připomíná lidem radostnou zvěst vánočních svátků a za laskavý příspěvek obdarovává všechny drobnou pozorností. Finanční příspěvek se vhadzuje do úředně zabezpečené válcovité kasičky, opatřené charitním logem.

Do Tříkrálové sbírky je možné přispět i dárcovskou SMS ve tvaru DMS KOLEDA na číslo 87 777 (cena jedné DMS je 30 Kč, Charita obdrží z této částky 27 Kč). Více o této sbírce také na www.trikralovasbirka.cz, nebo také na www.charita.cz. Děkujeme i za vaši pomoc!

Markéta Bělohávková, Farní charita Litomyšl,
ilustrační foto převzato z www.charita.cz

Z dějin litomyšlského knihtisku – část 5.

seriál

Starší Jednoty chtěli pořídit nové vydání kancionálu. Proto se obrátili v roce 1560 na pana Lukáše se žádostí, aby je mohl Alexander vytisknout. On nejen že svolil, ale ještě se o Alexandra i jeho čeládku staral a poskytoval jim jídlo a jiné potřeby. Alexander sám napsal ke kancionálu předmluvu. Dne 7. června 1561 byl kancionál hotov a Alexander poděkoval zvláštním přípisem Lukášovi z Górký. Nazýval jej zde „milostivým pánem a dobrodincem“, jenž jej i „s pomocníky jeho při tomto díle věrně opatroval“. Tento přípis je přitištěn ke kancionálu. Plný název Kancionálu šamotulského zní „Písně chval božských. Písně duchovní evangelistické, opět znovu přehlednuté, zpravené a shromážděné, i také mnohé složené z gruntu a základu písem svatých...“ Redaktory tohoto díla byli Jan Černý, Jan Blahoslav a Jan Šturm. Kancionál šamotulský je jedním z nejkrásnějších tisků celého bratrského období. Když opět pominulo v Čechách nebezpečí, vrátil se Alexander zpět do Litomyšle. (Jireček v Rukověti uvádí jako dobu jeho návratu pravděpodobným rok 1564, tj. po smrti Ferdinanda, avšak Štěpánek v Graduálu /Graduál – psaná bohoslužebná kniha, bývala opatřena notami a zdobena obrazy a iniciálkami./ litomyšlském objevil zápis z roku 1563, kdy je Alexander již opět jmenován mezi obecními staršími.) Jisté však je, že již roku 1565 vytiskl Kroniku tureckou od Michala Konstantinoviče z Ostrovice, k níž napsal, jakož i k některým jiným dílům, předmluvu, a spolu s ní uveřejnil některé zprávy o Skanderbegovi, které sám přeložil, dále pak starší pamflet (Letákový hano-pis nebo ostrá satira.) „Tažení proti Turku“. Jelikož již nebyly objeveny žádné další tisky z Alexandrových dílny po roce 1565, dá se soudit, že již později řemeslo neprovozoval.

Roku 1566 koupila jeho manželka Anna po svém prvním zemřelém manželovi Janu Maršovém dům na náměstí (č.p. 100). „Zápis na tento dům pan purkmistr a páni starší jí dopustili a přáli s tím doložením, že ona majíc Alexandra, manžela svého, kterýžto dům svůj má a živnosti městské... užívati může a užívá, na tento dům živnosti městské žádné míti a užívati a na to se potahovati nemá dotud, dokavadž by se s Alexandrem manželem nesjednotili a neusnesli... nebo bylo by neslušno a proti řádu města toho a na ublížení i zkázu jiným, aby žena oddělila se od muže svého, měla obzvláštní živnost svou provoditi na jeden dům a muž její na druhý...“ Alexander zemřel roku 1577. Zůstal bez dědiců, protože manželka i dcera Lidmila zemřely dříve než on. Všechen jeho majetek připadl tedy odumrtým obci. Domy byly prodány (čp. 112 koupil Jan Lidl z Lidlova). Tiskařské nástroje zakoupil Andreas Graudenc, který se tím stal nástupcem Alexandrovým. Alexander Oujezdský zaujímá v historii českých knihtiskařů jedno z nejvýznamnějších míst. Po vzoru tehdejších tiskařů se aktivně zúčastnil literární práce svými překlady a předmluvami v dílech, která sám tiskl. (Např. předmluva k výkladům na Knihu Jobovu). Jak bylo v té době zvykem, tiskl Alexander na titulních listech některých knih reklamní veršičky. Ty vlastně byly obdobou dnešní anotace na záložce obálky. Tak např. na titulním listu spisu „Odpověď bratří na spis Martina Luthera“ z roku 1523 si můžeme přečíst následující rýmování: „Chce-li kdo co bratří Lutherovi psí věděti, ten sobě nevaž kaupě kniežky tyto přehlednutí“. V „Odpovědi na spis Kalencuov“ v roce 1523 vytiskl: „Ktoby chtěl Kalence s odtrženci poznati musil by tyto kniežky kaupě čietati“. Zvláštností Alexandrovou v jeho době byl i smysl pro zveřejnění současných událostí, což se projevuje

v „Pamětech“ Michala Konstantinoviče z Ostrovice, v „Právech městských“ Brikciho z Licska, i v „Právech manských“ od téhož autora. Konečně i „Cesta z Czech do Gerusaléma a Egipta Martina Kabátníka z Litomyssle...“ je spis, který seznamuje čtenáře se současnými problémy. Kromě nejznámějších knih, které jsme již jmenovali, tiskl Alexander zvláště různé úvahy rázu náboženského, jejímiž autory byli – vedle některých méně známých – především Martin Luther a Jan Augusta. Po stránce gramatické je zajímavé, že Alexander jako první zpřesnil užívání dvojího „L“. Tohoto pravidla důsledně dbal ve všech svých tiscích od roku 1541, kdy je poprvé zavedl (při tisku kroniky Karionovy). Od té doby se tohoto pravidla důsledně dbalo ve všech bratrských tiscích a učilo se na všech bratrských školách. Alexander vůbec uskutečnil v praxi stávající pravidla Blahoslavova pravopisu. Z tiskařů katolických následoval Alexandrova příkladu až roku 1587 Veleoslavín. Knihy Alexandrovy vynikají zpravidla pěknou renezanční úpravou. Podle tehdejších zvyklostí a německých vzorů tiskl i latinský text gotikou. Pro Kancionál šamotulský dokonce vyřezal nové typy. Zvláště pěkně však Alexandrovi reprezentuje renezanční tisk „Právy městskými“. Užil zde bílé iniciály s rostlinnou a figurální výzdobou. V tomto díle poznáváme i jeho signet – neveliký černý štít s neuměle provedenými geometrickými značkami a písmenky AzP (Alexander z Plzně). Vpravo od jeho znaku je štít jeho tchyně Bonuše, vdovy po Pavlu z Meziříčí. Je rovněž černý s geometrickou značkou a písmenky BaT. V Kancionálu šamotulském však užil jako signet štít, na němž je zobrazen medvěd s řetězem, pověšeným na krku. Alexandrem Oujezdským končí era bratrských knihtiskařů v Litomyšli. Další impresori již stojí ve službách protireformace.

Eva Dušková - Freyová

ZIMNÍ SLEVA!
na plastová i dřevěná okna
a navíc ještě:

Cenový bonus
za rychlé rozhodnutí!

Zelená úsporám
VYŘEŠENO!

PKS | okna

PKS MONT, a.s.
Obchodní zastoupení LITOMYŠL
Havlíčková 439
570 01 Litomyšl
fax: 461 540 104
e-mail: litomysl@pks.cz
Záruka kvality! ČSN EN ISO 9001
ČSN EN ISO 14001

VOLEJTE ZDARMA
800 23 00 23

deceuninck®

Bonus platí při uzavření smlouvy do konce února 2010!
Akce se vztahuje na cenové nabídky zhotovené v období 4.1. - 14.2. 2010.

www.pksokna.cz

Lékařská služba první pomoci

z Litomyšlské nemocnice

V dalším díle, který popisuje procesy v Litomyšlské nemocnici jsem chtěl probrat odborné ambulance, které jsou při oddělení. Ještě než se k tomuto tématu dostanu, rád bych zareagoval na změnu organizace Lékařské služby první pomoci (LSPP). Toto téma se mi zdá nyní přednostnější.

Od 1. 1. 2010 byla organizace Lékařské služby první pomoci přesunuta zřizovatelem z RZP na nemocnici Pardubického kraje. Protože tato změna organizace LSPP s sebou přinesla problémy, bylo dohodnuto, že ve svitavském regionu bude LSPP pracovat první dva měsíce roku 2010 stejně jako v minulých letech. Zároveň budou probíhat jednání o začlenění LSPP pod jednu nebo obě nemocnice zřizované Krajem (tím se myslí Litomyšlská a Svitavská nemocnice). Vše je závislé na počtu praktických lékařů a lékařů nemocnice, kteří budou schopni a ochotni sloužit.

To znamená, že ve všední dny bude LSPP sloužena lékařem RLP v prostorách polikliniky Svitavy od 17.00 do 21.00. Všední dny LSPP pro Litomyšlsko sloužena nebude. Soboty se budou sloužit od 8.00 do 13.00 v cévní poradně chirurgické ambulance a neděle opět v době od 8.00 do 13.00 v prostorách

zdravotního střediska Sanatio v Litomyšli. O pátcích praktičtí lékaři Litomyšlska slouží mezi sebou tak zvanou žurnální službu do 17.00. V průběhu dvou měsíců dojde k řešení, které by mělo vyhovovat obyvatelům tohoto spádu.

V období mimo ordináční hodiny LSPP budou pacienti s akutním onemocněním nebo úrazem ošetřováni jako doposud na příjmových ambulancích interního, chirurgického, dětského, očního, gynekologického a neurologického oddělení dle charakteru onemocnění, jako se tomu děje dosud.

Jako dodatek tohoto článku krátká informace. Dne 23. prosince proběhlo jednání v Litomyšlské nemocnici na téma LSPP se zástupcem praktičtí, Města Litomyšle a Pardubického kraje, kde bylo dohodnuto, že je snaha zachovat a centralizovat LSPP pro dospělé v areálu nemocnice - budovy ředitelství. Doba ordinace pro víkendy a svátky má zůstat 8.00-13.00.

Ve spolupráci s praktickými lékaři pro děti a dorost se pokusíme zorganizovat LSPP pro děti a dorost v ambulantním traktu dětského oddělení ve stejnou ordináční dobu jako pro dospělé, to znamená 8.00-13.00. Dál budou všichni zainteresovaní jednat se zástupci lékáren o střídavé službě lékáren ve městě po dobu provozování LSPP.

MUDr. Libor Vylíčil,

ředitel Litomyšlské nemocnice, a.s.

Cholesterol – pomocník i nepřítel

o zdraví

Cholesterol je steroidní látka, kterou lidský organismus nezbytně potřebuje pro tvorbu buněčných membrán, hormonů, vitamínu D a pomáhá nám také při zpracování tuků. Většinu si ho organismus vyrobí sám (endogenní neboli vnitřní cholesterol), zbytek přijímáme ve stravě (exogenní – vnější). Ale jak to v přírodě bývá, příliš velké či nedostatečné množství nějaké látky může způsobovat našemu tělu řadu problémů, závažných onemocnění. Proto je dobré znát svoji hladinu cholesterolu v krvi, udržovat si ji v normálních hodnotách a předejít tak případným rizikům.

Příliš vysoká koncentrace cholesterolu v krvi je jedním z významných rizikových faktorů srdečně-cévních onemocnění (tato onemocnění způsobují více než 50% všech úmrtí v ČR). Problém zvýšené hladiny cholesterolu se přitom týká téměř 70% dospělé české populace! Cholesterol se v těle váže na proteiny, které pomáhají cholesterol roznášet krví po těle a tvoří s nimi tzv. lipoproteiny. Rozlišujeme tři hlavní skupiny lipoproteinů podle jejich hustoty. Vysokodenzitní lipoprotein (HDL), tzv. hodný lipoprotein, má ochrannou funkci, neboť krev zbavuje nadbytečného cholesterolu, odvádí ho zpět do jater, kde je metabolizován. Je dobré mít HDL cholesterol vyšší než 1,9 mmol/l. Chrání nás před vznikem aterosklerózy. Nízkodenzitní lipoprotein (LDL), tzv. zlý, cholesterol z jater k buňkám tkání. Zvýšená hladina LDL cholesterolu (nad 3 mmol/l) způsobuje usazování nadbytečného cholesterolu v cévních stěnách, kde tvoří sklerotické pláty. Tím cévy ztrácejí pružnost a zužuje se prostor pro průtok krve, vzniká tak závažné onemocnění ateroskleróza neboli kornatění tepen. Velmi nízkodenzitní lipoprotein (VLDL) se syntetizuje v játrech a část ve stěvách a nosí nové syntetizované tuky (triacylglyceroly) z jater do tukové tkáně.

Doporučená hladina celkového cholesterolu (tzv. cholesterolemie) v krvi je do 5,00 mmol/l. Hladina od 5,01 do 6,5 mmol/l je označována za zvýšenou. Lidé s touto hladinou cholesterolu by si měli více všimnout svého jídelníčku a upravit svůj životní styl. Nad 6,5 mmol/l je hladina označována jako riziková. Lidem s takto vysokým cholesterolem hrozí větší riziko vzniku srdečně-cévního onemocnění a měli by být v péči lékaře. V případě zvýšené hodnoty celkového cholesterolu je důležité znát také hladinu „hodného“ HDL a „zlého“ LDL cholesterolu v krvi.

Při zvýšené hladině cholesterolu je třeba upravit životosprávu a dodržováním zásad zdravého životního stylu se snažit o její snížení. Tím spíše, máte-li kromě vysokého cholesterolu ještě zvýšený cukr a kys. močovou a třeba ještě trpíte hypertenzí a obezitou. To se pak člověk stává ohroženým druhem a je třeba tuto situaci intenzivně řešit. Tento soubor chorob se nazývá metabolický syndrom a je opravdu nutné se jím zabývat. Častým mýtem je přesvědčení, že je třeba hlídat pouze příjem cholesterolu. Denně bychom proto měli ve stravě přijmout max. 300 mg cholesterolu. V případě, že máme zvýšenou hladinu cholesterolu pak maximálně 200 mg denně. Ještě důležitější je ale zaměřit se na složení tuků, protože nevhodné tuky ovlivňují hladinu LDL cholesterolu v krvi. Přednost bychom měli dávat kvalitním rostlinným tukům a olejům, které obsahují velký podíl omega-6 a omega-3 vícenenasycených mastných kyselin, jež působí příznivě na náš srdečně-cévní systém a pomáhají snižovat hladinu LDL cholesterolu v krvi. Oproti tomu tuky živočišné obsahují více nasycených mastných kyselin, a ty je třeba omezovat, protože hladinu cholesterolu zvyšují. Mezi další zásady nízkocholesterolové diety patří dostatečný příjem ovoce, zeleniny a dalších potravin bohatých na vlákninu, omezení příjmu soli, preference drůbeže a ryb a dostatečný pitný režim. *Připravuje M. Bártová, Lékárna U Slunce*

AKCE LÉKÁRNY U SLUNCE

Srdečně vás zveme dne 14. 1. 2010 na

měření cholesterolu.

Jedná se o vyšetření z kapky krve a dozvíte se aktuální hodnotu vašeho cholesterolu.

Nutností je celodenní tuková dieta 1 den před samotným vyšetřením a je třeba přijít zcela nalačno.

Měření provádíme tento den zdarma.

Na setkání s vámi se těší Lékárna U Slunce.

Změna svozu odpadu

Oznamuje změnu svozu směsného komunálního odpadu. Reagujeme tak na skutečnost, že rok 2009 má 53 týdnů, znamená to tedy, že při přechodu na rok 2010 na sebe budou navazovat dva liché týdny. Nadále i při zmíněném přechodu na nový rok bude zachován čtrnáctidenní svoz. V souvislosti s tím tedy dojde v roce 2010 k přesunu svozů realizovaných v sudých týdnech na liché a obdobně k přesunu svozů prováděných v lících týdnech na sudé. **LÍKO SVITAVY a.s.**

Společenská kronika

Slova moudrých: Nemůžeme platit jen láskou za lásku, chceme-li, aby svět byl lepší, musíme ji rozdávat. J. Fontana

V obřadní síni byli slavnostně přivítáni noví občani města:

Šimon Mikulecký, Štěpán Mikulecký, Tereza Mlejnková, Elen Marková, Tadeáš Jančařík, Rudolf Valdhans

Rodičům přejeme hodně radosti nad dětskými úsměvy.

Své životní jubileum v prosinci oslavili někteří naši spoluobčané:

80 let – Josef Popelka, Ludmila Coufalová, Milada Bilčíková, Božena Klejchová, Karel Soukup

85 let – Anežka Hendrychová, Růžena Pohorská

90 let – Alois Lána

91 let – Blažena Jouklová, Helena Balská

92 let – Vlasta Navrátilová, Blažena Motyčková
Všem blahopřejeme a do dalších let přejeme hodně zdraví.

V našem městě uzavřeli manželství:

Josef Jána, Poříčí u Litomyšle – Liběna Doležalová, Vysoké Mýto, Radek Kyselý, Svitavy – Michaela Kučerová, Janov, Daniel Tomanec, Červený Kostelec – Romana Hotařová, Litomyšl, Radek Barák, Sruby – Marcela Lásková, Sruby, František Vávra, Litomyšl – Aranka Karškoňáková, Litomyšl

Novomanželům přejeme hodně lásky k vytvoření krásného a šťastného domova.

Jubilejní Zlatou svatbu oslavili manželé Zdenka a Jiří Doležalovi a manželé Zdenka a Zdeněk Rychtaříkovi z Litomyšle. **Jubilejní Diamantovou svatbu oslavili** manželé Olga a Bohumil Rejmanovi z Litomyšle.

Do dalších společných let přejeme hodně zdraví a pohody.

Rozloučili jsme se s občany našeho města:

Irenou Sirotkovou (57 let), Josefou Novotnou (100 let), Annou Hrubešovou (92 let), Marií Rejšovou (76 let), Vlastou Lánovou (86 let), Vlastou Hottmarovou (54 let), Jarmilou Musilovou (74 let), ing. Lubomírem Kolkem (74 let)
Vzpomínáme.

Věra Kučerová, SPOZ

Restaurace v Lidovém domě

1. nekuřácká restaurace
v centru Litomyšle

Každý den můžete vyhrát oběd zdarma. Přijďte ochutnat svou výhru!

Obědy podáváme od 11 do 15 hodin

Připomínka k řešení dopravní situace

Chtěl bych se vyjádřit k článku v listopadové Lilii „Parkoviště nebo „kruhák“ na průtahu městem?“, jímž jsem byl doslova šokován. Stavěl jsem se (stejně jako mlčící většina) poněkud skepticky už k výstavbě dvou kruhových křižovatek a svůj postoj jsem doposud nezměnil. Svě obavy ohledně dlouhých kolon jsem nastínil asi před rokem, kdy se mi dostalo nejasné odpovědi v tom smyslu, že kolony vznikají nebudou. Nyní bych očekával, že někdo z organizátorů projektu uzná chybu a pokusí se o nápravu. Namísto toho se objevily spekulace o dalším podobném experimentu, který si zahrává s trpělivostí Litomyšlanů.

Možnost vytvoření parkovací zóny je nešťastná a krajně nepraktická. Zúžením vozovky do dvou pruhů dojde k prodloužení už tak dlouhých kolon u kruhových objezdů, což se neblaze projeví nejen nárůstem hluku, ale i výrazným zhoršením kvality ovzduší. Myslí si, že bezpečnost chodců bude, pro stáním vyperované řidiče, tím posledním, na co budou myslet.

To vše ještě nic není proti tomu, co se chystá na Bělidlech. Náhrada světelné křižovatky mi přijde jako aprílový vtíp. Jediným důsledkem (o rozsáhlých dopravních omezeních spojených s realizací obou projektů se ještě nikdo nezmiňoval) výstavby kruhového objezdu bude totální kolaps dopravy ve městě. Silnice E35 je už teď naddimenzovaná, zúžením do jednoho pruhu by došlo k zániku veškerých výhod, které zdejší dvouproudá komunikace nabízí. Nelehké k tomu, že je mezi motoristy i místními oblíbená. Vždyť kolik měst velikosti Litomyšle se může pochlubit dvouproudou silnicí, která umožňuje plynulejší provoz?

Připadá mi, že vztah představitelů města k občanům se za poslední roky zhoršil. Názory občanů jako by ztráceli váhu. Nemohu se ubránit dojmu, že o osudu

města rozhoduje svévolně několik jedinců, které nezajímá názor většiny. Jak jinak si mám vysvětlit, že dopisy čtenářů zůstávají nezodpovězeny? Chápu, že na dopisy, které pravdivě poukazují na nedostatky či špatná rozhodnutí města (například dopis pana Pikny, s jehož názory se ztotožňuji), se odpověď hledá těžko. Mlčet v této situaci mi ale přijde nejen nezodpovědné, nýbrž i zbabělé.

Doufám, že se představitelé města shodnou na přijatelném řešení a že zvítězí rozum. **Martin Hrbek**

odpověď

Vážený pane Hrbku,

píšete do rubriky „Z dopisů čtenářů“. Tato rubrika slouží k otisknutí vašich názorů – konkrétně se vyjadřujete k článkům v listopadové Lilii. Na to máte samozřejmě právo, a proto byla tato rubrika zřízena. Reakci na dopisy čtenářů se však snažíme zajistit pouze v tom případě, že je šance sdělit i ostatním čtenářům nějaké nové skutečnosti.

V případě připomínek ke kruhovým křižovatkám žádné nové informace v tuto chvíli přinést neumíme, vše již bylo řečeno. To byl důvod, proč jsme nereagovali na dopis pana Pikny. Ocenění, v prestižní soutěži Cesty městy, mluví samo za sebe. Nepodceňujeme, prosím, čtenáře Lilie, sami si udělají na věc vlastní názor. Další možné úpravy na průtahu městem jsou pouze ve fázi návrhů a prověřování. O dalším postupu prací budou čtenáři Lilie samozřejmě včas informováni. Máte-li nějaké konkrétní otázky, na které chcete znát odpovědi, využijte, prosím, příště Starostovu odpověď, nikoli stránky Lilie.

za redakci Lilie **Michaela Severová**

Nejen k zamyšlení

V minulých týdnech jsem při cestách do rodného města opakovaně navštívil hřbitov. Ocenil jsem krásně zrestaurovaný náhrobek rektora piaristické koleje a prefekta gymnázia P. Floruse Staška u zdi kostela sv. Anny. Bohužel ještě o Dušičkách na jeho hrobě doslova strašná hromádka jakéhosi šterkopísku. Stačilo by vzít kolečko s lopatou a za chvíli by bylo uklizeno. P. Stašek byl vynikající osobností, za svého života se dočkal mnoha poct a ocenění (kromě jiného dostal velký zlatý peníz od císaře Ferdinanda I.) a byl čestným občanem Litomyšle! Snad se někdo s tou lopatou brzy najde a postará se.

Dr. Jan Betlach

odpověď

Vážený pane doktore,

Městský úřad v Litomyšli mně postoupil k přímému vyřízení váš dopis z 3. listopadu t. r. Z pozice člena Komise pro péči o hroby v majetku města a památné hroby si dovoluji uvést následující: Vámi zmíněná hromádka písku u jihovýchodní stěny kostela sv. Anny slouží k provozní potřebě správy hřbitova; obecně lze uvést, že hřbitov u kostela sv. Anny prochází postupnou revitalizací, jejíž součástí je nejen rekonstrukce kostela sv. Anny, ale i regenerace zeleně (dřevin) a další úpravy. Jelikož není rekonstrukce kostela dosud dokončena, lze vnímat jeho okolí stále jako staveniště. Veškeré práce si vyžadují jisté značnou časovou náročnost, a proto je třeba požádat v této souvislosti litomyšlskou veřejnost o trpělivost a shovívavost.

Omluva autorům příspěvků

Omlouváme se všem autorům příspěvků, kteří své texty zaslali do prosincového vydání Lilie, ale nebyly otisknuty. Při grafickém zpracování došlo nedopatřením ke smazání dvoustrany dvanáctého čísla, na které byly vsazeny příspěvky „Z dopisů čtenářů“. Články naleznete v této Lilii. **-red-**

Vsypová loučka

Vážený pane starosto,

mám na mysl jednu věc, a sice jedná se o vsypovou loučku na hřbitově. Loučka sama je důstojným místem pro uložení popela zemřelých. Je vzorně udržovaná, ale vadí mi, že je bezejmenná.

Na hřbitov přicházejí během roku lidé a hledají hrob svého známého nebo kamaráda, ale hledají ho marně. Jednak je hodné hrobů zrušených (nemá se o ně kdo starat) a jednak pozůstalí dávají popel svých drahých uložit do vsypové loučky (buď žijí mimo město nebo ze zdravotních důvodů).

Proto si myslím, že by bylo dobře, kdyby městský úřad spolu s pohřební službou nechali postavit u vsypové loučky zeď (třeba tam, jak jsou lavicky), na které by byla napsána jména zemřelých.

Nebyla by to tak velká investice, rozpočet města by nijak moc nezatižila a pozůstalí by určitě jména zaplatili. Stojí to za úvahu. Děkuji. **Božena Skálová**

odpověď

Vážená paní učitelko,

coby člen Komise pro péči o hroby v majetku města a památné hroby pracující při Městském úřadu v Litomyšli se pokusím odpovědět na váš dopis. Z obecného pohledu práva občana na to být informován vám rozumím a mohu s vámi dílem souhlasit, nicméně z hlediska právního (legislativního) váš návrh realizovat nelze.

Podmínky pro zacházení s lidskými pozůstatky a s lidskými ostatky upravuje v České republice zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů; o provozování litomyšlského hřbitova u kostela sv. Anny pak Řád veřejného pohřebiště, který coby směrnice č. 2/2002 – schválená Radou Města Litomyšle – nabyla účinnosti dnem 1. 6. 2002. Na tomto místě považují za vhodné zmínit majetkoprávní vztahy týkající se litomyšlského hřbitova. Majitelem pozemku, na němž se hřbitov rozkládá, je římskokatolická církev, Město Litomyšl je nájemcem a prostřednictvím Technických služeb města Litomyšle (dále jen TS) jeho provozovatelem. Litomyšlská občane (příp. osoby pobývající mimo Litomyšl) jsou nájemci hřobových míst (nikoli ale již jejich okolí!). V případě vsypové loučky je nájemcem i jejím provozovatelem prostřednictvím TS Město Litomyšl. V dřívější většině provozních řádů hřbitovů měst, resp. obcí v naší zemi je uvedeno, že rozptylové a vsypové loučky jsou anonymní. V případě Řádu veřejného pohřebiště v Litomyšli není v článku 4 tato skutečnost uvedena, což považují osobně za podstatnou chybu. Některé provozní řady hřbitovů měst dokonce verbis expressis zakazují u rozptylových a vsypových louček instalaci jakýchkoli pomníčků, desek etc. Tato zařízení totiž respektují přání a zároveň právo zesnulého na anonymitu (doložit to lze ustanoveními novely Občanského zákoníku a nejspíše i některým z článků Listiny základních práv a svobod); tudíž k anonymnímu ukládání lidských pozůstatků, resp. ostatků (popela) byly rozptylové a vsypové loučky zřízeny. V případech zrušení (neanonymního) hřobového místa a následného uložení popela do vsypové loučky podléhají tyto ostatky ustanovením Řádu veřejného pohřebiště a stávají se anonymními. Poznatky o osobách, jejichž popel je ve vsypové loučce uložen, by bylo (teoreticky) možné získat v TS; zde je pečlivě vedena hřbitovní kniha a další podrobná evidence týkající se všech hřobových míst, včetně vsypové loučky. Nejsm si ale jist tím, zda Vám kompetentní pracovnice TS s ohledem na ustanovení zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, informace o uložení ostatků ve vsypové loučce bude moci poskytnout.

Vůči některým ustanovením v Česku platných právních norem můžeme mít případné výhrady, nicméně jedná se o závaznou legislativu, kterou jsme povinni plně respektovat.

Mgr. Oldřich Pakosta

Mgr. Oldřich Pakosta

Služby stomatologů

Vážený pane starosto, píše vám ta, co jste jí pomohl sejít schody u muzea. Tentokrát to není o nedostatku zábradlí u schodů. Týká se to služeb stomatologů.

V sobotu mě strašně začalo bolet několik zubů. Zalistovala jsem v Lilií a s hrůzou zjistila, že službu má lékařka v Bystrém u Poličky. Nevím, do chytrý stanovil tento systém. Jak se mají dopravit za pomoci ti, co nemají auto. A nakonec i člověk s bolestí by neměl usadit za volant, mohl by způsobit dopravní nehodu. Já jsem tedy trpěla, i když v Litomyšli je kolem 15 stomatologů. Pane starosto, snad byste mohl vyvolat řízení s nimi a ostatními městy a pomohl mnoha lidem v bolestech. Byl by to velmi záslužný čin pro vaše občany. Děkuji.

Zdenka Blažková

odpověď

Vážená paní Blažková, k vašemu dotazu jsem zjistila toto: Rozpis lékařských služeb první pomoci ve stomatologii zpracovává pro okresy Ústí nad Orlicí a Svitavy Oblastní stomatologická komora se sídlem v Litomyšli. Ve svých ordinacích se střídají pouze praktičtí zubní lékaři a je zcela na jejich rozhodnutí, zda se do rozpisu zapojí. Území těchto dvou okresů je rozděleno. „Funguje to tak, že oblast je rozdělena do čtyř skupin. Litomyšl a Polička jsou spojeny proto, že je zde velice málo zubů a velké množství služeb o víkendech a svátcích,“ vysvětluje Martina Stříteská z Oblastní stomatologické komory v Litomyšli. Podle jejich slov

jsou vzdálenosti v této oblasti rozumné, například v sousedním ústecko-orlickém okresu jsou na tom mnohem hůře. „V Litomyšli, Poličce a okolních obcích slouží služby první pomoci zhruba 22 až 25 stomatologů. Na každého pak vychází kolem 5 služeb za rok,“ upřesňuje Martina Stříteská. V Litomyšli je na seznamu sloužících deset zubů.

Do rozpisu České stomatologické komory, respektive její oblastní pobočky, Město Litomyšl nemůže zasahovat. V případě dalších dotazů je možné se obrátit na kontaktní osobu stomatologické komory v Litomyšli, Martinu Stříteskou – tel.: 732 216 111 nebo e-mail: osk.litomysl@centrum.cz.

za redakci Lilie Jana Bisová

Vlastivěda s velkým V má můj obdiv

S každým novým číslem Lilie roste můj obdiv k autorům seriálových článků dotýkajících se historie našeho města, jeho domů a obyvatel. Jen stěží si dovedu představit, co času a práce je skryto za každou v nich napsanou větou.

Roste i má lítost nad tím, že ať chci nebo nechci, zmizí mi s každým číslem i to, co je v něm napsáno. Snad se časem podaří shrnout do dostupné, neokázalé publikace všechny seriály z Lilie, co kdy vyšly, abychom se my, kteří si ji nearchivujeme, mohli k nim vracet. A třeba se s ní v ruce projít někdy městem.

Zůstal bych hodně dlužen, kdybych vedle obdivu a úcty nevyjádřil svůj vřelý dík za tuto srozumitelnou

Vlastivědu s opravdovým velkým V. Toto vše v neztenčené míře patří i tvůrcům litomyšlského Kalendária.

ing. Miroslav Jůza

odpověď

Vážený pane inženýre, Váš příspěvek nám udělal velkou radost. Seriály mají podle názoru redakce v Lilií svoje nezastupitelné místo a jsme samozřejmě rádi, že se líbí i čtenářům.

Shrnutí seriálu do jedné publikace je v tuto chvíli nad finanční možnosti rozpočtu Města Litomyšl. Již nějakou dobu však přemýšlíme o uveřejňování seriálů alespoň na webových stránkách Města Litomyšl. V roce 2009 jsme při příležitosti 750 let od povýšení Litomyšle na město takto postupně uveřejňovali seriály Litomyšlské dějiny a Litomyšlské unikáty, oba z dílny zaměstnanců Regionálního muzea Litomyšl. Oba seriály naleznete po kliknutí na logo oslav na hlavní stránce www.litomysl.cz. V tuto chvíli mohu sdělit, že se letos pokusíme zpřístupnit i některé další oblíbené seriály, včetně obrazových příloh, například vyprávění Aleny Randákové o litomyšlských domech či sochách. Uvědomujeme si však, že ne každý čtenář Lilie má zároveň přístup na internet.

Dobrou zprávu na závěr máme pro milovníky publikací. Komise pro péči o hroby v majetku města a památné hroby připravuje během roku 2010 vydání drobné knížky s pracovním názvem „Hřbitov u kostela sv. Anny v Litomyšli. Hroby významných osobností a náhrobky umělecké hodnoty“. Podle slov předsedy komise Mgr. Oldřicha Pakosty by měla knížka zahrnovat prezentaci přibližně čtyřiceti hrobů a náhrobků.

za redakci Lilie Michaela Severová

Štěpán Rak jezdí po světě, hraje a rozdává radost

V úterý 15. prosince vystoupil v kongresovém sále zámku v rámci Litomyšlských hudebních večerů kytarový virtuos, skladatel a profesor pražské Akademie múzických umění Štěpán Rak. O jeho vánoční recitál byl obrovský zájem a fenomenální kytarista sklídil za svůj bravurní výkon ovace ve stoje. Posluchačům nabídl především své skladby.

■ Jak jste se dostal ke hře na kytaru? Vystudoval jste výtvarnou školu...

V životě je možné všechno a v tomto světě člověk něčím je, něčím se stává, něco má jako svoje zaměstnání, něco má jako svoje povolání a něco je jeho poslání. Já jsem dělal v životě mnoho věcí. Studoval jsem Střední odbornou školu výtvarnou na Holarově náměstí v Praze, ale moje poslání ani povolání to nakonec nebylo. Na škole jsem potkal kluky, kteří tehdy hráli skvěle, podle mé představy, na kytary. Pochopil jsem, že hrají skvěle, protože se kolem nich rojily holky. Já jsem hrál trochu na housličky a na basu, na mě se každá vykašlala. Tak jsem si říkal, tohle je ono. Musím hrát na kytaru Pramínek vlasů, Dajánu, to, co oni věleli. Když jsem se to naučil, tak už bylo po škole a žádný holky nebyly. Nic se nekonalo, ale začal jsem se učit na kytaru. Dostal jsem se do třídy pana profesora Štěpána Urbana na Pražské konzervatoři a nikdy nezapomenu na první hodinu, když jsem za ním přišel. Rozevlátě jsem hrál slavnou skladbu, nádherné preludium e mol. Dohrál jsem, rozevlátým gestem jsem skončil a čekal jsem, jak mi pan profesor skočí kolem krku a řekne: „Ty jsi úžasný.“ Místo toho mi dal ránu pěsti do zad a řekl: „Když už umíš starou belu, tak aspoň seď rovně, ty pitomče.“ To byla moje první hodina na kytaru a já tuto obrovskou radu dnes učím své žáky na Akademii múzických umění v Praze a ve všech 70 zemích světa, kde jsem hrál a učil. Takto tedy začala moje hra na kytaru – kvůli dívkám, kterým jsem chtěl zalíbit se a získat je. To se mi nepovedlo, a tak jsem zůstal s kytárou sám a jezdím po světě, hraji a rozdávám radost.

■ Jste uváděn jako kytarový virtuos, skladatel a vysokoškolský profesor. Co je vašemu srdci bližší?

Štěpán Rak zahrál na kamennou kytaru, vedle Dušana Rafaja, spoluautor České knihy rekordů drží sirkovou kytaru.

Vždy záleží na situaci. Ve chvíli, kdy hrají svou skladbu, tak se cítím jako skladatel. Ovšem v té chvíli to hrají já, jako interpret, tak se cítím i jako interpret a tvůrce. Já se snažím například vyučovat takovým způsobem, aby žáci, kteří hrají skladbu barokní, klasičtější, romantickou, jakoukoli, tedy ne jejich vlastní, aby věřili, že ji napsali oni, že je to jejich skladba, protože jakmile tomu nebudou věřit, tak ať to raději nehrají. Je to k ničemu. Učím je: „Hraj, jak ti zobák narost.“ Zkrátka člověk by měl hrát to, co je blízké jeho srdci. Samozřejmě v době studií je potřeba, aby se učili i to, co se jim nelíbí. Musí si uvědomit, že jsou určité věci, které je třeba zvládnout proto, aby to, co dělají, dělali ještě lépe. Ale zpátky k vaší otázce. Myslim, že vždy se cítím tím, co zrovna v tu chvíli dělám, ale asi ze všeho nejvíce se cítím radostným člověkem, který hraje pro krásné ženy a skrze ty krásné ženy šíří kumšt celému světu.

■ Jste historicky první vysokoškolským profesorem kytary v České republice. Není to zavazující? Nevím. Já jsem dal pouze slib panu profesorovi Urbanovi před jeho smrtí, že to, co jsem nebylo umožněno dokončit, dokončím já. Vždy si přál, aby se kytara vyučovala na vysoké škole. Do jeho smrti byla kytara pouze na konzervatoři. Mě bylo umožněno po návratu

z Finska zahájit výuku kytary na vysoké škole – na Akademii múzických umění v Praze a v roce 2000 mě pan prezident Havel jmenoval historicky prvním vysokoškolským profesorem kytary. Jsem vděčen za to, že tento obor získal svou vysokoškolskou bázi. To je velice důležité, protože tím se kytara dostala velice vážně mezi ostatní nástroje smyčcové, dechové, varhany, zpěv... Jsem za to rád.

■ Hráli jste na spoustu různých kytar. Dokonce hraje na kamennou kytaru, která je jediná na světě. Je vyrobena z mramoru Verde Guatemala a jste s ní fyfocen v České knize rekordů...

Hrál jsem na skleněnou, železnou, kovovou kytaru, také na papírovou, papundeklovou a na vše možné. Dnes jsem hrál na kytaru ze sirek, ale hlavně na největší unikát světa, což je kytara z kamene, kterou vyrobil Jan Reřicha, vynikající sochař a skutečně vyrobil ji pro mě a pro mé žáky. Je to jediný exemplář na světě.

Ptala se Jana Bisová

Billard Centrum
Litomyšl

kulečnicková
herna
v Lidovém domě

Jsmo tu pro vás:

Po – Čt:
17.00 – 24.00

Pá:
14.30 – 01.00

So, Ne:
14.00 – 01.00

50%
sleva
na kulečnické
o víkendech

www.bclit.org

eLearning zaklepal na dveře Gymnázia Aloise Jiráska

Ve spolupráci s Fakultou informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové realizuje Gymnázium Aloise Jiráska v Litomyšli od února 2009 projekt s názvem „Moderní a efektivní středoškolský učitel“. Projekt s registračním číslem CZ.1.07/1.3.12/01.0004 je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Je řízen projektovou radou složenou ze zástupců gymnázia a Fakulty informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové. Cílem projektu je prohloubení odborných pedagogických kompetencí středoškolských učitelů. Cílovou skupinu tvoří pedagogičtí pracovníci středních škol na území Pardubického kraje. V rámci projektu „Moderní a efektivní středoškolský učitel“ byly vytvořeny tři vzdělávací bloky zaměřené na moderní pedagogické metody, eLearning a jazykovou výuku. Výuka ve všech vzdělávacích blocích probíhá formou prezenční a formou řízeného samostudia. Při vzniku a realizaci projektu se podařilo spojit úsilí odborníků dvou fakult Univerzity Hradec Králové - Pedagogické fakulty a Fakulty informatiky a managementu. Vzdělávací blok 1 - Efektivní formy výuky pedagogů na středních školách je zaměřený na nové tendence ve školství v posledních dvaceti letech. Těžištěm

tohoto vzdělávacího bloku jsou metody, techniky a formy aktivního učení, které umožňují všestranný rozvoj osobnosti, zaměřují se na kooperaci, připravují žáka na život a oživují vyučování. Pomáhají také naplňovat klíčové kompetence a orientaci na novou podobu vzdělávacího kurikula v zemích Evropské unie, které se orientuje na celoživotní vzdělávání a je založeno na čtyřech pilířích: Učit se poznávat, Učit se jednat, Učit se žít společně a Učit se být.

Vzdělávací blok 2 - eLearning ve vzdělávání na středních školách je zaměřený na využití informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání. Pro studující je připraven eLearningový kurz jako praktická ukázka využití elektronického studijního textu, úlohy tutora jako spojovacího článku mezi studujícími a vzdělávací institucí, komunikace v eLearningovém kurzu a nástrojů, které jsou v eLearningových kurzech používány k hodnocení znalostí a dovedností studujících.

Vzdělávací blok 3 - Jazyková výuka pedagogů středních škol - je zaměřený na systemizaci tradičních a moderních přístupů k výuce angličtiny jako cizího jazyka a na vyhodnocování jejich praktického potenciálu ve světle současných znalostí o studiu jazyků. Hlavním cílem tohoto vzdělávacího bloku je integrace moderních technik a strategií ve výuce cizích jazyků. Tento vzdělávací blok má dvě části - eLearningovou a prezenční. V eLearningové části se studující seznámí s eLearningovým kurzem vytvořeným pro výuku anglického jazyka. Prezenční část slouží k aplikaci a poznání moderních přístupů uplatňovaných ve výuce tohoto jazyka.

Od října do prosince 2009 proběhlo pilotní ověření všech tří vzdělávacích bloků, které bude vyhodnoceno, a jeho závěry budou v příštích měsících promítnuty do obsahu všech vzdělávacích bloků.

za realizační tým projektu *Moderní a efektivní středoškolský učitel* **Hana Šafránková**, foto Jan Šlégr

Jiří Bílý pro Farní charitu

Dne 11. prosince se uskutečnil již čtvrtý a opět skvělý koncert Jiřího Bílého & Bandu v Litomyšli. Tentokrát byl výtěžek Benefičního koncertu, který pořádala Smetanova Litomyšl v prostorách Zámeckého pivovaru, věnován Respitní péči Jindra, sociálnímu středisku Farní charity (FCH) Litomyšl.

Celý večer byl nabytý krásnou hudbou a probíhal ve velmi přátelské atmosféře. Hudební kmotři pokřtili nové CD Jiřího Bílého „Projdeme se po ZOO“, jež sklídilo velký úspěch u plně obsazeného sálu. Radovan Havel vtipně uvedl všechny vzácné hosty: Evu Emingerovou, zpěvačku s příjemným hlasem a jazzovým feelingem, vokální Trio PŘELET M.S., folkovou hudbu s jazzovými a swingovými prvky a písničkářské duo Slávka Janouška a Luboše Vondráka. Poté večer pokračoval v pohostinnosti „Ráje“ a za doprovodu pražské bluesové skupiny B5.

Srdečně děkujeme všem účinkujícím, kteří vystoupili bez nároku na honorář, organizačnímu týmu Smetanovy Litomyšle a Jiřímu Bílému, jež nám osobně předal dar 19.380 Kč. Rozhodnutí Jiřího Bílého a členů Smetanovy Litomyšle věnovat tento Benefiční koncert ve prospěch Respitní péče je pro FCH Litomyšl obrovským oceněním a uznáním její práce.

Děkujeme! za FCH Litomyšl **M. Bělohávková**

Poděkování za Počtení

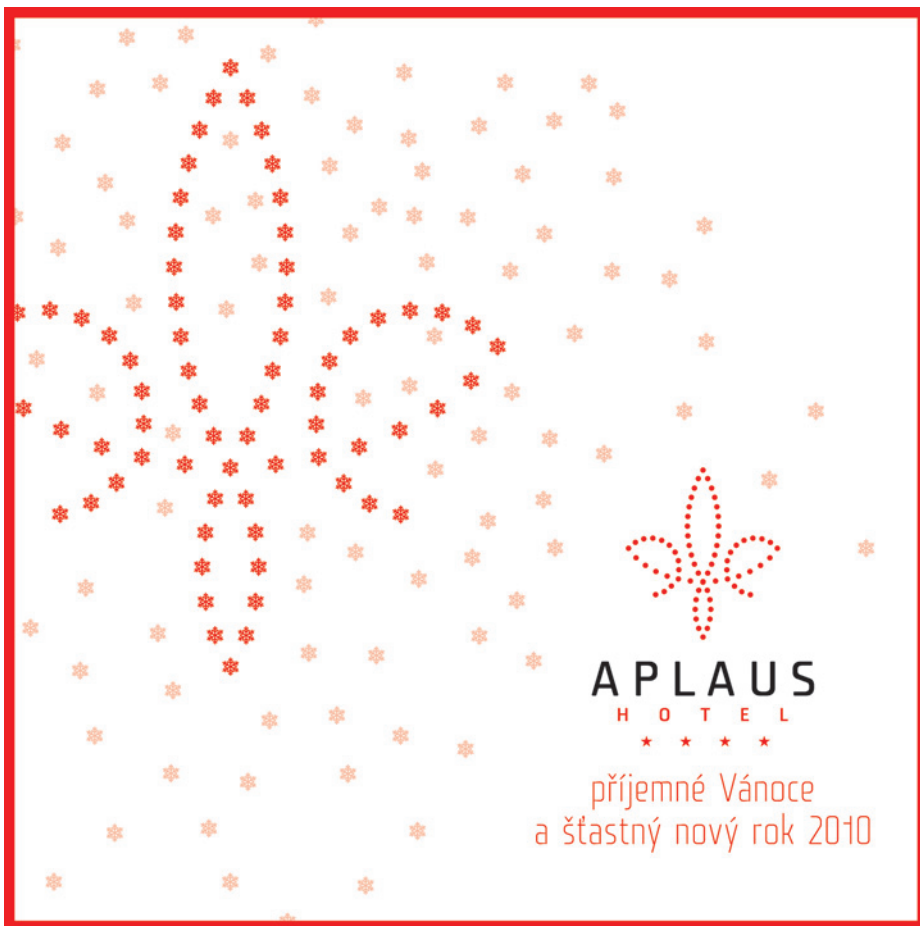
Projekt Počtení je na naší Červené základní škole jedním z hlavních témat mezi rodiči, dětmi a učiteli. Naše škola jím chce pomoci zvýšit a zkvalitnit čtenářství našich dětí. Prvním přínosem projektu jsou žákovské knihovny do tříd I. stupně, ve kterých žáci naleznou beletrii a encyklopedie pro práci nejen ve výuce. Zajímavostí je i složení knih, kdy v každém ročníku naleznou žáci jiné knihy a jiné encyklopedie. Knihovny ve třídě jsou sestaveny z tolika titulů, co je žáků ve třídě. Každý žák tak má právě tu svou knihu. Přínosem pro II. stupeň jsou časopisy do čtenářských koutků na chodbách 2. a 3. patra. Žáci zde naleznou časopisy Svět, Koktejl, 100+1, 21. století a 21. století Junior.

Úvodní fáze projektu - vybavení „čtivem“ - již bylo zahájeno a od ledna bude větší část knih, encyklopedií a časopisů k dispozici. Tím ale projekt nekončí, nýbrž začíná. Knihy ve třídě budou žáci číst, prezentovat je spolužákům, dramatizovat a budou například námětem na výtvarná a jiná díla. Časopisy budou sloužit jako další informační zdroje pro výuku, referáty a zajímavosti. Čtenářství podporíme také různými akcemi, jako je veřejné čtení apod., ale o tom možná v některém z dalších článků.

Významnou devizou celého projektu je, že na jeho realizaci finančně přispěli rodiče žáků školy, prostřednictvím našeho Občanského sdružení (OS) Naše škola v Litomyšli. Zároveň přispěli žáci školy penězi získanými za sběr starého papíru a řadu finančních příspěvků uzavírají sponzoři. Všichni se v jedné řadě budou podílet na pořízení beletrie do třídních knihoven a časopisů do čtenářských koutků. O další financování se postará škola, která nakoupila regály třídních knihoven a encyklopedie do tříd.

Dary, pomoc a spolupráce v době Vánoc mají kromě jiného i své kouzlo. Děkujeme za ně všem rodičům, kteří přispěli částkou převyšující 25 tisíc korun, děkujeme firmě Saint-Gobain Vertex, s.r.o., která podpořila projekt částkou 5 tisíc korun a děkujeme našim žákům, kteří se na jednání žákovského spolku rozhodli „pro“ částku 6 tisíc korun ze sběru starého papíru. Přejeme všem krásné Vánoce a hodně zdraví do roku 2010.

Hana Janecká, předsdkyně OS Naše škola v Litomyšli,
Daniel Janata, ředitel školy

Kam?

V LITOMYŠLI V LEDNU 2010

6. 1.	středa	18.30	HC Litomyšl – HC Chotěboř ■ Krytý zimní stadion	www.hclitomyšl.cz
		20.00	Music party – do 21.00 vstup zdarma ■ Music Club Kotelna	www.mckotelna.cz
8. 1.	pátek	19.30	Ples Gymnázia A. Jiráka Litomyšl ■ Smetanův dům	www.glit.cz
		20.00	Music party – dj wolf ■ Music Club Kotelna	www.mckotelna.cz
9. 1.	sobota	celý den	Tříkrálová sbírka – tradiční sbírka na podporu terénní pečovatelské služby ■ Litomyšl	www.trikralovasbirka.cz
10. 1.	neděle	15.00	Tříkrálový koncert – hrají skupiny Pranic a Blabovy stromy ■ Lidový dům	www.lidovy-dum.cz
11. 1.	pondělí	19.00–21.00	8. den (který schází nám :-)) ■ Rodinné centrum	tel. 607 605 720
13. 1.	středa	20.00	Music party – do 21.00 vstup zdarma ■ Music Club Kotelna	www.mckotelna.cz
14. 1.	čtvrtek	17.30	Andělští průvodci ■ přednáší Eva Motyčková ■ Faltysovo knihkupectví	tel. 461 612 667
		18.00	Zpívání manter a bhadžanů – přijďte si zazpívat a ulevit své duši ■ Čajovna v muzeu	tel. 604 737 483
15. 1.	pátek	19.30	Ples VOŠP a SPgŠ Litomyšl – 4.C ■ Smetanův dům	
		20.00	Ezo Coctail – dj enzo ■ Music Club Kotelna	www.mckotelna.cz
16. 1.	sobota	15.00	Ochutnávka pív a likérů – minipivovar a likérka Žamberecký Kanec ■ Restaurace Veselka	www.veselka.lit.cz
		16.00	Rukavička – pohádka pro děti uvádí Divadlo Úsměv Praha ■ ESČ – zámecké infocentrum ■ předprodej Rodinné centrum	tel. 607 605 720
		20.00	Hasičský ples – hraje Jane S beet, předtančení sk. Katastrofa, tombola ■ Kulturní dům Pohodlí	
		20.00	Oldies 80s–90s – dj milhaus ■ Music Club Kotelna	www.mckotelna.cz
17. 1.	neděle	16.30	Bekras v zimě – Zima v Bekrasu – dechová hudba, slovem provází Josef Zima ■ Lidový dům ■ předprodej prodejna Melodia	www.lidovy-dum.cz
19. 1.	úterý	19.00	Kurs tance a společenské výchovy – 1.lekce – Smetanův dům	
20. 1.	středa	20.00	The Compromise – free stage, vstup zdarma ■ Music Club Kotelna	www.mckotelna.cz
		18.00	Až se jaro zeptá, co jsme jedli v zimě – přednáška Lenky Volmové a Vladimíra Volmy, vstupné 30 Kč ■ Čajovna v muzeu	tel. 604 737 483
21. 1.	čtvrtek	19.00	Kurs tance a společenské výchovy – 2.lekce ■ Smetanův dům	
22. 1.	pátek	16.00	Juraj Jakubisko – vernisáž výstavy výtvarných děl světoznámého filmaře, zahraje Štěpán Rak ■ Dům U Rytířů	
		19.30	Ples VOŠP a SPgŠ Litomyšl – 4.B ■ Smetanův dům	
		20.00	II. Kláirin benefiční ples pro litomyšlskou LDN – hraje Combo 2 ■ Lidový dům	www.lidovy-dum.cz
		20.00	Music party – dj-ka magdi-da ■ Music Club Kotelna	www.mckotelna.cz
23. 1.	sobota	14.00	Litomyšlský pohár ve stiga-hokeji 2010 – 1.kolo ■ Dům dětí a mládeže	
25. 1.	pondělí	19.00–21.00	8. den (který schází nám :-)) ■ Rodinné centrum	tel. 607 605 720
26. 1.	úterý	19.00	Kurs tance a společenské výchovy – 3.lekce ■ Smetanův dům	
27. 1.	středa	19.00	Čaj na stojáka, host: Beata Bocek – one man show ■ Čajovna v muzeu	tel. 604 737 483
		20.00	Music party – do 21.00 vstup zdarma ■ Music Club Kotelna	www.mckotelna.cz
28. 1.	čtvrtek	17.30	Astrologie v každodenním životě – přednáší astroložka Ivana Dvořáková, Tišnov ■ Faltysovo knihkupectví	tel. 461 612 667
29. 1.	pátek	19.30	Ples SSOŠ Trading centre ■ Smetanův dům	
		20.00	Rock & pop party – dj milhaus ■ Music Club Kotelna	www.mckotelna.cz
		celý den	Astroložka Ivana Dvořáková – osobní konzultace, poradenství ■ Faltysovo knihkupectví	tel. 461 612 667
30. 1.	sobota	20.00	Němá barikáda 10 Years (Birthday party) – koncert kapel Němá barikáda, Rapida Muerte, Sandokan Rebels, Hudrbanden ■ Music Club Kotelna	
			Zimní grilování – vepřová kýta a horké nápoje ■ Restaurace Veselka – terasa a tělocvična	www.veselka.lit.cz
31. 1.	neděle	14.00–18.00	Plesové odpolední čaje pro dříve narozené – hraje Malý taneční orchestr ■ Lidový dům	www.lidovy-dum.cz
2. 2.	úterý	19.00	Kurs tance a společenské výchovy – 4.lekce ■ Smetanův dům	
4. 2.	čtvrtek	19.00	Kurs tance a společenské výchovy – 5.lekce – 1.prodloužená, reprodukováná hudba ■ Smetanův dům	
5. 2.	pátek	19.30	Ples VOŠP a SPgŠ Litomyšl – 4.A ■ Smetanův dům	
7. 2.	neděle	17.00	HC Litomyšl – HC Skuteč – lední hokej, muži ■ Krytý zimní stadion	www.hclitomyšl.cz
9. 2.	úterý	19.00	Kurs tance a společenské výchovy – 6.lekce ■ Smetanův dům	
11. 2.	čtvrtek	19.00	Kurs tance a společenské výchovy – 7.lekce ■ Smetanův dům	
12. 2.	pátek	19.30	Ples Střední školy zahradnické – Smetanův dům	
13. 2.	sobota	20.00	Benefiční ples – Lidový dům	
16. 2.	úterý	19.00	Kurs tance a společenské výchovy – 8.lekce ■ Smetanův dům	
18. 2.	čtvrtek	19.00	Kurs tance a společenské výchovy – 9.lekce ■ Smetanův dům	
19. 2.	pátek	19.30	Ples VOŠ a SOŠT Litomyšl – Smetanův dům	
20. 2.	sobota	20.00	Ples A-klubu – hraje Vepřo-knedlo-zelo ■ Kulturní dům Pohodlí	

VÝSTAVY

do 10. 1.	Štědrý večer nastal... / Regionální muzeum Litomyšl / Út–Pá 8–12 a 13–16, So–Ne 9–12 a 13–17
do 10. 1.	Historické kočárky z let 1880–1980 / Regionální muzeum Litomyšl / Út–Pá 8–12 a 13–16, So–Ne 9–12 a 13–17
do 17. 1.	Výtvarná litomyšl 09 / Dům U Rytířů / Út–Ne 9–12, 13–16
do 17. 1.	Sametová revoluce v Litomyšli / Regionální muzeum Litomyšl / Út–Pá 8–12 a 13–16, So–Ne 9–12 a 13–17
do 25. 2.	Šárka Hrouzková – obrazy / Galerie Sofia v Hotelu Sofia / denně / tel. 461 613 191
30. 1. – 7. 3.	Výtvarní přátelé Milan Dvořák, Bedřich Veselík a Vladimír Vích / Regionální muzeum Litomyšl / Út–Pá 8–12 a 13–16, So–Ne 9–12 a 13–17
23. 1. – 28. 2.	Juraj Jakubisko – výstava výtvarných děl světoznámého filmaře / Dům U Rytířů / Út–Ne 9–12, 13–16

3.1.	Ne	CTIHODNÝ OBČAN – Film USA. Dramatický thriller o muži, který se bez slitování rozhodne pomstít všem, kdo nechal z vězení propustit vraha jeho rodiny. Hrají: Gerald Butler, Jamie Foxx, Michael Gambon aj. Režie: F.Gary Gray, podtitulky, 105 min. 70 Kč. Ml.do12let nevhodný
5.1. a 6.1	Út, St	ZAKLETÝ V ČASE – Film USA. Natočeno podle bestselleru o lásce, která přesahuje hranice času. Hrají: Rachel McAdams, Eric Bana, Arliss Howard, Ron Livingston aj. Režie: Robert Schwentke, podtitulky, 105 min. 70 Kč. Ml. do12 let nevhodný
7.1. a 8.1.	Čt, Pá	ZEMSKÝ RÁJ TO NAPOHLED – Film ČR. Mrazivá komedie o tom, jak se dalo žít v 70.letech a zároveň se nenechat zmrazit. Hrají: Vilma Cibulková, Tereza Voříšková M. Etzler, O.Vetřný aj. Režie: Irena Pavlášková, 120 min. 65 Kč. Mládeži přístupno
10.1.	Ne	JULIE A JULIA – Film USA. Vášně. Odhalení. Máslo. Máš vše co je třeba? Hrají: Meryl Streep, Amy Adams, Stanley Tucci aj. Režie: Nora Ephron, podtitulky, 120 min. 70 Kč. Mládeži přístupno
12.1. a 13.1	Út, St	LOVE AND DANCE – Polský film. Touha tančit... Touha milovat... Hrají: Iza Miko, Mateusz Damiecki, Katarzyna Figura aj. Režie: Bruce Parramore, podtitulky, 120 min. 60 Kč. Mládeži přístupno
14.1. a 15.1.	Čt, Pá	TŘI SEZONY V PEKLE – Film ČR/SR/Německo. Dokud sníš, nejseš mrtvejší! Hrají: Kryštof Hádek, Karolina Gruszka, Jan Kraus aj. Režie: Tomáš Mašín, 110 min. 70 Kč. Ml. do12 let nevhodný
17.1.	Ne od 17.00	VÁNOČNÍ KOLEDA – Americký animovaný film. Vánoční koleda, jeden z nejoblíbenějších vánočních příběhů podle povídky Charlese Dickense. Český dabing, 95 min. 70 Kč
17.1.	Ne	WHISKY S VODKOU – Německý film. Kino Art. Příběh slavného herce a jednoho skandálního natáčení. Hrají: Henry Hübchen, Corinna Harfouch, Sylvester Groth aj. Režie: Andreas Dresen, podtitulky, 105 min. 70 Kč. Ml. do 12 let nevhodný
19.1. a 20.1.	Út, St	ZOMBIELAND – Film USA. To nerozchodíš... Hrají: Jesse Eisenberg, Woody Harrelson, Emma Stone aj. Režie: Ruben Fleischer, podtitulky, 90 min. 70 Kč. Ml. do 15 let nevhodný
21.1. a 22.1.	Čt, Pá	TWILIGHT SÁGA: NOVÝ MĚSÍC – Film USA. Pokračování upířské romance Stmívání začíná tam, kde první díl skončil. Hrají: Kristen Stewart, Robert Pattinson aj. Režie: Chris Weitz, podtitulky, 130 min. 65 Kč. Ml. do 12 let nevhodný
24.1.	Ne od 17.00	ASTRO BOY – Americký animovaný film. Je to pták? Je to letadlo? Ne, mechanický kluk – Astro Boy. Režie: David Bowers, český dabing, 95 min. 70 Kč
24.1.	Ne	AŤ VEJDE TEN PRAVÝ – Švédský film. Kino Art. Netradiční upířský horor oceněný na řadě festivalů. Hrají: Kare Hedebrant, Lina Leandersson, Per Ragnar aj. Režie: Tomas Alfredson, podtitulky, 110 min. 70 Kč. Ml. do 12 let nevhodný
25.1.	Po od 9.30	KAMARÁD KRTEČEK – Pásmo dětských pohádek pro nejmenší. Vstupné 20 Kč
26.1. a 27.1.	Út, St	ZOUFALCI – Film ČR. Jak být spokojený a přitom nebyť sám? Realistická komedie o bilancujících třicátnících režisérky Jitky Rudolfové. Hrají: Simona Babčáková, Jakub Žáček, Václav Neuzil, Pavlína Štorková, Michal Kem, Jaroslav Plesl aj. 110 min. 60 Kč. Mládeži přístupno
28.1. a 29.1.	Čt, Pá	AVATAR – Film USA. Vítejte v novém světě za hranicí vaší fantazie. Hrají: Sam Worthington, Zoe Saldana, Michelle Rodriguez aj. Režie: James Cameron, podtitulky, 160 min. 65 Kč. Mládeži přístupno
31.1.	Ne	2 BOBULE – Film ČR. Pokračování komedie z poetického prostřední jihomoravských vinic obohací i nové postavy a nové herecké tváře v čele s Jiřím Kornem, Jiřím Krampolem a Janou Švandovou. Režie: Vlad Lanné, 95 min. 70 Kč. Mládeži přístupno

PLESOVÁ SEZÓNA 2010 V OKOLÍ

2. 1.	So	První ples (Ples poličských škol) - hraje Combo 2 ■ KD Skalka, Lubná
8. 1.	Pá	Ples SDH Lubná - hraje Knedlo-vepřo-zelo ■ KD Skalka, Lubná
9. 1.	So	Ples KDÚ-ČSL Dolní Újezd - hraje Combo 2 ■ Sokolovna Dolní Újezd
16. 1.	So	Ples KDÚ-ČSL - hraje Combo 2, myslivecká kuchyně ■ KD Skalka, Lubná
16. 1.	So	Ples TJ Sokol Dolní Újezd ■ Sokolovna Dolní Újezd
30. 1.	So	Sportovní ples TJ Sebranice - hraje Melodie Trpín ■ KD Skalka, Lubná
30. 1.	So	Skautský ples ■ Sokolovna Dolní Újezd
6. 2.	So	Obecní ples - hraje Akcent Chrudim ■ KD Horní Újezd
12. 2.	Pá	Ples Lubenských žen a TJ Lubná - hraje Melodie Trpín ■ KD Skalka, Lubná
13. 2.	So	Obecní ples - hraje Medium ■ KD Rychta, Morašice
13. 2.	So	Hasičský ples ■ Sokolovna Dolní Újezd

hudba, tanec
divadlo
přednáška, vzdělání
výstava, vernisáž, dílny

Příspěvky do *Kam v Litomyšli?* prosím odevzdávejte v IC do 20. dne v měsíci. Abyste nepřišli o prezentaci akce pořádané na přelomu měsíce, jsou zde zveřejňovány pozvánky s přesahem až 7 dní. Úplné informace včetně akcí, jejichž termín je znám dlouho dopředu na www.litomysl.cz

INFOCENTRUM LITOMYŠL

Infomační centrum
Smetanovo nám. 72
570 01 Litomyšl
tel: 461 612 161
email: ic@litomysl.cz

Infomační centrum otevřeno:

Po – Pá: 8.30 – 18.00 h, So: 9.00 – 14.00 h

Nabídka Infocentra:

Předprodej vstupenek na kulturní a sportovní akce v síti Ticket Art, Ticketpro, Ticketstream, Ticketportal, Eventim a Vstupenky.cz
Prodej mezinárodních autobusových jízdenek STUDENT AGENCY a rezervace letenek.
Internet pro veřejnost, kopírování.

Aktuálně: Prodej dálničních a parkovacích známek na rok 2010

V prodeji: Stolní kalendář Litomyšl 2010, nástěnný kalendář Památky UNESCO výtvarně, kniha Litomyšl 1259–2009 město kultury a vzdělávání
DVD ŠUMNÁ MĚSTA Východní Čechy a Vysočina, víno s motivem Litomyšle, knihy a průvodce o Litomyšli, mapy, DVD, trička, CD, hrníčky, suvenýry,...

Další zajímavý projekt v Litomyšli - - rodinný pivovar

O tom, že se v Litomyšli stále něco děje a je zde spousta podnikavých lidí, svědčí i další ze zajímavých projektů, který by měl vzniknout na Veselce. Jiří Kohák, milovník zlatavého moku, se rozhodl vybudovat rodinný pivovar.

■ *Mohl byste čtenářům představit projekt, který pomalu vzniká na Veselce?*

Asi rok připravují na Veselce koncept minipivovárku. Myslí si totiž, že do Litomyšle pivo patří. Litomyšlané si své pivo určitě zaslouží. Ono se tedy vařilo, tuším, do roku 1953, kdy byl pivovar zrušen. Navíc v současné době je boom těchto restauračních pivovárků.

■ *V jaké je projekt fázi?*

Projekt je zpracovaný papírově. V této chvíli již mám živnostenský list a jezdím se učit vařit pivo. Nyní zbývá dát do dohromady stavební a technický. Mám zde nevyužitě dvě místnosti. V jedné části by byla varna a další věci jako nádoba na chlazení mladiny a na stáčení, další část by fungovala jako chladicí box rozdělený na dvě části. V jedné části by byla spalka, to je místo, kde se mladé pivo zakvasí, a pak se přesune do druhé části, kde by mělo zrát. Dostal jsem se do stádia, kdy spousta technických věcí, které potřebuji – kvasné kádě, ležácké tanky, šrotovník, mám hotových. Čekal jsem varnu z Žatce. Bojoval jsem o ni asi tři čtvrtě roku, ale bohužel to nedopadlo. Rozhodl jsem se proto, že si ji postavím sám. Samozřejmě s přispěním kamarádů a přátel, jež mi s tím pomůžou.

■ *Kdy tedy začnete vařit první várku?*

Celková realizace by měla být na jaře roku 2010, takže by se vaření piva mělo rozjet někdy v květnu.

■ *Jaké pivo budete vařit?*

Pivo, které by se tu mělo vařit, bude jedenáctka. Myslí si, že 11° je dobré pivo. Navíc bude trošičku více spojené s Litomyšlí. Chtěl bych dělat pivo, které ponese název Bedřich, a jedenáctka se samozřejmě vztahuje k tomu, že Bedřich Smetana byl jedenácté dítě místního sládky. Pivo bude nefiltrované, nepasterizované, čistý produkt, který není nijak chemicky upravovaný nebo nějak zbarvený látkou, které jsou v pivu prospěšné.

■ *Zmiňoval jste, že se učíte vařit pivo...*

Mám nějaké zkušenosti s domácím vařením piva. Pivo si totiž dokáže doma uvařit každý. S větším či menším úspěchem, samozřejmě. Jezdím se ale učit k sládkovi jednoho minipivovaru - panu Kalousovi. Také spolupracuji se společností, která se zabývá technickými projekty nových zařízení, projekty a dodávky minipivovarů, takže s nimi mám domluvenou týdenní stáž v Praze, kde bych se měl ještě dál přiučit vaření.

■ *Jak často budete vařit pivo?*

Vařit budu jedenkrát týdně. Pokud bude zájem o pivo, budou se dělat třeba dvě várky za sebou. Práce se ale nedá uspěchat. Jedna várka, tedy kolem 150 litrů, je zhruba 8 až 10 hodin práce.

■ *Nebude takové pivo drahé?*

Pivo s takto malým výstavem se dostane na prodejní cenu kolem 25 Kč, což je přijatelné.

■ *Prostory minipivovaru využijete i k jiným účelům, než k vaření pěnivého moku?*

Ano, a s tím bych ale potřeboval pomoc od Litomyšlanů. Rád bych vyzdobil místnosti věcmi, vztahujícími se určitým způsobem k pivovarnictví v Litomyšli. Ať to jsou pivní etikety, tácky, lahve, plechové cedule, cokoliv. Pokud tedy někdo má takové předměty, domluvil bych se s ním na umístění v prostorách, kde bude varna. Tam totiž bude také prostor k posezení pro zhruba 8 lidí. Posedět bude možné i v době, když budu vařit pivo. Pak se zájemci mohou dívat, případně se zapojit. Tedy místnost by měla být společně s varnou vyzdobená tak, aby se to k pivovarnictví hodilo.

Mohou to být také dobové fotografie, letáky z pivovaru nebo jakékoli materiály se vztahem k pivovarnictví ve městě. Místnost pak bude takovým minimuzeem litomyšlského pivovarnictví. Bude tam také pivotéka, kde bych měl mít spousty piv v lahve podobě z celého světa, různé pivní styly atd.

■ *Kromě „jedenáctky“ Bedřicha budete vařit i něco jiného?*

Takovou perličkou by mělo být vaření piva na zakázku. Někdo se rozhodne, že chce věnovat svoje vlastní pivo nebo bude chtít pivo k nějaké speciální příležitosti, jako jsou svatby, narozeniny a podobně. V tomto případě můžu pivo uvařit podle jejich představ. Řeknou si, že chtějí třešňové pivo, tak jej ochutím třešněmi. Mohu také udělat silnější pivo 14°, 15°.

Vzhledem k tomu, že várka bude malá, tak mi to dává prostor k experimentování. Budu se snažit občas udělat nějaký sváteční speciál - silnější, tmavé nebo polotmavé pivo. Určitě bych chtěl zkusit pšeničné pivo, které se v Čechách dříve vařilo, a teď se k němu pomalíčku zase vracíme.

■ *Bude Bedřich k dostání také někde jinde ve městě?*

Vzhledem k tomu, že jedna várka bude mít 120, maximálně 150 litrů, tak si myslím, že se vše vypije tady. Pokud bude zájem i z jiných míst, tak by to neměl být problém, ale zase se musí počítat s tím, že piva tolik nebude. Koncept minipivovárku je dělaný na menší výstav. Pokud by se kupily objednávky nebo byl zájem i z dalších restaurací, musel bych zvětšit prostory jak na zakvašení mladiny, tak ležácký sklep, což je prostоровě a finančně náročnější. Samozřejmě bych se tomu ale do budoucna nebránil. *Ptala se Jana Bisová*

Realitní a znalecká kancelář
CONSULT VK Litomyšl, s. r. o.
Litomyšl, Smetanovo nám. 120
tel: 461 612 670-1, 728 080 947
e-mail: reality@consultvk.cz
www.consultvk.cz

PRODEJ:

Trstěnice - prodej starší venk. usedlosti s uzavř. dvorkem, velkou zahradou a stodolou. Nutná větší rekonstrukce. Č. 350. Cena: 350 000,- Kč

Svitavy - prodej pozemk. parcely o rozloze 3747 m² určené k zastavění pro byt. výstavbu. Možno rozdělit na menší. Č. 343. Cena: 3 590 000,- Kč

Mikuleč - prodej bývalé fary, dům je postaven ve stylu vily, v minulosti byl objekt využíván jako MŠ. Č. 331. Cena: 1 695 000,- Kč

Široký Důl - prodej bývalého statku na okraji obce. Obytná část s vnitř. čtvercovým dvorem, stáje, stodola, zahrada. Č. 299. Cena: 1 800 000,- Kč

Srnov - prodej menší dřevěné chaty na okraji osady s krásným výhledem na rybník a lesy. Č. 296. Cena: 240 000,- Kč

Litomyšl - prodej družst. bytu 1+1 vč. příslušenství (36 m²) Dům revitalizovaný, plast. okna. Č. 288. Cena: **Výrazná sleva**

Čistá - prodej zemědělského stavení na okraji obce. Objekt je podstandardně vybavený, opotřebení zvýšené. Č. 266. Cena: 450 000,- Kč

Horní Újezd - prodej staršího vesnického domku na okraji obce na slunném místě. Nutná větší rekonstrukce. Č. 298. Cena: 410 000,- Kč

Strakov - prodej pozemků ke stavbě RD v lokalitě směrem ze Strakova na Janov, 2 pozemky o rozloze 810 a 874 m². Č. 255. Cena: 320,- Kč/m²

Svitavy - prodej nadstand. prostorného zděného bytu 3+1 (městská vila) s garáží, velkou zasklenou lodžií. **SLEVA**. Č. 293. Cena: 1 790 000,- Kč

Poříčí Zrnětín - prodej roubené chalupy po rekonstrukci s vnitřním dvorečkem a krytým posezením. Č. 320. Cena: 1 900 000,- Kč

PRONÁJMY:

Litomyšl - pronájem mezonet. bytu 5+1 na náměstí. Po rekonstrukci, nadstandardně zařízený, terasa, garáž. stání. Č. 351. Cena: dohodou

Litomyšl - pronájem zděn. bytu 3+1 (77 m²) ve II. NP. Byt je zajímavě dispozičně řešen, s vestav. úložným prostorem. Č. 329. Cena: 5500,- Kč/měs.

Litomyšl - pronájem neb. prostor 10-105 m² ve II. NP, 10-140 m² ve III. NP a 4 stav. buňky ve III. NP blízko centra. Č. 307. Cena: info v RK

V případě, že nás oslovíte s nabídkou nemovitosti:

- **stanovíme** optimální cenu Vaší nemovitosti
- **zajistíme** nabídku na 10 internet. serverech
- **zajistíme** Vám kompletní realitní servis včetně obstarání úvěru a pojištění.

Naši kompletní nabídku najdete na
www.consultvk.cz

Projekt Generace '89

Do 31. ledna mají mladí lidé narození v roce 1989, občané jedné z devíti evropských zemí - Česká republika, Bulharsko, Rakousko, Německo, Belgie, Maďarsko, Polsko, Rumunsko, Velká Británie - šanci zapojit se do pan-evropského projektu Generace 89.

Projekt Generace '89 je určen mladým lidem, kteří se narodili v roce 1989. Děni z tohoto revolučního roku přeměnili podobu Evropy a vedlo k výrazným změnám ve všech sférách lidského života nejen na východní straně pověstné železné opony. Projekt Generace '89 se snaží zachytit pohled mladých lidí, kteří nemají žádnou zkušenost s životem v rozdělené Evropě. Hlavním cílem je představit názory a postoje mladé generace k současným problémům a výzvám Evropy, porozumět jejich vidění evropské integrace a vnímání roku 1989.

Do soutěže se mohou zapojit mladí lidé, kteří splňují základní podmínku, a to, že se narodili v roce 1989. Měli by dobře hovořit anglicky a mít přehled o událostech

tech v roce 1989 i o aktuálních otázkách, zejména pak o dění v Evropské unii. Výhodou je znalost problematiky evropských institucí a jejich historie. Přihlášky se musí odeslat do 31. ledna.

Přihlášení je jednoduché. Je třeba vyplnit online přihlášku v angličtině. Její součástí je esej na téma „Co mohu udělat pro Evropu a co Evropa může udělat pro mě? Jak se vidím jako evropský občan za 5 - 10 let?“. Tato esej musí být napsána v angličtině a mít rozsah 500 až 1.500 slov. Vybraná porota pak bude hodnotit eseje z hlediska úrovně anglického jazyka, významu zvoleného tématu, či struktury a stylistiky práce.

Poroty v každé zemi vyberou několik kandidátů, kteří se zúčastní setkání ve vybraných evropských metropolitách - v Praze, Bruselu, Varšavě a Bukurešti. Všichni účastníci si na setkání připraví krátké video o vnímání roku 1989. Během zasedání dojde k vytvoření nástinu závěrečné deklarace Generace '89. Čtyři nejlepší pak

budou mít příležitost představit konečnou verzi deklarace předním zástupcům evropských institucí. Podrobné informace o projektu a přihlášce jsou k dispozici na adrese www.generation89.eu. **-red-**

Kamenictví 4K

Karel Kopecký, 561 18 Němčice 87
Tel.: 461 610 227, 776 643 713

- Komplexní kamenické a kamenosochařské práce
- Výroba kuchyňských desek a jiných interiérových doplňků.
- Dlažební kostky světlé a tmavé

Spor o regionální železniční dopravu

V neděli 13. prosince před polednem se na televizi Prima strhla ostrá přestřelka mezi majitelem společnosti Student Agency Radimem Jančurou a hejtmánem Pardubického kraje Jančkou Martínkem. Sekundoval jim Antonín Blažek, náměstek pro regionální dopravu Českých drah. Jančura obvinil hejtmány několika krajů z nezákonného jednání, když nevypsali výběrová řízení na regionální železniční dopravu a podepsali smlouvu s Českými drahami.

Hejtmán Radko Martínek v debatě uvedl: „O každé zakázce rozhodují dvě věci, cena a reference. U regionální dopravy nemůžeme dát na dojem, ale musíme se zabývat tím, kdo má reálné možnosti vlaky provozovat.“ Podle hejtmána nedisponuje Jančura dostatečným počtem vlaků a potřebnými financemi. Na tento argument odpálil balon přes síř podnikatel Radim Jančura, když řekl: „Máme možnost si pronajmout operativním leasingem vlaky a máme je tady do 14 dnů. My vlaky máme. Výrobci se nám zaručili, že je dodají.“ Antonín Blažek k tomu dodal: „Balamutíte národ. Není pravda, že si můžete ze zahraničí pronajmout nové vozidla.“ Kdo bude nakonec vítězem ve žhavém sporu, zatím není jasné. Nedělní boj sice skončil podáním rukou ale, kdo ví? Student Agency prý chystá kampaň, kterou plánuje spustit v prvních měsících příštího roku. Chce tak vyburcovat lidi, aby si od politiků nedali nic líbit. Hejtmán Radko Martínek prozatím vydal prohlášení následujícího znění, jehož obsah zazněl i v Partii televize Prima:

„Vážení spoluobčané, vzhledem k neobjektivní mediální kampani, které jste v současné době ze strany majitele společnosti Student Agency vystaveni, jsem se rozhodl podat vám vysvětlující informace ve věci postupu krajů České republiky k regionální železniční dopravě.

Nejprve mi dovolu, abych vám objasnil důvody, proč kraje uzavřely desetileté smlouvy s Českými drahami a nevypsaly přitom výběrové řízení. Podle stávající legislativy tak totiž učinit nemusí. Umožňuje to platné nařízení Evropské unie a potvrzují to i analýzy českého ministerstva dopravy. V této záležitosti jsme si nechali vypracovat rovněž nezávislé právní posudky. Pokud bychom vypsalí výběrové řízení, ohrozili bychom čerpání peněz z Evropské unie na modernizaci a obnovu vozového parku.

Při vši účtě k výsledkům soukromých autobusových dopravců musím zdůraznit, že nelze tento druh dopravy srovnávat s podmínkami na železnici. V naší zemi dosud neexistuje jiný dopravce než České dráhy (ČD), který je schopen zajistit dopravní obslužnost na území celého kraje. Nikdo jiný než ČD nemá v současnosti dostatek vozidel a zaměstnanců. Je důležité připomenout, že pořízení nových drážních vozidel stojí desítky miliard korun a dodání dostatečného počtu souprav by trvalo několik let. Do té doby by nebyla zajištěna dopravní obslužnost a kompletní výměna vozového parku by znamenala dramatické navýšení cen jízdného.

Pardubický kraj již má s Českými drahami uzavřenou dlouhodobou smlouvu a nebyl důvod ji rušit, neboť smlouva je pro kraj ekonomicky výhodná a umožňuje dlouhodobě zachovat regionální železniční dopravu. Kromě toho je garantovaná stabilita zdrojů, mohou být využity evropské peníze, je zajištěna modernizace vlaků a je dosažena stabilní cena. Kontrakt navíc zajišťuje zaměstnanost pro tisíce lidí.

Uzavřená dohoda nám také dává nástroje na kontrolu hospodárnosti Českých drah. Pokud se bude náš partner chovat jinak, budu první, kdo bude vyžadovat nápravu.

K výhradám některých občanů, že kraje rozhodovaly nedemokraticky, uvádím, že pro návrh v Pardubickém kraji hlasovaly všechny politické strany bez výjimky.

Mám-li se rovněž vyjádřit k nabídkám pana Jančury pro Ústecký, Olomoucký a Plzeňský kraj, pak tyto znamenají dramatické snížení dopravní obslužnosti. Základní kapitál Jančurovy společnosti RegioJet jsou dva miliony korun, což je minimální zákonná výše základního jmění akciové společnosti. Vzhledem k tomu, že za vynaložené peníze z evropských fondů ručí kraj celým svým majetkem, dát tyto prostředky firmě, která má dva zaměstnance a nemá žádný vlak, by byl neodpovědný hazard.

Jsem přesvědčen o tom, že po letech nejistoty znamená memorandum stabilitu a jeho podpis je obrovským úspěchem vlády a krajů. Věřím, že nám dá budoucnost zcela za pravdu.“ **-red-**

Jízdní řád Českých drah v Pardubickém kraji

V neděli 13. prosince začal platit nový jízdní řád Českých drah pro rok 2010. V Pardubickém kraji zůstala zachována nabídka spojů na podobné úrovni jako v minulém jízdním řádu. Vybrané nejméně vytížené regionální vlaky jsou však po dohodě kraje s dopravcem omezeny. Naopak na některých tratích (např. Borohrádek – Choceň) pojede vlaků více.

Na osobních vlcích Doudleby nad Orlicí – Letohrad nebo Česká Třebová – Zábřeh na Moravě jsou nově nasazeny modernizované soupravy Regionova. Na trati do Lanškrouna jsou tyto jednotky nově nasazeny už na čtyřech párech vlaků. Celkem bude v kraji v provozu 12 těchto souprav.

Novinkou v dálkové dopravě je návrat rychlíků na zrekonstruovanou trať přes Prahu-Libeň a přímé vedení všech dálkových vlaků v Praze na hlavní nádraží. Vlaky SC Pendolino mezi Prahou, Pardubicemi a Ostravskem nově jedou prakticky po celý den ve dvouhodinovém intervalu a trasu mezi pražským hlavním nádražím a ostravským Svinovem ujedou o 3 minuty rychleji, tedy za 2 hodiny a 56 minut.

Nový jízdní řád bude platit do 11. prosince 2010.

Nejvýznamnější změny v nabídce spojů v Pardubickém kraji

Osobní vlaky z Prahy do Pardubic, které jezdily rámcově ve dvouhodinovém intervalu, odjíždí v sudé hodiny (posun o zhruba hodinu oproti starému jízdnímu řádu). V Pardubicích se tak zlepší návaznost na regionální vlaky do České Třebové, Hradce Králové a Chrudimi. O víkendech jede nový pár přímých spěšných vlaků mezi Pardubicemi a Lichkovem (odjezd z Pardubic hl.n. v 6:34, zpět z Lichkova v 16:41).

Na trati Pardubice – Hradec Králové došlo k úpravě času odjezdů zrychlených osobních vlaků. Nově jsou odjezdy z Pardubic hl.n. v lichou hodinu v 55. minutu a z Hradce Králové hl.n. v lichou hodinu ve 42. minutu. Zrychlené osobní vlaky tak jedou mezi krajskými městy nově v taktu s rychlíky Liberec – Hradec Králové – Pardubice. V sobotu a neděli je část těchto zrychlených spojů omezena. Naproti tomu nabídka spojů během ranní špičky je ve směru do Pardubic větší: Z Hradce Králové jede v 6:57 nový spěšný vlak s příjezdem do Pardubic v 7:17. Přímý rychlík „Všacan“, který v jízdním řádu 2009 jezdil z Pardubic do Olomouce a Vsetína jede nově již z Hradce Králové s odjezdem v 5:40.

Mezi Chocní a Náchodem nově jedou tři páry přímých spěšných vlaků, které pokračují z Náchoda jako osobní vlaky až do Meziměstí. V Chocní mají mít přípoj na rychlíky do Brna a Olomouce (s přestupem v České Třebové). Odjezdy z Chocně jsou v 8:33, 14:33 a 18:33, z Náchoda pak v 6:21 (mimo neděle a svátky), 12:21 a 16:21. Tyto vlaky zajistí rychlé spojení do oblasti Broumovských a Teplicko-Adršpašských skal.

Na trati Svitavy – Žďárec u Skutče odpadl u většiny spojů přestup v Poličce, vlaky tak jedou mezi Svitavami a Žďárcem přímo. Specifický způsob odbavování, při kterém mají cestující povinnost nastoupit do vlaku s platnou jízdenkou nebo si ji zakoupit u strojvedoucího, je rozšířen na celou trať, tedy o úsek Polička – Žďárec u Skutče.

V úseku Holice – Borohrádek jedou vlaky nově i o víkendech. Vlaky odjíždí z Borohrádku v 8:26, 12:25 a 15:45, z Holic pak v 8:10, 11:19 a 15:25.

Změny v nabídce regionálních vlaků na koridorových tratích Pardubice – Brno a Pardubice – Zábřeh na Moravě: Mezi Českou Třebovou a Brnem jede v pátek zcela nový pár spěšných vlaků. Odjezd z Brna je v 11:44, v opačném směru z České Třebové pak ve 12:57. Osobní vlak ze směru Zábřeh na Moravě, který loni končil v České Třebové v 7:46, jede o 15 minut dříve a ve dnech školního vyučování je trasován až do Ústí nad Orlicí (příjezd v 7:45). Vzniklo tak rychlé spojení Moravskotřebovska a Lanškrounska s Ústím nad Orlicí. V době dopoledního přepravního sedla jedou regionální vlaky mezi Českou Třebovou a Zábřehem na Moravě s delším intervalem.

Všechny osobní vlaky z České Třebové ve směru do Moravské Třebové a případně dále do Chornic jedou nově bez nutnosti přestupu ve stanicích Třebovice v Čechách. Mezi Moravskou Třebovou a Chornicemi jede z důvodu malé poptávky menší počet vlaků.

Většina přímých rychlíků Praha – Hradec Králové – Letohrad je nově vedena pouze do Hradce Králové, s návazností na spěšné vlaky do Doudleb nad Orlicí (resp. v sezóně do Potštejna). V úseku Doudleby nad Orlicí – Letohrad je nový model dopravy, tvořený osobními vlaky vedenými převážně modernizovanými soupravami Regionova. Mezi Prahou a Letohradem nově jede jen jeden pár přímých rychlíků (z Prahy hl.n. v 15:10, z Letohradu v 5:31), jeden pár rychlíků jede přímo mezi Prahou a Doudleby nad

Orlicí (z Prahy hl.n. ve 13:10, z Doudleb v 16:10). Z důvodu nezájmu polské strany jede přes hraniční přechod Lichkov pouze jeden pár rychlíků, a to po trase Pardubice – Ústí nad Orlicí – Lichkov – Wrocław a zpět. Odjezd z Pardubic hl.n. v 17:44, z Wrocław v 6:02. Tyto rychlíky je možné použít i při cestě z Prahy – v Pardubicích hl.n. je zajištěn přípoj, a to jak při cestě do Polska, tak při cestě zpět. Mezi stanicemi Lichkov a Międzyzlesie však nově jede osobních vlaků více, na ně vždy navazují vlaky do Wrocławu (a naopak). **-red-**

Nasazení moderních vozidel v našem kraji

Moderní příměstské jednotky CityElefant s pohodlnými polstrovanými sedačkami, oddělem 1. třídy se zásuvkami na notebook pojedou na všech osobních vlcích Pardubice – Kolín – Praha a zpět.

Částečně bezbariérové motorové jednotky Regionova s polstrovanými sedačkami a moderním interiérem včetně toalet uzpůsobených pro vozíčkáře pojedou na těchto tratích:

Pardubice – Havlíčkův Brod (více než 90% spojů)
Letohrad – Doudleby nad Orlicí (rámcově 75% spojů)
Česká Třebová – Zábřeh na Moravě (rámcově 75% spojů)

Choceň – Vysoké Mýto – Litomyšl (mezi Chocní a Vysokým Mýtem zajišťí Regionovy okolo 60% spojů)

Česká Třebová – Letovice (více než polovina spojů)
Regionovy se dále objeví na vybraných frekventovaných spojích na tratích:

Chrudim – Moravany a Moravany – Holice
Žďárec u Skutče – Polička
Česká Třebová – Lanškroun. **-red-**

UPOZORNĚNÍ

Úřední hodiny v Infocentru Českých drah na Smetanově náměstí 72 (vchod vedle informačního centra) jsou pouze ve ČTVRTEK.

Projektový den - 20 let demokracie

Každý rok připravujeme pro naše žáky na Základní škole Zámecká projektový den zaměřený na určité téma. Už jsme se zabývali např. životním prostředím či soužitím lidí různých národů a etnických skupin. Letošní projektový den jsme nazvali „20 let demokracie“. Téma se nabízelo samo: Vždyť právě v roce 2009 jsme si připomněli, že před dvaceti lety v Československu padl totalitní komunistický režim. Co ale dnešní dvanácti či patnáctileté děti ví o listopadu roku 1989? A co si vlastně představují pod pojmem „demokracie“? Někteří řeknou „můžeme cestovat“, další „máme svobodu“. Málokdo ale dokáže být konkrétnější. Ještě méně pak tyhle děti vnímají, že svoboda je spojena s odpovědností a že demokracie má pevně daná pravidla.

Práce ve výtvarné dílně.

Proto jsme na 2. prosince připravili pro žáky pracovní dílny, v nichž na demokracii nahlíželi z různých úhlů pohledu. Mohli se tak například dozvědět řadu informací o svých právech a povinnostech, o úloze spolku či náboženství v demokratické společnosti, o práci „sociálky“. Ve výtvarné dílně zase pracovali se státními symboly ČR, v historických dílnách se seznamovali s přelomovými událostmi roku 1989 či s holocaustem, v občanské zase s nebezpečím pravicového extremismu.

Protože jsme chtěli učinit projektový den co nejatraktivnějším, pozvali jsme do školy řadu osobností veřejného života, které k danému tématu mají co říct. Mezi pozvanými hosty byli například ředitel společnosti Člověk v tísni a jeden ze studentských vůdců roku 1989, pan Šimon Pánek, litomyšlský vikář P. František Beneš, odborníci z městského úřadu nebo členové občanských sdružení a spolků.

Z každé pracovní dílny si žáci odnesli poznatky, se kterými pak ve své třídě seznamovali spolužáky, účastníky jiných dílen. Vzájemně si tak předali informace, postřehy, pocity i dojmy, které jim snad pomohou k tomu, aby demokracii a svobodu nevnímali jako něco samozřejmého, ale aby je považovali za něco, co dává jejich životu skutečný smysl. Protože jen v takové společnosti mohou růst, nalézt své uplatnění a poznávat pozitivní hodnoty lidského života. Zároveň doufáme, že i díky tomuto projektovému dni naši žáci pochopí, že není právo bez povinnosti a svoboda bez odpovědnosti za sebe sama a své jednání.

Stanislav Švejcar, učitel ZŠ Zámecká,
foto Iva Hánělová

Škola nanečisto, aneb my se školy nebojíme

III. Základní škola pořádá po velmi úspěšném zápisu nanečisto 2. akci pro předškoláky. Děti si zkusí zkrácenou výuku ve třídě s jejich budoucími učitelkami. Rodiče uvidí, jak se jejich dítě dokáže zapojit do vyučování. Při té příležitosti si můžete společně prohlédnout naši školu. Rádi vás uvítáme ve čtvrtek 14. ledna v 16.30 v prvních třídách naší školy.

za učitelky 1. stupně Jitka Filová

Mladí lidé mají možnost získat finance na svoje projekty

Nadace rozvoje občanské společnosti (NROS) a společnost Nokia ve spolupráci s regionálním partnerem Občanským sdružením Altus otevírají devátý ročník dobrovolnického programu Make a Connection – Připoj se. V loňském ročníku bylo podáno v kraji šestnáct projektů, a z toho jich bylo třináct podpořeno v celkové výši 297.815 Kč. To už je důvod, proč se zamyslet a nevyužít této zajímavé nabídky.

Pokud ti je 16 – 26 let a máš alespoň 4 stejné staré kamarády, tak můžeš získat finanční podporu až do výše 30 tisíc korun. Za ně můžeš realizovat jakýkoliv veřejně prospěšný projekt. Je úplně jedno, jestli to budou benefiční koncerty, opravy památek, organizování tábora, ochrana přírody nebo práce s hendikepovanými. Hlavní podmínkou je však dobrovolná práce, smysluplnost projektu a jeho využitelnost pro okolí, nikoliv jen pro členy týmu. Navíc, pokud bude projekt tvého týmu podpořen, tak pro jednoho zástupce z týmu budou zorganizována několikadenní zážitková školení. Na nich získá základní informace z řady oblastí, které úzce souvisí s realizací neziskových projektů, jako je například problematika propagace, teambuildingu či spolupráce s médií.

Co máš udělat pro získání finančních prostředků? Vyplň jednoduchý formulář, který bude od konce ledna 2010 na stránkách www.pripojse.cz, v němž spe-

cifikuj cílovou skupinu, místo a termín realizace a zejména význam a přínos projektu. Svou žádost pak musíš elektronicky zaregistrovat na www.pripojse.cz a podepsanou žádost navíc odeslat nejpozději do konce března 2010 na adresu Nadace pro rozvoj občanské společnosti (NROS).

Potřebuješ poradit? Jestli je tvůj projekt správně napsaný, či jestli splňuje podmínky? Projdi si důkladně www.pripojse.cz a pokud odpověď na svou otázku nenajdeš, pošli své dotazy na adresu pripojse@nros.cz. Do pár dní ti přijde odpověď. Uspěly už nějaké projekty v mém okolí? Určitě! Za osm minulých ročníků bylo rozděleno do všech koutů Pardubického kraje okolo 2,3 milionů korun. Takže to zkus taky! Přejeme mnoho úspěchů při podávání projektů

Roman Málek, Občanské sdružení Altus

O programu „Make a Connection – Připoj se“
Make a Connection – Připoj se je součástí globální iniciativy společnosti Nokia a nadace International Youth Foundation (IYF). Jeho cílem je podpora pozitivního rozvoje mladých lidí tím, že jim nabízí příležitost navázat užší kontakt s jejich rodinami, vrstevníky a okolím obecně. Program rozšiřuje možnosti vzdělání mladých lidí, pomáhá jim získávat životní zkušenosti a podílet se na životě v jejich okolí.

Požádat o pomoc není ostuda

Každý z nás se může dostat do situace, kterou je zaskočen a cítí se nepříjemně. Dnešní doba klade vysoké nároky na jedince – v zaměstnání, ve škole, rodině apod. A občas se může stát, že je toho příliš. A když se podíváme kolem sebe, zjistíme, že si nemáme s kým popovídat. Každý má přece svých starostí dost. Pak se můžete obrátit na Centrum psychosociální pomoci – Rodinnou a manželskou poradnu PK ve Svitavách.

Zde pracují erudovaní pracovníci, připravení a ochotní vás vyslechnout a poskytnout odbornou pomoc. Možná vás napadá, že někam jít a vykládat tam o svých potížích stejně nikam nevede, ale... Již samotné „vypovídání se“, a to, že je někdo s námi, sdílí naši starost, může přinést úlevu. Často svoji situaci vnímáme velmi zúženě a pohled člověka „zvenku“ nám může pomoci vnímání situace rozšířit. Také můžete mít dojem, že vyhledání odborné pomoci je známkou vlastní neschopnosti, vždyť každý by si měl se svým životem poradit sám. Ale stejně důležité je umět poznat, pokud nám na něco nestačí síly a umět si říci o pomoc. Naopak to může být krok

odvahy, prozíravosti a ochoty postavit se svým problémům čelem.

Služby jsou poskytovány bezplatně, na požádání anonymně a pracovníci jsou vázáni mlčenlivostí. Objednat se můžete na telefonním čísle: 461 532 604, e-mailové adrese cpp.svitavy@bluetone.cz nebo osobně na adrese: Purkyňova 14, Svitavy. Navštívit nás můžete bez doporučení jiných odborníků.

za pracovníky CPP Svitavy Bc. Martina Sedliská

ÚKLIDOVÁ FIRMA VÁM ZAJISTÍ

- pravidelný i jednorázový úklid budov, kanceláří, domácností
- úklid po malířích a zednicích
- mytí oken, čištění koberců

Litomyšl, Mařákova 1107, ☎ 605 944 345

Základní škola Litomyšl, Zámecká 496, okres Svitavy
Základní škola Litomyšl, U Školek 1117, okres Svitavy
Základní škola Litomyšl, T.G. Masaryka 1145, okres Svitavy

ZÁPIS

do I. ročníku základní školy

pro školní rok 2010/2011

**ve čtvrtek 4. února 2010 od 14 do 16.30 hodin
v přízemí každé školy.**

Zapsány budou děti narozené od 1.9. 2003 do 31.8. 2004
Vezměte s sebou rodný list dítěte.

Průsečíky evropských inspirací aneb žáci Speciální základní školy v Praze

Průsečíky evropských inspirací – tak se jmenuje projekt Národního památkového ústavu, který se snaží přiblížit památky a jejich minulost mladé generaci. Dva listopadové dny – pátek 6. listopadu a sobota 7. listopadu – byly vybrány pro setkání a prezentaci účastníků projektu v Praze. Šlo o první setkání a děti z památek UNESCO připravovaly malá dramatická vystoupení nebo výtvarnou tvorbu – nejlépe podle antického tématu. Litomyšlský zámecký areál jako památku renesanční a plnou antických odkazů skvěle reprezentovali žáci litomyšlské Speciální základní školy. Vytvořili obsáhlou výtvarnou výstavu, která barevně rozjasnila foyer před konírnou Nostického paláce v sídle Ministerstva kultury. Pohledem na obrázky z Litomyšle se těšili nejenom účinkující a diváci přehlídky, zastavili se u nich všichni, kdo v sobotu do Nosticova paláce přicházeli... náhodní návštěvníci, skupiny zahraničních turistů i personál ministerstva. Přehlídku zahájil Bořivoj Navrátil čtením z Horatio-

vých moudrostí. Děti z Valtic předvedly půvabně Obrazy ze života bohyně Diany, v podání telčského souboru ožily bájně postavy Hyakinta a Narcisse. Praha se představila příběhem Artemida z Efesu, studenty kroměřížské jsme spatřili v podání Pana a Syrinx, rovněž v příběhu unesené Európy. O děti a studenty bylo v Praze dobře postaráno. V pátek všichni poobědvali v Ledebourském paláci. Jako odměnu za umělecké nadšení zajistili pražští kolegové prohlídku interiéru Valdštejnského paláce – Senátu České republiky a v tomto ročním období mimořádnou procházku Valdštejnskou zahradou. Dovoluť mi touto cestou vyjádřit žákům a pedagogům Speciální základní školy v Litomyšli poděkování za ochotnou spolupráci a výbornou reprezentaci litomyšlského zámku. Nadšení a radost dětí se staly novou inspirací pro snahu udržet možnost získání finanční podpory pro práci s dětmi i do dalších let.

Text a foto Helena Slepíčková

Naši gymnazisté opět v Nizozemí

I tento školní rok navázala naše škola na několikaletoou tradici výměnných pobytů v Nizozemí. Skupina šestnácti studentů se před několika dny vrátila z návštěvy Holandska, kde strávila spolu se svými novými kamarády celý týden. Gymnazisté měli možnost nahlédnout do školního systému v Holandsku a poznat domácí prostředí, protože pobývali v rodinách. Poznali ale i holandské počasí a také typickou holandskou stravu.

Naši hostitelé z Grooteagastu měli připravený program, při kterém všichni pracovali na projektech, jejichž hlavním tématem byla „VODA“. Při závěrečné prezentaci před rodiči a vedením školy byli všichni spokojeni z dobře odvedené práce.

Studenti poznali i okolí Grooteagastu. Podnikli výlet na kolech do muzea v Lutjegastu, kde se narodil Abel Tasman, navštívili největší město v severní části země Groningen, přístav Lauwersoek a samozřejmě i Amsterdam, kde si dokonce prohlédli dům Anny Frankové.

Litomyšlští studenti si v průběhu týdne aktivně procvičovali anglický jazyk, který byl pro obě skupiny studentů jazykem dorozumívacím. Všichni se těšíme, až na jaře přijedou naši holandské přátelé do Litomyšle a prožijí s námi několik dní v naší škole.

M. Dosedělová, A. Klusoňová a studenti GAJ

Akce „Slabikáře“ úspěšná

Pátek je den, na který se těší snad každý. Ale na tento jsme se těšili ještě víc. Měli jsme totiž předávat našim prvňáčkům slabikáře. Předáváním se tentokrát nerozuměl pouhý přesun knihy z ruky do ruky. Připravili jsme dobrodružnou hru s opravdovou čarodějnici v hlavní roli.

Při hodině výtvarné výchovy si většina žáků naší deváté třídy vyrobila strašidelné masky s otvory na oči. Navíc jsme si vytvořili papírové „úkruty“ pro kuličky, obalili zbrusu nové prvňáčkovské učebnice a akce Slabikáře mohla začít.

Když zazvonilo, někteří z nás si oblékli masky, sedli si do lavic a „zkameněli“ s rukou položenou na lavici na papírové jeskyňce. Čarodějnice nasypla do pytle skleněné kuličky a skupinka „uprchlíků“ vyrazila do I.B. Uprchlíci vtrhli do třídy a udělali velký rozruch. Zvědaví prvňáčci vyběhli do druhého patra, aby se přesvědčili, co je pravdy na té neuvěřitelné zprávě. Ještě

cestou se někteří smáli, ale když otevřeli dveře IX.B, vyvalili oči a couvali zpět. Vyděsila je plná třída nehybných postav s divnými obličejí. Navíc se v místnosti objevila čarodějnice, která kroužila okolo hlavy velkým pytle. Asi to musel být strašný pohled.

Čarodějnice dětem potvrdila, že jejich starší kamarády zaklela a vysvětlila jim, že jediná cesta k vysvobození vede přes koulení kuliček do „jeskyňek“. Jenže to mělo háček. Každý odvážlivec dostal kuliček jen pět a musel se trefit třikrát! Někteří prvňáčci se hned na kuličky vrhli, jiní se naopak vrhli na paní učitelku, protože jejich strach z čarodějnice byl větší než touha stát se hrdinou. Nakonec se ale odvážil k osvobozovacímu pokusům i oni.

Cvrnkání šlo všem mrňouskům moc hezky, takže se dobrá věc nakonec podařila. „Devětáci“ byli zbaveni kouzla, každý záchránce dostal od vděčného staršího kamaráda slabikář a jako bonus i masku. Čarodějnice

byla sice zklamaná, že jí nikdo zkamenělý nezůstal, ale stejně se nechala se statečnými prvňáčky vyfotografovat. Prvňáčci si pak už bez bázně své nové masky nasadili, rozloučili se, zamávali a odešli do třídy, aby se podívali, o čem se v těch slabikářích vlastně píše.

M. Paulíčková, K. Popelková, M. Quaiserová, P. Tauerová, IX.B, ZŠ Zámecká, foto Monika Lipavská

Na návštěvě v zajímavém světě kol

Dne 11. listopadu jsme s cyklistickým kroužkem pod vedením paní učitelky Kopecké navštívili Cyklo-sport Stratílek v Litomyšli. Po přivítání panem Stratílkem jsme si prohlédli dílny, kde montují a opravují kola. Dozvěděli jsem se, jak správně jezdit na kole, jak se o kolo starat, čím má být kolo vybaveno a zkusili jsme si vyměnit a zalepit duši na pichlém kole.

Správnost jízdy jsme hned vyzkoušeli na hodině spinningu, kde nás slečna Veronika Stratílková dovedla k neuvěřitelným výkonům. Byli jsme nadšení a moc děkujeme za ochotu všem z Cyklo-sportu Stratílek, kteří se nám věnovali.

Hana Kopecká a členové cyklistického kroužku, Základní škola a mateřská škola Trstěnice

Prosinec na naší škole v Trstěnici

Jako každý rok byl prosinec na naší škole plný báječných akcí. Nejdříve se v pátek 4. prosince rozběhli po třídách čerti spolu s Mikulášem a andělem. V mateřské škole nadělil dětem spoustu nových hraček, v ostatních třídách přečetl žákům říčky za celý rok a opět nadělil spoustu sladkostí.

Ve čtvrtek 10. prosince jsme odjeli na vánoční výlet. Spojili jsme ho s poznávací exkurzí. Nejdříve jsme navštívili hvězdárnu v Hradci Králové, potom jsme se seznámili s alternativními zdroji výroby elektrické energie v elektrárně Hučák. Na závěr jsme načerpali

vánoční atmosféru v Hrádku u Nechanic, kde na nás dýchlo kouzlo zaslých vánočních časů.

Ve čtvrtek 17. prosince proběhla vánoční besídka pro rodiče. Za hojné účasti rodičů a prarodičů předvedli žáci rozmanitý program. Besídku zahájili žáci navštěvující ZUŠ, poté vystoupily děti mateřské školy a jednotlivé třídy předvedly svůj program. Zasmáli jsme se při módní přehlídce chlapců, nejrůznějším scénkám, obdivovali jsme taneční variace, zazpívali si kolody. Domů jsme odcházeli s vánoční náladou.

Mgr. Hana Sotonová, Základní škola a mateřská škola Trstěnice

KOSMETICKÉ studio m3

AKCE: Přiveďte novou zákaznici a získáte jednorázové kosmetické ošetření zdarma. Neváhejte a využijte této nabídky platné pouze do konce února 2010.

Nabízíme:

- Komplexní ošetření pleti, čištění a masáže
- Speciální pletové masky
- Peeling obličje, úprava obočí, barvení řas a bočí
- Depilace obličje a těla
- Denní, večerní a svatební líčení

Renata Kubíková
Jabloňová 324, Litomyšl
tel. 461 615 147, 737 192 635
e-mail: renata.kubik@seznam.cz

3. skautský ples na podporu projektu Lilie

Letošní 3. skautský ples se konal 28. listopadu v Lidovém domě v Litomyšli a byl na podporu projektu Lilie. Lilie by mělo být volnočasové centrum a nízkoprahové zařízení pro děti a mládež. Tento projekt připravuje skautské středisko v Litomyšli ve spolupráci s Farní charitou Litomyšl a dalšími partnery. Cílem projektu je vybudovat v Litomyšli nový objekt, který bude určen především k trávení volného času dětí a mládeže. Dobrou zprávou je, že zastupitelstvo města Litomyšle na začátku prosince naši žádost schválilo. Tímto máme zajištěno financování i udržitelnost projektu na prvních pět let, lepší vánoční dárek jsme si nemohli přát.

Farní charita, jak již bylo zmíněno, jeden z hlavních partnerů projektu Lilie, skautům poskytla pronájem sálu Lidového domu za minimální náklady a letošní výdělek, který poputuje na projekt Lilie činí 13 tisíc korun. Všem návštěvníkům plesu děkujeme.

Program byl zahájen divadelní scénkou družiny Bakterek z 9. oddílu a skautů z oddílu Ostrůžků. Bakterky byly také tvůrčí skvělé celovečerní hry takzvaného „cévéháčka“, které se mohl účastnit kdokoli a „taháky“ k odpovědím do dané tajenky byly skryty po Lidovém domě. Mnozí tak mohli nasýtí své herní touhy a zasoutěžit si. Další soutěž probíhala i na webových stránkách projektu Lilie. Vyhlášení této soutěže proběhlo na plesu. Hlavní cenou byl báječný dort. Soutěž probíhala 6 týdnů. Každý týden se objevila na stránkách projektu Lilie (www.projekt-lilie.cz) jedna soutěžní otázka. Stačilo pouze odpovědět na jednu z nich, aby byl soutěžící zařazen do losování. Tombola byla bohatá, čímž velmi děkujeme všem sponzorům, kteří nás obdarovali dary. Pozvání na ples přijal i vícehejtman Pardubického kraje ing. Roman Línek a zástupce rady města pan Radomil Kašpar. Jejich účast na plesu nás potěšila. Vstup o projektu byl zahájen parodií na „Uvolněte se, prosím“ a následně se slova ujal koordinátor celého projektu David Zandler. David krátce pohovořil o našem projektu, aby se návštěvníkům plesu, především těm, kteří nebyli „zasvěceni“, dostalo základních informací. Půlnočním překvapením, které jistě všichni zvidavě očekávali, bylo tančení skautů a skautek v rytmu orientální hudby. Tanec byl tancem za projekt. Skauti velice rychle naučili tanec všechny hosty a zanedlouho celý Lidový dům tančil a skandoval: „JSEM PRO“.

Děkujeme všem, kteří nám přispěli a pomohli v organizaci plesu a těm, kteří podpořili a podporují projekt Lilie.

Eva Lammelová

Rozpis služeb stomatologie

(sobota, neděle, svátky 8.00-11.00)

- 9.-10.1. - MUDr. Jana Pokorná,**
Litomyšl, ul. 9. května 809, tel. 461 615 414
16. - 17.1. - MUDr. Silva Adamcová,
Polička, Smetanova 55, tel. 461 725 987
23. - 24.1. - MUDr. Tomáš Cacek,
Trstěnice 184, tel. 461 634 157
30. - 31.1. - MUDr. Adolf Eliáš,
Litomyšl, kpt. Jaroše 404, tel. 461 612 733
6. - 7.2. - MUDr. Michal Teplý,
Litomyšl, kpt. Jaroše 404, tel. 461 612 733
13. - 14.2. - MUDr. Vladimíra Hebltová,
Sloupnice 188, tel. 465 549 236

Projekt Lilie děkuje za podporu v uplynulém roce

Děkuje poprvé...

Na posledním zasedání Zastupitelstva města Litomyšle byla schválena dotace ve výši 150.000 Kč na provoz skautského volnočasového centra a 450.000 Kč na provoz nízkoprahového zařízení pro děti a mládež po dobu udržitelnosti projektu, tedy po dobu pěti let.

Děkuje podruhé...

Poslední listopadový pátek se konal 3. skautský ples, tentokrát na podporu projektu Lilie. Na ples zavítala vzácná návštěva – náměstek hejtmána Pardubického kraje ing. Roman Línek, který skautskému středisku poskytl dotaci ve výši 5.000 Kč, o čemž rozhodla Rada Pardubického kraje.

Děkuje potřetí...

Na Adventních trzích se poprvé objevil projektový stánek. Návštěvníci si zde mohli zakoupit na zahřátí pravý skautský pečený čaj, propagační předměty projektu, či vyjádřit podporu svým podpisem na podpisové listině. Prozatím se podepsalo 344 příznivců projektu. Podpisové listiny jsou i nadále umístěny v litomyšlské knihovně, v informačním centru na náměstí a v kostele Povýšení sv. Kříže. Celkem bylo na trzích vybráno 1.741 Kč, které poputují na konto sbírky.

Děkuje počtvrté...

Všem partnerům a sponzorům projektu (uvedeni na www.projekt-lilie.cz) i lidem, kteří nám vyjadřují podporu jakoukoliv jinou formou. Vaše pomoc nám

krůček po krůčku pomáhá dosáhnout našeho cíle. Cíle postavít jedinečnou stavbu, která má smysl!

Děkuje pátě...

V neposlední řadě patří velké díky celému týmu projektu Lilie - převážně mladým lidem nejenom z řad skautů, kteří veškerou činnost dělají ve svém volném čase a bez nároků na nějaké peněžní ohodnocení. Jejich práce je o to cennější a obdivuhodnější.

Prejeme všem úspěšný rok 2010 a těšíme se na další spolupráci.

Šárka Dočkalová, foto Jiří Lammel

(Blíží informace k prvnímu poděkování na straně 2 - Ze zastupitelstva, pozn. red.)

Mýtné se v Česku rozšiřuje i na dodávky a malé kamióny

Povinnost platit mýtné na dálnicích, rychlostních silnicích a vybraných komunikacích 1. třídy se od 1. ledna 2010 rozšiřuje na všechna vozidla, jejichž povolená hmotnost přesahuje 3,5 tuny (u souprav je určující pouze hmotnost tažného automobilu). Mělo by se jednat až o 80 tisíc malých nákladních vozidel a dodávek z okolních zemí a z tuzemska, které slouží především drobným a středním podnikatelům pro zásobování obchodní sítě a firem či expresní přepravu zboží. Lehčí dodávky tak následují kamióny s hmotností 12 tun a výše, jež platí mýtné již tři roky a za tu dobu od nich stát vybral 17 miliard korun.

Výška tarify za ujetí jednoho kilometru se liší podle typu použité silnice, počtu náprav vozu a jeho emisní kategorie, případně podle denní doby. Povinnou palubní jednotku pro placení mýtného si řidiči nebo provozovatelé vozidel pořizují na více než 250 označených distribučních, nejčastěji čerpacích stanicích, nebo kontaktních místech, která jsou umístěna v krajských městech. Na místě zaplatí vratnou zálohu 1.550 Kč, a poté si nepřenositelnou elektronickou krabičku umístí na přední sklo mimo stěrače tak, aby nepřekážela ve výhledu.

Před pořízením palubní jednotky by si řidič měl pomyslet, jaký platební kanál pro něj bude nejvhodnější. Zda bude platit mýto dopředu (tzv. PrePay), tedy že si bude do jednotky nabíjet potřebnou část-

ku ještě před jízdou nebo zaplatí až následně (tzv. PostPay), například na fakturu. Zmínovaná distribuční místa slouží pro řidiče, kteří platí mýto dopředu. Při první registraci potřebují osvědčení o technickém průkazu, řidičský průkaz, doklad o emisní třídě a vyplněný registrační formulář.

Kontaktní místa slouží naopak pro uživatele, kteří chtějí platit mýto následně, například na fakturu. Ti potřebují k první registraci živnostenský list (výpis z OR) průkaz totožnosti, kopii technického průkazu, doklad o emisní třídě a vyplněnou Dohodu o podmínkách následného placení.

Před jízdou už zbývá jen zkontrolovat, zda počet náprav deklarovaných na instalované palubní jednotce odpovídá skutečnosti.

Užitečné rady, tarifní tabulky, mapy a dokumenty ke stažení jsou připraveny na portálu www.mytocz.cz, k dispozici je také 24hodinová bezplatná infolinka 800 698 629 (800 MYTOCZ).

-red-

PIZZERIA BELLA NAPOLI

Smetanovo náměstí 91, tel., fax: 461 612 767

Oznamujeme všem našim příznivcům, že se od ledna mohou opět těšit na

POLEDNÍ MENU

Každý den od úterý do pátku od 11.00 do 13.30 hodin pro Vás připravíme polední menu + nealko nápoj **ZDARMA**.

Těšit se můžete na polévky, pizzu, těstoviny jak zapečené, či nezapečené s různými omáčkami, dále chystáme i masové speciality či risotto. Srdečně Vás zveme do naší pravé italské PIZZERIE.

Vářit a péct pro Vás bude náš pravý italský kuchař, který je přímo z Neapole. O příjemném prostředí a kvalitě našich služeb Vás jistě přesvědčí i návštěvy umělců či známých osobností z celé ČR. Těšíme se na Vás.

nevešlo se do Lilie

Na webových stránkách města Litomyšle www.litomysl.cz v sekci „Co se do Lilie nevešlo“ najdete:

- Studentský projekt Zachraňte Ježíška
- Světelné body na obloze - kdo je ovládá
- Proč nemám rád kapitalismus

Jakubiskovy grafiky v Městské galerii

Dne 22. ledna se ve výstavní síni Městské galerie Litomyšl v domě U Rytířů ve spolupráci s agenturou Finish a pod záštitou Města Litomyšle uskuteční slavnostní vernisáž výtvarných děl, světoznámého filmaře, Juraje Jakubiskova. Tento, dnes již legendární režisér, je výjimečný svým obrovským rozsahem tvůrčích činností.

Narodil se 30. 4. 1938 v obci Kojšov u Spišské Nové Vsi, žije se svou ženou, herečkou a producentkou, Deanou Jakubiskovou – Horvátovou, v Praze. Vystudoval Střední umělecko-průmyslovou školu v Bratislavě a poté pražskou FAMU. Působí i jako divadelní režisér a pedagog na FAMU. Dostal desítky ocenění, je členem Evropské filmové akademie a za dlouholetý přínos filmu obdržel v roce 2002 Českého lva.

Z jeho rozsáhlé filmové tvorby připomeneme několik filmů, např. velkolepou adaptaci románu Petra Jaroše Tisícročná včela z roku 1983, Sedm na konári a je mi dobre s Bolkiem Polívkou v hlavní roli nebo film Nejasná zpráva o konci světa z roku 1996. I jeho poslední velkofilm Bathory z roku 2008 vzbudil velkou pozornost. O jeho dramatickém natáčení byla napsána kniha. Jakubiskovi se říká slovenský Fellini, však také natočil nejkrásnější slovenskou pohádku Perinbaba, ve které hlavní roli ztvárnila Gulletta Masina – manželka Federica Felliniho.

O jeho filmové tvorbě se toho ví hodně, méně však o jeho tvorbě výtvarné, přestože o sobě někdy říká, že

je hlavně malíř. Jeho malířská a grafická tvorba věrně odráží Jakubiskovu osobitou poetiku těžící z lidových motivů. Spojení magického realismu s bizarní groteskností bychom mohli nazvat jakubisko-felliniovskou imaginací. To vše provedené s detailní kresbnou dovedností.

Jeho poslední práce realizované jako serigrafie, tedy sitotiskovou technikou, si budete moci prohlédnout od 23. ledna do 28. února v domě U Rytířů, kam jste srdečně zváni.

JUDr. M. Machurek a Helena Zemanová,
foto archiv

Pradávnou stezkou bojovníka

Tvůrčí činnost nám může pomoci pochopit, jací jsme. Co hledáme, co nás trápí, jaká je naše přirozenost. Může to být malování, psaní, hraní nebo zpěv... V polovině ledna přijede do Vysokého Mýta akademická malířka Martina Novotná, která nám v hledání pomůže. Povede nás Pradávnou stezkou bojovníka. Společně si budeme malovat a při tom povídat třeba o jejich cestách do Peru a Indie: „Amazonský prales a obřady domorodců. Zázitek, že každý pocit, myšlenka, píseň mají svoji barvu a tvar, jsou viditelné pro toho, kdo je vnímavý. Himálaje a modlící se mniši,

buddhistické kláštery vyzdobené barevnými malbami božstev a jejich světů...“

Martina se poslední dobou věnovala hlavně nástěnné malbě pro Státní vědeckou knihovnu v Hradci Králové. Odpolední akce je vhodná pro všechny. Pro ty, co rádi malují a relaxují, i pro ty, co si čas zatím nenašli...věk není podstatný. Můžeme se při společném setkání obohatit a naladit na podobné vlny. Dobrá nálada se pak šíří sama.

Vědomí srdce o.p.s. vás tedy srdečně zve na „Pradávnou stezkou bojovníka“, která se uskuteční 17. ledna od 13.00 do 17.00 v Domu dětí a mládeže Mikádo ve Vysokém Mýtě. Cena vstupenky je 320 Kč. Přihlášky na tel.: Monika Tesařová - 603 900 956 (po 15.00).

-red-, foto Archiv Martiny Novotné

Leden – silný měsíc na Veselce

Venku mrzne, až praští, sníh leží v těžkých závějích všude okolo a vy jste dostali chuť na grilovanou pečenku. Neváhejte a přijďte k nám na Veselku. V sobotu 30. ledna grilujeme vepřovou kýtu bez ohledu na počasí. Na zahřátí budou podávány horké alko i nealko nápoje přímo na terasce. Vezměte sánky a přijďte s dětmi, bude otevřena i telocvična, kde se mohou vaše děti zahřát a pobavit.

Máte rádi pivo? Chtěli byste zkusit něco silného? Každou neděli v lednu bude na čepu v restauraci jiný druh velmi silného piva. Přijďte k nám ochutnat pivní speciály.

Dále u nás v sobotu 16. ledna od 15.00 proběhne ochutnávka piv a likérů vyráběných v minipivovaru v podhůří Orlických hor, s osobní účastí pana sládky ing. Kalouse. Zveme vás k příjemnému posezení, ochutnávce a diskuzi o výrobě piva a likérů.

PLACENÁ INZERCE

Lenka Seklová

Výtvarní přátelé

Od 30. ledna do 7. března můžete v Regionálním muzeu v Litomyšli zhlédnout výstavu fotografií Milana Dvořáka, grafik Vladimíra Vícha a plastik Bedřicha Dvořáka. Výstava Výtvarní přátelé je rekapitulací jejich společných aktivit a zároveň připomínkou třetího výročí úmrtí Bedřicha Dvořáka, jehož tvorbu je věnována největší pozornost.

-red-

Šicí dílna

Spolek patchworku Litomyšl (SPL) připravil v rámci své výstavy v muzeu ve Svitavách již tradiční šicí dílnu pro všechny, které těší ruční kreativní práce. Přijďte s námi šít a načerpat inspiraci pro dlouhé zimní večery! V neděli 31. ledna od 9.00 do 16.00 na vás bude čekat 17 členek našeho spolku a každá vás naučí ušít si jinou drobnost pro radost, či zkrášlení vašeho domova. S sebou si vezmete základní šicí potřeby (jehlu, nit, nůžky) a dobrou náladu. Připravíme pro vás balíčky s materiály, látkami a předlohami. Cena připraveného balíčku bude 30 Kč.

Těšíme se na vás! za SPL text a foto M. Rambousková

HOTEL ZLATÁ HVĚZDA,

Vás zve na tradiční

Zpěvy páteční

aneb posezení při večeri
s živou hudbou pořádané
dne 29. 1. 2010 od 19.30 hod.

V průběhu večera zazpívají a zahrají
Leoš Krejčí a Petr Jiříček.

Těšíme se na Vaši návštěvu, rezervace
na telefonním čísle 461 615 338.

11. ročník Litomyšlské univerzity třetího věku – jaro 2010

Program:

Okna vesmíru dokořán

• **čtvrtek 18. února** ve 14.30 - **Historie astronomie** - přednáší ing. Jiří Veselý / místo konání - Zámecký pivovar

• **středa 10. března** ve 14.30 - **Pohledy do nebe** - přednáší RNDr. Jiří Grygar / místo konání - Zámecký pivovar

• **čtvrtek 1. dubna** ve 14.30 - **Experimentální družice na VUT** - přednáší prof. Miroslav Kasal / místo konání - bude upřesněno

• **čtvrtek 15. dubna** ve 14.30 - **Zatmění slunce** - přednáší pan Ladislav Socha / místo konání - bude upřesněno

• **čtvrtek 29. dubna** ve 14.30 - **Sluneční soustava** - přednáší ing. Antonín Růkl / místo konání - bude upřesněno

Doprovodný program:

• **Květen 2010 – Planetárium Hradec Králové**

Školné činí 200 Kč za semestr (písemné materiály k přednáškám, o přestávce káva či čaj).

Na Litomyšlské univerzitě 3. věku, rádi přivítáme všechny, které naše téma osloví.

Přihlášky a placení školného - od 03. ledna v čítárně Městské knihovny v Litomyšli, Smetanovo nám. 50, pondělí, úterý, čtvrtek a pátek od 8.00 do 16.00. Změna programu vyhrazena.

Bližší informace, odpovědi na dotazy: ing. Iva Pekníková, hlavní organizátor LU3V, Městská knihovna Litomyšl, Smetanovo nám. 50, e-mail: peknikova@knihovna.litomysl.cz, tel.: 461 612 068, mob.: 603 140 109.

ing. Iva Pekníková

Hasičský ples na Pohodlí

Sdružení dobrovolných hasičů (SDH) z Pohodlí srdečně zve na hasičský ples, který se uskuteční v sobotu 16. ledna v sále kulturního domu Pohodlí. K tanci bude hrát Jane'S beet, uvidíte i vystoupení taneční skupiny Katastrofa. Občerstvení zajištěno, tradiční tombola. Přijďte se pobavit.

za SDH Pohodlí Jan Lněnička

Děti z III. MŠ v adventním čase

„Ráda bych k Betlému...“ zpívá se v jedné vánoční koledě. My, kteří chodíme se svými dětmi do III. MŠ v Lidické ulici, jsme si letos mohli toto přání splnit. Když jsme totiž v čase adventním přicházeli k budově, vítala nás zářící světýlka a jasná stříbrná hvězda, pod ní Marie s Josefem, Ježíšek v jesličkách obklopen

ovcemi a chráněn anděly. Paní učitelky vytvořily milý koutek vánoční nálady a společně s dětmi rozsvítily světla. Děti si také vylechly, jak to bylo s narozením Ježíška, a zazpívaly několik nejnámějších koled.

Jako každý rok proběhly i letos ve všech odděleních vánoční besídky. Děti předvedly to, co se od září naučily a co je baví, ať už to byly písničky, říkadla, pohybové hry, tanečky nebo dramatizace pohádek. Potom dostaly za odměnu pod stromeček krásné dárky. Mohly se radovat z nových hraček, stavebnic a pomůcek ke hrám. My jsme si zatím pochutnávali na kávičce a cukroví, které děti ve školce pekly nebo pyšně přinesly z domova.

Nejstarší děti si mohly ještě vychutnat vánoční atmosféru dárných časů při návštěvě Betléma v Hlinsku. Staré dřevěné chaloupky byly vánočně vyzdobeny a poskytly dětem pohled na to, jak se slavily Vánoce před lety, jaké dárky tehdy děti dostávaly a co jedly. Mnohé neskrývaly překvapení nad tím, jak málo dárků tenkrát bylo a jak byly prosté. Nejdéle se děti zdržely

v chaloupce s betlémy a ze všeho nejvíce je zaujal ten, s pohyblivými figurkami. I když byl velký mráz, děti se vrátily nadšené a plné zážitků.

za spokojené rodiče **M. Nováková**, foto Archiv III. MŠ

Předvánoční DDM

Fotografií se vracíme do prosince 2009, kdy se Litomyšlský dům dětí a mládeže (DDM) stal předvánoční dárkovou dílnou na pokračování. Během listopadu se v keramické dílně střídali žáci základních škol, takže vánoční misky v podobě ryb,

aromalampičky, andělé a zářící ovečky „Made in DDM“ se objevily na stolech v mnoha rodinách v Litomyšli a okolí. Dva dny v prosinci jsme nabídli dílnu smaltovaných šperků s lektorem Jiřím Macounem a dílnu Filcování na drobnosti a módní šperky z ovčí vlny - fotografie můžete vidět na stránkách www.litomysl.cz/ddm.

Další pondělní podvečerní výtvarné dílny pro veřejnost vám nabídneme v únoru.

Eva Pecháčková, foto Hana Plíhalová Šafaříková

Věнды zvítězily ve finále Brány 2009

Opět po roce se v sobotu 28. listopadu v kulturním centru Sýpka v Brně-Medlankách konalo celorepublikové finále již 21. ročníku hudební soutěže mládeže Brána 2009, pořádané Českou táborskou unií.

Soutěžící i diváci vytvořili v sále příjemnou atmosféru, čímž celodenní soutěžní zpívání získalo festivalovou náladu. V kategorii skupin do 18 let postoupila do finále z oblastního kola i litomyšlská skupina Věнды. Zahrála své tři vlastní skladby a za vystoupení získala ve večerním vyhlášení odborné poroty první místo. Navíc prvenství získaly Věнды i v hlasování diváků. Jana Věněčková navíc vystoupila ve finále kategorie sólistů do 15 let, kde získala výborné třetí místo.

Text a foto **Josef Věněček**

Výsadbou na hrobech v majetku Města Litomyšle provádí studenti

Komise pro péči o hroby v majetku města provedla soupis celkem 85 hrobů významných osobností a umělecky hodnotných náhrobků u kostela sv. Anny v Litomyšli i mimo tento areál. Postupně jsou z finančních prostředků Města Litomyšle prováděny restaurátorské a konzervační práce na hrobech, v havarijním stavu.

V březnu roku 2009 zástupci komise požádali o spolupráci Střední zahradnickou školu a Střední odborné učiliště v Litomyšli. Vedení zahradnické školy podnět komise podpořilo. Žáci tak mohou plnit výukový plán praxe na konkrétním reálném pietním místě. Studenti pod odborným vedením mistrů odborného výcviku paní ing. Štěpánky Filipiové a Bc. Ireny Bulvové zpra-

covali návrhy osázení a provedli realizaci některých úspěšných projektů na místním hřbitově během praktické výuky. Příkladem spolupráce jsou tato hrobová místa: č. 77-78/XI Pravoslav Martinek; č. 48-50/XI Rodina Kallesova; č. 278-279/VI Julie Mužíková; č. 68-69/I Anna Wildrová; č. 15-18/I Rodina Šimkova; č. 13-14/I Emanuel Bárta; č. 71-72/I Františka Benešová - Sovová.

Děkujeme pedagogům a žákům zahradnické školy, kteří se podíleli na zvelebení místního hřbitova a v roce 2010 se těšíme na další spolupráci.

Jana Foltová,

komise pro památné hroby

PCO DOSON | PULT CENTRALIZOVANÉ OCHRANY

- napojení na PCO zcela **ZDARMA !!**
- služby PCO již od **400,- Kč / měs.**
- monitoring **24 hod. denně**

Dispečink PCO: +420 461 311 670
+420 734 422 222
pco@doson.cz

[www.doson.cz / eu](http://www.doson.cz/eu)

TRADING CENTRE

TRADING CENTRE, s. r. o.
Soukromá střední odborná škola
Tyršova 237, 570 01 Litomyšl,
tel., fax: 461 614 711
e-mail: tradingcentre@lit.cz
www.tradingcentre.cz

organizuje čtyřleté studium pro absolventy ZŠ

- naučíme vás anglicky a německy
- připravíme vás na život kvalitní výukou práva a ekonomických předmětů
- studium je ukončeno maturitní zkouškou

Po telefonické domluvě můžete navštívit naši školu kdykoliv

TĚŠÍME SE NA VAŠI NÁVŠTĚVU

Využijte projekt

Zelená úsporám!

Pomůžeme Vám získat dotaci na zateplení Vašeho domu.

Jan Šmolík, s.r.o.
Stavební firma
Jabloňová 315, Litomyšl

Zajišťujeme kompletní služby:

- projektovou dokumentaci pro dotaci
- vypracování odborného posudku
  - vyřízení dotace
  - stavební realizaci

tel: 602 603 594
www.teamsmolik.cz

Víte, že ve Svitavách je Lékařská knihovna?

Lékařská knihovna je odborným knihovnicko-informačním pracovištěm. Poskytuje služby zaměstnancům nemocnice, studentům lékařských fakult a středních zdravotnických škol (SZŠ), knihovnám v síti a ostatní zdravotnické i nezdravotnické veřejnosti ve Svitavách a okolí.

Základní část specializovaného knihovního fondu tvoří česká i cizojazyčná lékařská literatura, vysokoškolské učebnice pro studenty medicíny a knihy pro střední zdravotnický personál. Knižní fond doplňují jazykové učebnice, tituly ze sociologie, psychologie a populární naučná literatura týkající se např. výživy, zdravého životního stylu, mezilidských vztahů a komunikace, výchovy dětí apod. Nedílnou součástí knihovního fondu je i 50 titulů odborných časopisů.

Lékařská knihovna zprostředkovává výpůjčky z českých i zahraničních knihoven, kopie článků z celé ČR, v případě potřeby i ze zahraničí. Zajišťuje retrospektivní rešerše pro potřebu praxe, výzkumu, k atestacím a pro seminární, bakalářské a diplomové práce. V rámci cirkulačních služeb půjčuje z jiných knihoven v ČR i odborné zahraniční časopisy.

Knihovna poskytuje základní služby bezplatně. Jedná se především o výpůjčky knih, časopisů a zajišťování literatury prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby. Přístup na internet je též zdarma.

Za registraci a nadstandardní služby jsou účtovány uživateli, kteří nejsou zaměstnanci Svitavské nemocnice, a.s., poplatky dle Ceníku placených služeb (netýká se studentů Střední zdravotnické školy ve Svitavách). Jde zejména o úhrady kopií a rešeršů.

Lékařská knihovna je umístěna v budově H - Rehabilitace, Polní 2a, 2. patro (je možno použít výtah). Na internetu ji naleznete po zadání adresy www.lk.nemysy.cz. Bližší informace na e-mailové adrese knihovna@nemysy.cz nebo telefonem 461 569 407.

Hana Jurková, knihovnice

STAROŽITNOSTI LITOMYŠL

na Partyzánské ulici vedle bývalého KOVOPOLU

vykoupi z pozůstatostí, půd a chalup a v hotovosti vyplatí starožitný nábytek z měkkého i tvrdého dřeva, nábytek kovový a chromový z ohýbaných trubek. Až do r. 1960.

Dále máme zájem o starožitné obrazy, sklo, porcelán, lustry, lampičky, trakaře, kolovraty, staré pohledy, hračky, hodiny, dětské proutěné kočárky, staré motorky, hudební nástroje a jiné věci starožitného charakteru.

Odvoz a vyklizení zajištěno. Platba v hotovosti.
Rychlé a solidní jednání. Stavte se nebo zavolejte kdykoliv na telefon: 604 243 579 nebo 461 614 795.

Terapie přírodní cestou

Poradenství ve výživě, sestavování jídelních programů, vyrovnání hladin energií jin a jang, úleva od bolesti ve Vašem těle a duši - bolesti zad, hlavy, únavy, napětí, stres, deprese, poruchy spánku, srdeční problémy.

Výklad z karet, numerologický rozbor - zdraví, práce, partnerství, jakým směrem se vydat. Kurzy sebepoznání a vnítrního rozvoje/talenty, schopnosti/1. Kurzy Usui Shiki Ryoho reiki.

Přednášky v centru Grácie,

Trstěnická 911, Litomyšl

Téma: čakra a emoce s tím související. Výživa aneb jak se zdravě stravovat. Ochutnávka produktů. Každé pondělí od 17 hodin (11., 18. a 25. ledna)

Těším se na Vás.

Mistrovství ČR v karate žáků, dorostu a juniorů

Mistrovství ČR v karate žáků, dorostu a juniorů se konalo od 5. do 6. prosince.

Kategorie dorostu a juniorů, den 1: Ten den jsme měli zastoupení hned ve dvou kategoriích, a to v dorostenkách v soutěži Kata a Kumite ve váze + 54 kg. Do obou disciplín se nominovala Veronika Jandová, do kategorie juniorek + 59 kg byla nominována Julie Nováková. V úvodu nás Veronika Jandová velmi překvapila. Přestože jsme se na disciplínu kata nějak zvláště nepřipravovali, ukázala, že je univerzální závodník. Její výkony byly velmi vyrovnané s výkonem soupeřů, a tak se dostala až do čtvrtfinále. Zde však prohrála s Andreou Hovorkovou, specialistkou na Kata. V boji o třetí místo Veronika prohrála jen těsně, a tak si nakonec odvezla, možná trochu nečekaně, 5. místo v Kata.

Po poledni se začalo schylovat k soutěži Kumite, kde již máme větší ambice. Vloni se nám podařilo v této kategorii získat zlato a stříbro, proto letos s napětím očekáváme, zda se to divkám podaří obhájit. Opět přichází jako první na řadu Veronika. Ta „vlétla“ do zápasu jako blesk, a hned prvním kopem vyvedla soupeřku z míry natolik, že se dívka skoro na nic nezmohla. Zápas tak končil ještě před vypršením času 8:0. Ve druhém kole čekala na Veroniku „stará známá“ Simona Kalničková.

Aby Veronika reprezentantku porazila, byl potřeba nejen všechn um a srdce bojovníka, ale také trochu štěstí. Nic z toho Veronice nechybělo, podala velmi dobrý výkon, bohužel však chyběl ještě malý kousek toho sportovního štěstí navíc. Rozhodčí mohl udělit jeden regulérní bod nebo trest za kontakt na obličej, k naší smůle, se rozhodl pro druhou variantu. Tento jediný bod by Veronice stačil k vítězství, kterého však dosáhla soupeřka.

Jenže se nedá nic dělat, štěstí ke sportu patří stejně, jako prohra. Někdy vše nevyjde podle představ, to ale neplatí jen o karate. I naši špičkoví sportovci štěstí potřebují. Vždy si na to vzpomenu, když sleduji jakékoliv sportovní klání a „našim“ neuspějí, přestože podají skvělý, a se soupeři vyrovnaný výkon. Jsou to chvíle, kdy je potřeba se před soupeřem sklonit a pogratulovat k vítězství, možná proto že měl o kousek více vůle vyhrát. I přes neúspěch je třeba se zvednout a pokračovat dál, pilně trénovat. Karate nás učí, že „člověk je poražený teprve tehdy, když se vzdá“.

Je pozdní odpoledne a v kategorii juniorek + 59 kg nastupuje Julie Nováková. Ta nemá v ČR mezi juniorkami soupeřku sobě rovnou, podle toho zápas i vypadal. K vítězství ji stačily tři zápasy, které zvládla s naprostým přehledem. Snad jen ve finále s Lukou

Benešovou maličko zaváhala, nechala tím utkání dojít do prodloužení. I tady ale Julie ukázala svůj talent a vyhrála s rozdílem 4 bodů.

Neděle, den 2: V neděli jsme měli pouze jedno zastoupení. I přes to, že nominováni byli dva zápasníci, Marek Dostál a Dušan Balog. Dušan se však kvůli zdravotním problémům zúčastnit nemohl.

Marek tři týdny před závody kvůli nemoci netrénoval, do Ústí však vyrazil a udělal dobře. Byl nominován v kategorii starších žáků na Kata i Kumite. S ohledem na to, že se po nemoci stále necítil zcela fit, rozhodli jsme se, že soutěž Kata vynecháme a budeme se soustředit pouze na Kumite. Štěstí se na Marka usmálo, získal dobré vylosování. V prvním kole měl volný los. V kole druhém nastoupil proti Michálkovi z TJ Jeseník. Zpočátku byl zápas vyrovnaný, první bod se ale podařilo získat Markovi, od té chvíle jako by se probudil a perfektně provedenými vstřícnými technikami získal brzy převahu. Bylo vidět, že je při chuti, a tak zápas skončil 6:1 v náš prospěch.

A jde se do finále. V něm se Marek setkává se zkušeným závodníkem Opravilem z Havířova. Havířov patří mezi nejlepší oddíly v ČR. Nevíme, zda se Marek polekal rychlého soupeře nebo toho, že je ve finále MČR, jeho útoky ale jako by zpomalily, možná i vinou právě prodělané nemoci. Marek bojoval, soupeři se ale povedlo nad ním získat převahu a postupně zvyšoval náskok. Náš reprezentant prohrál poměrem 7:1. Tentokrát byl soupeř lepší, pohyblivější a rychlejší, zkrátka nad Markovy síly. Teď už je jen na něm, co s tím do budoucna udělá. Potenciál je v něm jistě veliký. Tímto je MČR definitivně za námi a nyní nás čeká příprava na zkoušky. Konečně tradiční cvičení.

Text a foto Jiří Smékal

Marek Dostál, 2. místo.

5. kolo Českého poháru ve Stiga-hokeji

Základní škola v Praze-Satalicích hostila 5. kolo Českého poháru (ČP) 2009/10 ve Stiga-hokeji, kterého se zúčastnilo 68 hráčů a hráček z Česka a Dánska. V barvách klubu Stiga HC Benátky se poprvé představil Milan Zeman a s osmi účastníky jsme tak tvořili nejpčetnější výpravu. Milan (15.) si zahrál hned v 1. skupině a uhrál 2 výhry. Lépe dopadl Kryštof Herold (13.), který dosáhl na Čěčko. Ve 2. skupině si Patrik Petr (5.) zajistil Áčko a Zdeněk Lopaur (8.) Běčko, kam se naopak těsně nedostal galantní Tomáš Halama (12.) po porážce s Ivou Maškovou (SHC Cheb). Ve 3. skupině měl více štěstí jeho bratr Ivan (11.), který získal o bod víc a Běčko k tomu. Michal Boštík (13.) děl, ale 4 remízy a 3 porážky o gól ho poslaly do Čěčka. Kamil Vyroubal (15.) ve 4. skupině napodobil Milana. Pro odpolední boje jsme tak měli zastoupení ve všech výkonnostních skupinách.

Do Áčka si Patrik (18.) přinesl 2 cenná vítězství, ale pak už jich nasbíral jen 5. V Běčku Lopy (30.) opravdu zabojoval a se ztrátou 1 bodu skončil 2., ale o čtvrtfinále play-off narazil na pozdějšího vítěze skupiny Miloslava Kubicu (SHC Cheb), se kterým prohrál 1:3 na zápasy. Ivan (44.) se snažil, ale nestřílel góly, a tak skončil zaslouženě poslední, přesto po dlouhé době

bodoval za klub. Tomáš (45.) ve dvoukolovém Čěčku 4x prohrál a 1x remizoval, a tak nečekal na vyhlášení a šel se před cestou občerstvit. Jaké bylo jeho překvapení, když mu kolegové donesli veliký koláč a další ceny za vítězství ve skupině! Kryštof (49.) a Michal (53.) bojovali, ale určitě měli vyšší ambice. I Děčko se hrálo dvoukolově a dalo Kamilovi (60.) s Milanem (64.) zabrat, ale obstáli se ctí.

Ve finále opět nechyběl Lukáš Turoň (THC Třinec), proti kterému se v repríze litomyšlského finále postavil nestárnoucí Jan Dryák (Stiga Big Band Praha). Honza, jako domácí, se tentokrát opravdu vytáhl. Donutil Lukáše k maximálnímu počtu 7 zápasů, z nichž 3 skončily prodloužením, a právě to poslední šťastně rozhodlo o tom, že ČP letos nemá jiného vítěze než Lukáše, 3. skončil Leoš Hvižd ml. (THC Stiga-Game Příbram). Celkově vede L. Turoň před Z. Matouškem ml. (HCS Žabka Praha) a L. Hviždem ml., Patrik je 12., Lopy 22., Michal 35., Tomáš 36., Ivan 37., Kamil 41., Milan 42. atd.

Klub 7. místem udržel 6. příčku celkově. Mezi nováčky Michal s Kamilem vedou, Patrika v tabulce juniorů předstihl Matěj Ležák (Absolut Desperation).

Jindřich Petr

Orionflorbalcup – okresní kolo

Chlapci ze Základní školy T. G. Masaryka ve složení P. Petr, P. Filipi, D. Voříšek, D. Kroulík, M. Vacek, L. Hanák, M. Stejskal a T. Doubek se zúčastnili dne 14. prosince okresního kola ve florbalu chlapců 8. – 9. tříd ve Svitavách. Hrlo se ve dvou tříčlenných skupinách. Naši chlapci ve skupině postupně narazili na Gymnázium Svitavy (3:1), ZŠ Masarykova Polička (2:1) a bez problémů postoupili do semifinále. Zde jednoznačně porazili ZŠ Jevíčko (7:2) a postoupili do finále proti ZŠ Palackého Moravská Třebová.

Ve finálovém utkání vedli hned od začátku vždy o jednu branku. Přes obdržené laciné góly však šli

houzvenatě za postupem, který byl 20 sekund před koncem utkání narušen vyrovnávací brankou soupeře. Přišlo prodloužení 1 x 5 minut se zlatým gólem. Naši kluci zabojovali a při hře 5 na 4, po zákeřném faultu soupeře, přišla vítězná branka z hole P. Filipiho a zasluženou postup do krajského kola. To proběhne 15. ledna v Chrudimí.

Klukům je třeba poděkovat za bojovný a statečný výkon, neboť sehráli většinu zápasů v základní sestavě, střídali pouze dva hráče. Ještě jednou děkujeme a ať se daří i nadále a co nejdlá.

Milan Břeň

Vánoční šachový turnaj dětí

Dne 19. prosince uspořádala šachová škola TJ Jiskra Litomyšl otevřený šachový turnaj dětí. Byly pozvány děti ze všech Základních škol v Litomyšli a Dolního Újezdu. Turnaje se zúčastnilo 14 dětí.

Hrálo se tempem 2x 10 minut, švýcarským systémem na 7 kol. Děti na turnaji představovaly pestrou směs věkových kategorií od 7 do 13 let, a to se projevilo také na celkové hře. Ti starší a ostřílení žáci sváděli mezi sebou tuhé boje a jejich partie měly velmi dobrou úroveň. Ti menší začátečníci měli občas problémy s hodinami, soustředěním na vlastní partii, a tu a tam ukápla při prohře i nějaká ta slza.

Na prvních stolech se střídala šestice nejlepších hráčů, kteří se střetli mezi sebou, což určilo konečné pořadí. Turnaji jasně kralovala dvojice starších žáků Marek Šulc a Adam Kubeš, kteří si to mezi sebou rozdali o první místo. Šťastnější byl Marek Šulc, jež zvítězil a stal se vítězem turnaje se 100% ziskem 7 bodů. Druhé místo obsadil Adam Kubeš se ziskem 6 bodů a na 3. místě skončil přemýšlivý Tomáš Rotschein. Nad 50% získali ještě Roman Bednář a Jakub Nešpor, kteří skončili se 4 body na 4. a 5. místě.

Na turnaji byli rovněž vyhodnoceni nejlepší žáci do 10 let. Nejlepším v této věkové kategorii byl teprve osmiletý Vojtěch Tesař, který získal 3 body. Obdivoval jsem jeho postřeh, soustředěnost a nadšení, které jsou v tomto věku málo vídány. Za ním skončil teprve sedmiletý Michal Jindra se 2,5 body. Oba jsou velkými talenty a příslibem pro budoucnost litomyšlského šachu.

Na závěr předali pořadatelé věcné ceny všem účastníkům turnaje a s přáním veselých Vánoc jsme ukončili letošní žakovskou sezónu.

Jaromír Odstrčil, foto Milan Krejčí

TC Profistav Litomyšl v roce 2009

Tenisový klub (TC) Profistav Litomyšl má v současnosti členskou základnu 72 členů, z toho 43 dětí. V roce 2009 reprezentovalo tenisový oddíl 6 družstev v kategoriích minitenis, babytenis, 2 družstva ml. žactva, st. žactvo, dospělí a družstvo veteránů. Nejlepšího výsledku v soutěži družstev dosáhlo mladší žactvo A, které díky svým výkonům postoupilo do nejvyšší soutěže (Východočeský přebor), což se v historii klubu zatím žádnému týmu nepodařilo. Družstvo hrálo ve složení: Ondráček D., Švec Š., Háze L., Mikulčák D., Lamplot T., Herynek J., Škuligová P., Horáčková B., Kalivodová L.

Družstvo mladšího žactva B získalo v soutěži Pardubického krajského přeboru (PKP) krásné 3. místo ze 7 zúčastněných družstev. Družstvo hrálo ve složení: Herynek J., Lamplot T., Bogdan M., Lněnička J., Vondra D., Nonn T., Mikysková K., Kalivodová L., Veselá A. Družstvo staršího žactva úspěšně zabodovalo v Pardubickém krajském přeboru a umístilo se na 3. místě z 8 zúčastněných družstev. Družstvo hrálo ve složení: Nonn V., Kroulík D., Ondráček D., Fila P., Švec Š., Háze L., Kalivodová L., Horáčková B., Lněničková H.

Družstvo dospělých získalo v soutěži PKP 6. místo z 8 zúčastněných družstev.

Kromě soutěží družstev jsou podstatnou součástí tenis. sezóny turnaje jednotlivců. TC Profistav Litomyšl uspořádal v roce 2009 v zimě 8 turnajů, v létě 12 turnajů. V uplynulé sezóně 2009 v kategorii jednotlivců reprezentovali TC Profistav Litomyšl nejúspěšněji tyto hráči (umístění v celostátním žebříčku v dané kategorii): Ondráčková N. (62 starší ž.), Ondráček D. (115 ml. ž.), Švec Š. (197 ml. ž.), Kalivodová L. (198 ml. ž.), Háze L. (206 ml. ž.).

Činnost oddílu by nebyla možná bez pomoci mnoha sponzorů: p. Bartoš, p. Junger, p. Šnajdr, p. Bažant, p. Kasal, pí. Skřivanová, pí. Tivodarová, p. Špinka, Savos, Story Design, Atlantis bazény, Alfa, Kubík. Velké díky náleží také rodičům dětí, kteří malé tenisty doprovázejí na turnaje a trenérům, kteří děti na turnaje připravují. A nesmíme zapomenout poděkovat všem hráčům TC Profistav Litomyšl za reprezentování a přejeme úspěšnou tenisovou sezónu v roce 2010.

za tenisový výbor TC Profistav Litomyšl
R. Kalivodová a K. Švecová

Inzerce

Prodám LCD monitor (v záruce) ACER, 24", model AL2416WB – levně. Tel.: 732 688 037. • 2 pérové desky + 1 perina + 2 polštáře (téměř nové) – levně. Tel.: 732 688 037. • Hokejové kartičky NHL, Jäger-team a ČR vyměním nebo koupím celou sbírku. Guy4@seznam.cz, 608 821 605. • Nabízím konferenční stůlek tmavý za 100 Kč, světlý za 150 Kč, noční stůlek za 150 Kč. Vše pěkně zachovalé. Tel.: 739 307 646. • Nabízím nerezový dvouplotýnkový

vařič Eta, stáří cca 4 roky. Málo používaný za 400 Kč. Tel.: 739 307 646. • Nabízím sbírku pohlednic ze 40. – 80. let, cca 3.000 ks, vše za 4.000 Kč. Tel.: 739 307 646. • Nabízím 20 ks náramkových hodinek různých značek z 50. – 80. let, vše za 1.000 Kč. Tel.: 739 307 646. • Nabídněte staré mince a bankovky se vztahem k českému státu od nejstarších do r. 1945. Tel.: 739 307 646. • Nabízím 4 mosazné vázičky a konvičku, vše za 600 Kč. Tel.: 739 307 646. • Krabici velkou, plnou různých knížek 60. – 90. léta, kus za 5 Kč, vše za 300 Kč. Tel.: 739 307 646. Nabízím mini troubičku Clatronic, úplně novou, pc 700 Kč, nechám za 350 Kč. Nevhodný dárek. Tel.: 739 307 646. • Doučování angličtiny. Hledám zkušeného angličtináře na individuální doučování. Jsem litomyšlský věčný začátečník a jsem ochotný dojíždět i do blízkého okolí. Chtěl bych začít po Novém roce co nejdříve. Předem děkuji za vaše odpovědi na číslo 608 737 900, nebo e-mail: pegas@lit.cz.

KOUPÍM DRUŽSTEVNÍ BYT:
zadlužený, s exekucí, nebo s jinou právní vadou. Tel. 604206419

ZEVAS Vraclav a.s. vypisuje výběrové řízení na funkci vedoucího rostlinné výroby

Požadujeme:

- minimálně středoškolské vzdělání v oboru
- praxe v oboru min. 5 let ■ znalost práce na PC
- samostatnost v řízení rostlinné výroby o výměře cca 2000 ha
- zodpovědný přístup ke svěřeným úkolům ■ vysoké pracovní nasazení
- možnost nástupu ihned, nejpozději do 28.02.2010 ■ stručný životopis

Nabízíme:

- perspektivní zaměstnání v prosperujícím podniku s možností využívání nových technologických postupů
- podíl na hospodářském výsledku střediska, podniku

Příhlašky přijímáme do 15. 1. 2010 na adrese ZEVAS Vraclav a.s., Vraclav 169, 565 42, Vraclav s označením "výběrové řízení RV"
Případné bližší informace podá p. R. Kružík - tel.: 602245 772

TOORY
STORY DESIGN

přední výrobce produktů
na podporu prodeje

PŘIJME
muže či ženu na místo

MANIPULANT SKLADU MATERIÁLU

Předpoklady:

- samostatnost, pečlivost
  - časová flexibilita
  - základní znalost práce na PC
- Výhodou:
- praxe ve skladech
  - oprávnění k řízení VZV

nástup možný ihned - UZÁVĚRKA 15.1.2010

V případě zájmu kontaktujte naše personální oddělení - Markéta Šmidová,
tel.: +420 461 313 422
e-mail: marketa.smidova@story-design.cz

STORY DESIGN, a. s.
Moravská 949 > 570 01 Litomyšl

Kam v Českomoravském pomezí

LITOMYŠL - viz kalendář akcí

SVITAVY

• 7. ledna od 19.00 / Fabrika

Elena Sonenshine trio - koncert při stolové úpravě při svíčkách. Vystoupí dnes nejlepší česká jazzová zpěvačka + M. Linka (kytara) a P. Dvorský (kontrabas).

• 12. ledna od 19.00 / Kinokavárna Galaxie

Hudební kavárna: Jiří Černý uvádí Paula Simona - poslechový pořad J. Černého.

• 30. ledna - 14. března / Městské muzeum a galerie

Přehlídka 2010 - výstava výtvarníků svitavského regionu, na které se už více jak třicet let setkávají autoři různých výtvarných žánrů a různého věku svitavského okresu.

Více informací na www.kultura-svitavy.cz

POLIČKA

• 20. ledna od 20.00 / Divadelní klub

Petr Váša - koncert písničkáře v rámci cyklu „Písničkářské středy v divadelním klubu“.

• 15. ledna - 28. března / výstavní sály Centra B. Martinů

Expedice STŘEDOVĚK aneb výstava **Doba měst a hradů, jak ji ještě neznáte!** - dotyková výstava o středověku pro děti i dospělé... Otevírací doba na: www.cmbpolicka.cz.

MORAVSKÁ TŘEBOVÁ

• 8. ledna od 20.00 / dvorana muzea

Elvis žije! - show k výročí krále rock'n'rollu E. Presleyho. Live show imitátora R. Zichy.

• 23. ledna od 19.30 / dvorana muzea

Dnes hrajeme Cyráno - divadelní představení společnosti Háta.

• 29. ledna od 20.00 / dvorana muzea

Městský bál - hraje skupina Kreyn, tombola.

Více na: www.moravskatrebova.cz

YSKOKÉ MÝTO

10. - 31. ledna / Regionální muzeum

Výstava: Loutky Antonína Maloně

12. ledna od 19.30 / Šemberovo divadlo

Koncert: Marie Rottrová a Neřeš

16. ledna od 20.00 / Městský klub

Xindl X - koncert hudební skupiny, jejíž tvorba zasahuje do více stylů - Hip Hopu, folku, jazzu, blues...

Prodám byt 2+1 (70 m²)

v Litomyšli v ulici Sokolovská
(s garáží, zrekonstruovaný). Tel. 605 258 418.

Orion - Shiva KTM cup 2010

Od konce listopadu je již znám kalendář 10 závodů MČR v motosportu. V záloze jsou rovněž termíny pro případ, že by sněhové podmínky nebyly optimální. „Na základě jednání jsme se rozhodli změnit způsob jízdy tak, aby byly závody více atraktivní pro diváky i pro jezdce. Rozhodli jsme se, že pojedeme více kvalifikačních jízd tak, aby se každý jezdec svezl vícekrát. Systém krátkých jízd by byl na způsob ploché dráhy,“ říká organizátor Josef Vašíček a dodává: „Po skončení kvalifikace by nejlepších 8 jezdců postoupilo přímo do finále „A“, jezdci na 9. - 20. místě by ještě jeli finále „B“ o 2 poslední postupová místa do finále „A“. Systém kvalifikačních jízd připravujeme, byl by samozřejmě závislý na počtu převzatých jezdců.“

Je potěšitelné, že se do seriálu MČR znovu zapojí pořadatelé z Horního města a z Rýmařova. Nově budou do seriálu zařazeny i 2 jihočeské závody pořádané klubem z Chýnova. Vyhodnocení celé sezóny se uskuteční po posledním závodě 27. února v Dobřanech v Orlických horách.

Kalendář:

9. ledna - Radeníň u Chýnova

10. ledna - Rodná u Mladé Vožice

16. ledna - Nekoř

30. ledna - Klášterec nad Orlicí („Kláštecké břehy“)

6. února - Letohrad (Areál „U koupaliště“)

7. února - Litomyšl (Primátorská hráz)

13. února - Rýmařov

14. února - Horní Město

20. února - Olešnice v Orlických horách („Olešnický okruh“)

27. února - Dobřany v Orlických horách („U hradu“)

Náhradní termíny:

23. ledna - náhradní termín pro Radeníň u Chýnova

24. ledna - náhradní termín pro Rodnou u Mladé Vožice

31. ledna - s volným závodem v Rokycnici v Orlických horách

V jednání je i závod v Ústí nad Orlicí 21. února.

-red-, foto Miroslav Jireček

Handicapovaní si zasportovali i vyrobili vánoční sněžítka

První prosincovou sobotu patřily prostory Městské sportovní haly při III. ZŠ Mikulášskému turnaji v boccie. Jedná se o jednu z nemnoha akcí určených nejenom pro těžce tělesně postižené sportovce, kteří se věnují paralympijské úpravě hry petanque. Ta je speciálně upravená právě pro tělesně handicapované osoby. Slavilo se desáté výročí konání turnaje a titul mistra Evropy v boccie, který v tomto roce získal Radek Procházka. Ten je mimo jiné i bronzovým medailistou z paralympiády v Pekingu. Pořadatelem akce byla, ostatně stejně jako v předchozích ročnících, Tělovýchovná jednota Léčebna Košumberk. Pravou rukou pak organizátorům byli speciální pedagogové z litomyšlské Vyšší odborné školy Rostislav Sopoušek a Romana Kicukisová. Stranou však nezůstala ani další pedagožka Dagmar Kroulíková, pod jejímž vedením si zájemci mohli vyrobit drobnosti s vánoční tematikou. „Menším udělala radost maska čerta, ostatním vánoční sněžítka, které jsme vyráběli ze sklenice od přesnídávky. Na víčko byl přilepen zvoneček na řetízku, vše se naplnilo vodou, pak již jen zbývalo přidat nastříhané stříbrné a zlaté drobení a vánoční sněžítka bylo hotovo,“ popisuje Dagmar Kroulíková práci s handicapovanými. Na turnaj se sjelo na 40 soutěžících. Oslavovanému jubileu odpovídala i trika rozhodčích, která byla označena výročním logem. Mnozí z nich nastoupili do soutěže v maskách čertů či andělů. Jako rozhodčí zaujala například i jedna ze studentek pedagogické

školy, která se v této funkci zaučovala. „V rámci soutěže byl připraven ve spolupráci s pedagogickou školou doprovodný program. Jednalo se o workshop zaměřený na stolní hry. Ty byly upravené, aby je mohli hrát lidé s různým handicapem,“ konstatuje Rostislav Sopoušek a dodává: „Program byl zkušební, nicméně ohlasy byly dobré, dokonce si akci přijela natočit i ČT do pořadu Klíč.“ Zda Smetanovo rodiště bude hostit i další ročník turnaje v boccie se bude teprve rozhodovat, vše ale nasvědčuje tomu, že je zde o handicapované sportovce dobře postaráno, a to jak ze strany pořadatelů, tak také ze strany pedagogické školy a jejich učitelů.

Zuzana Fruniová, foto Rostislav Sopoušek

KAMENICTVÍ

Precizní práce za nejlepší ceny!

Litomyšl

Zhotovujeme:

- Urnové pomníky (žula)
- Nápisy (zlaté, stříbro)
- Desky do kuchyní a koupelen
- Jednohroby, dvojhroby (žula)
- Lucerny, vázy
- Desky na grilování
- Panelové hroby + výkopy
- Schránky na urny
- Broušení terasových dilů

Široký výběr materiálů a řešení dle katalogů nebo vlastních nákrešů!

Vladimír Knap ml.

Nádražní 406, Litomyšl

tel. 775 138 777

www.kamenictvi-litomysl.webnode.cz

Zprava Romana Kicukisová, učitelka speciální pedagogiky na VOŠP a SPgŠ Litomyšl, vedle Dagmar Kroulíkové z téže školy, která vánoční dílnu na turnaji vedla.

Klub českých cyklistů Litomyšl 1900 bilancuje rok 2009

Loňská sezóna Klubu českých cyklistů Litomyšl 1900 byla mimořádně pestrá z pohledu účasti závodníků oddílů na celé řadě závodů v tuzemsku, ale především v zahraničí.

S ohledem na velké prestižní cíle byl začátek sezóny ve znamení rozsáhlých zdravotních testů a někteří ze závodníků se dokonce rozhodli pro přípravu pod odbornným vedením cyklistického trenéra. Závodníky oddílů čekaly závody Moravského poháru, závody seriálu Masters, MR ČR a ME Masters ve Žďáru nad Sázavou. Vrcholem sezóny pak byla účast na Světových olympijských hrách Masters v Sydney v říjnu 2009 a tradiční tečkou byla trochu exotická prosincová Vuelta Gran Canaria.

Stejně jako v roce 2008 tak i loni byl v seriálu Moravského poháru (MP) nejlepším mužem ve své kategorii Josef Holomek, který také celý seriál vyhrál. Výrazný posun mezi nejlepší zaznamenal Antonín Hurt, který se během sezóny několikrát postavil na stupně vítězů a celkově v MP obsadil 10. místo. Rovněž Josef Mlejnek tradičně jezdil na špičce své

Na fotografii Antonín Hurt při slavnostním zahájení her na olympijském stadionu v Sydney. Těchto her se zúčastnilo rekordních 18.000 sportovců, což je největší počet v historii jakýchkoliv sportovních her.

věkové kategorie a celkově skončil v seriálu MP na 20. místě. Na Mistrovství ČR Masters v časovce

jednotlivců měl oddíl zastoupení jen v osobě Jana Dvořáka, který skončil na 12. místě. Následovalo ME Masters, kde jsme měli zastoupení jen v časovce, Jan Dvořák skončil 24. a Antonín Hurt na 19. místě.

Vrcholem sezóny měla být účast závodníků A. Hurta a J. Dvořáka v říjnu v Austrálii na Světových letních olympijských hrách Masters v Sydney. Nakonec do Sydney odcestoval jen Antonín Hurt, a vedl si skutečně bravurně. V časovce jednotlivců obsadil 10. místo a v silničním závodě pak dojel na velmi pěkném 19. místě v konkurenci zhruba 100 závodníků.

Na konci sezóny v prosinci 2009 odjela část týmu na cyklistický závod Vuelta Gran Canaria, kde se Tomáš Dvořák – hostující v týmu KČCL 1900 – hned v několika etapách probojoval na stupně vítězů a společně se Španělem Plazou z týmu Castila Leon a Radkem Krummerem ml. z týmu Cube udávali celému závodě tempo a suverénně jej ovládli.

Jan Dvořák a Antonín Hurt,
foto Archiv Antonína Hurta

Malí šachisté ze ZŠ Zámecká rozjeli úspěšně sezónu

Po nadějném zahájení sezóny v říjnu a listopadu šachoví žáci z kroužku při Základní škole Zámecká rozjeli naplno letošní sezónu šachových soutěží.

Krajský přebor žáků v kategorii H14 v Poličce Marku Šulcovi ještě příliš nevyšel a skončil 14. se ziskem 4,5 bodu. Vše si ale vynahradil spolu s Adamem Kubešem v krajské soutěži družstev mužů, když za Svitavy C získali plný počet bodů a přispěli k vítězství a remíze družstva.

Turnaj žáků v rámci poloфинаle MČR juniorů v Příbramě 8. prosince se nejvíce vydařil Tomáši Rothscheinovi, který obsadil 5. místo v kategorii H14, před šestým Markem Šulcem a desátým Adamem Kubešem. V kategorii H12 sbírali zkušenosti Vojta Tesař a Tonda Puncůchář, kteří umístěním v první polovině startovní listiny naznačili svoje naděje.

Velkou událostí byla účast na republikové Grand Prix v rapid šachu ve Velkých Losinách 12. prosince, kde Marek Šulc získal 3,5 bodu z devíti při výkonu 1580, ale spolu s Michalem Frankem mohli „okouknout“ hru vel-

mistrů a poobědvat s pozdějším vítězem a českou jedničkou Davidem Navarou, který se ke klukům choval velmi přátelsky.

18. prosince nás pozval předseda šachového oddílu Jiskra Litomyšl na jejich vánoční turnaj, který naši kluci zcela ovládli a v pořadí Marek Šulc - 7 ze sedmi, Adam Kubeš - 6 bodů a Tomáš Rothschein - 5 bodů obsadili první tři místa. Vojta Tesař a Tonda Puncůchář na tomto turnaji potvrdili svůj talent a skončili v první polovině startovního pole.

20. prosince se hrály soutěže krajského přeboru mužstev žáků, kde mohl nastoupit pouze Tomáš Rothschein, protože Marek Šulc a Adam Kubeš byli mimo Litomyšl. Tomáš pomohl svým ziskem 2 ze tří bodů družstvu Svitav k výhře a remíze.

Krásné tečky za letošním rokem udělali Tomáš Rothschein na krajském vánočním turnaji ve Svitavách, kde skončil na 6. místě v kategorii H15 a získal 3. VT ziskem 4,5 bodu ze sedmi. Sedmý skončil Marek Šulc stejným ziskem, ale s horším pomocným hodnocením.

Poslední účast na soutěži v letošním roce na velkém mezinárodním turnaji České šachové vánoce, který odstartoval 26. prosince v Litomyšli soutěží v rapidu, proměnil ve svůj úspěch Adam Kubeš, který získal v mezinárodní konkurenci 3,5 bodu a výkon 1661.

Vít Valenta

AUTOSERVIS Litomyšl ŽABOKRTSKÝ FRANTIŠEK

ul. Trstěnická 932, areál býval. Silnic nyní DUKOR

- Provádíme: • měření **EMISÍ BENZÍN**
- měření **EMISÍ LPG, REVIZE LPG**
- roční servis • kontrola diagnostiky
- opravy osobních automobilů
- opravy LPG, prodej N.D. LPG
- příprava na STK, odvoz na STK

mobil: 604 335 830 – p. Žabokrský

PLS PRVNÍ LITOMYŠLSKÁ STAVEBNÍ a. s.

První litomyšlská stavební a.s.

Vám přeje hodně zdraví, štěstí

a pracovních úspěchů

v roce 2010

PF 2010

Florbalová liga

V měsíci listopadu byl zahájen 5. ročník florbalové ligy v obou věkových kategoriích. Do letošního ročníku se přihlásilo celkem po 7 týmech. Jak dopadlo 1. kolo, si můžete přečíst níže: Mladší žáci: 1. ZŠ Dolní Újezd (7 bodů), 2. ZŠ Lubná (7 bodů), 3. ZŠ Litomyšl (6 bodů), 4. ZŠ Litomyšl (5 bodů), 5. ZŠ Morašice (4 body), 6. 1.ZŠ Litomyšl (1 bod). Starší žáci: 1. ZŠ Lubná (10 bodů), 2. ZŠ Dolní Újezd (9 bodů), 3. ZŠ Litomyšl (9 bodů), 4. ZŠ Morašice (6 bodů), 5. 1.ZŠ Litomyšl (5 bodů), 6. ZŠ Sloupnice (2 body), 7. 2.ZŠ Litomyšl (1 bod). V obou turnajích bylo sehráno mnoho zajímavých zápasů. Nastala i některá překvapení na úkor favoritů. Mezi nejlepší střelce patřili – ml. žáci: Filipi (5 branek), st. žáci: Háp (5 branek). Další a zároveň konečné kolo tohoto ročníku proběhne v roce 2010. **Milan Břeň**

prima sřechy, stavby, stavebniny

KOUPELNOVÉ STUDIO

FASÁDNÍ A MÍCHACÍ CENTRUM

!!! VELKÁ VÁNOČNÍ AKCE !!!

- **ELEKTRICKÉ NÁRADÍ** NAREX, MAKITA, BOSCH, BLACK&DECKER, EINHELL aj. + **DÁREK**
- **DÁRKOVÉ POUKAZY** nyní k zakoupení **se slevou 10%** (příklad: za poukaz v hodnotě 2000 Kč zaplatíte 1800Kč)
- **NOVINKY v sortimentu** - bytové TAPETY, přechodové lišty, termoizolační stěrka Q-therm

NADĚLTE SI POD STROMEČEK NOVOU KOUPELNU JEN U NÁS a za NEJNIŽŠÍ CENY !
SLEVA 20% na sanitární keramiku **JIKA**
SLEVA 15% na vany a sprchové kouty **TEIKO**
SLEVA 15% na obklady a dlažby **PARADYZ** a **OPOCZNO**
AKCE na kvalitní vnitřní barvy od firmy BASF

Všechny AKCE SLEDUJTE na INTERNETOVÝCH STRÁNKÁCH
www.STAVEBNINYPRIMA.com

Sport – cvičení

Sport areál s.r.o., tel. 461 613 923

Tenis, squash, bowling:

Po - Čt 10.00-22.00

Pá 10.00-23.00

So 8.00-23.00

Ne 8.00-22.00

• více na <http://sport-tenis.litomysl.net/>

Spinning Centrum Stratílek, tel. 724 033 548

Hodinové lekce, rezervace na tel. 724 033 548

Po 10.00, 17.00, 18.30, 20.00

Út 10.00, 16.00, 17.45, 19.30

St 6.30, 10.00, 17.00, 18.30, 20.00

Čt 8.00, 16.00, 17.45, 19.30

Pá 17.30, 19.30

So 10.00, 17.00

Ne 10.00, 18.00

• www.stratilek.cz

Cvičební sál Veselka, tel. 775 998 869

Časový rozvrh cvičení

Aerobic - St 19.30-20.30

Fitbox - Po 10.00-11.00 a 18.30-19.30, Út a Čt

19.00-20.00, Ne 18.00-19.00

Aikido - Po 16.30-17.30, St a Pá 18.00-19.30

Jóga - Út 18.00-19.00

Kickbox - Út, Čt, Pá 20.00-21.00

Thaibox - Út 16.30-18.00, Čt 17.30-19.00, Ne

10.00-11.30

Capoeira - Po 17.30-18.30, Pá 17.00-18.00

Sportovní příprava pro děti - Po 15.30-16.30, St

17.00-18.00

• více info na www.samuraiklub.cz

Krytý zimní stadion, tel. 461 612 179

každou sobotu a neděli od 13.30 do 15.30

bruslení pro veřejnost

• www.hclitomysl.cz

Sauna, tel.: 774 848 053

Aktuální provozní doba:

St 16.00-19.00 MUŽI

19.00-22.00 BEZ OMEZENÍ

Čt 16.00-20.00 ŽENY

20.00-23.00 BEZ OMEZENÍ

Pá 16.00-19.00 MUŽI

19.00-22.00 BEZ OMEZENÍ

Ne 17.30-22.00 BEZ OMEZENÍ

Sokolovna, tel.: 775 913 400

pravidelná cvičení:

Po 16.00-17.00 - rodiče s dětmi

Po 17.00-18.00 - mladší žákyně /1. - 5. tř.

Po 18.00-19.00 - starší žákyně /6. - 9. tř.

Po 19.00-21.00 - volejbal - ženy

Út 16.30-18.00 - žáci

Út 18.00-19.00 - muži

Čt 17.00-18.00 - předškolní děti

Čt 18.00-19.00 - zdravotní cvičení - ženy

Čt 19.00-20.00 - ženy

• více info: Dana Kmošková, tel. 775 913 400,

dana.kmoskova@centrum.cz

Za Josefem Adamským

Dne 8. prosince zemřel ve věku nedožitých 79 let bývalý vynikající fotbalista Jiskry Litomyšl Josef Adamský. Když v roce 1986 uspořádal oddíl kopané mezi diváky anketu o nejlepšího hráče Litomyšle všech dob, Josef Adamský dostal nejvíc hlasů a anketu s přehledem vyhrál. Platí to dodnes, nejen pro jeho sportovní kvality, ale i proto, že byl vždy litomyšlským patriotem v nejlepším slova smyslu. Odmítl všechny četné nabídky z klubů vyšších soutěží a s výjimkou jedné sezóny ve Vysokém Mýtě hrál až do svých 38 roků jen v Litomyšli. Když se mu přiblížila čtyřicítka, odešel do nedalekých Sebranic, kde úspěšně hrál téměř do padesáti roků. V Litomyšli hrál nadále za Starou gardu a úspěšně řadu let trénoval i žáky. Také pro jeho morální kvality zůstane navždy v paměti bývalých spoluhráčů i diváků. Čest jeho památce!

Zdeněk Vandas

Na snímku z r. 1995 je v dresu Staré gardy se svými syny Josefem a Jiřím.
Foto Archiv Jiskry Litomyšl

Kulečnickové soutěže

• Východočeská oblastní liga v kulečnicku zakončila soutěž koncem listopadu v Pardubicích, kde se dohrávalo poslední kolo v 9 Ballu. O 14 dní dříve se dohrávalo v Litomyšli „oblastní osmička“ a tím známé postupující hráče do baráže o extraligu. Nakonec favorité potvrdili, i při velkých bojích, svou úlohu a postupují do baráže.

• Litomyšlská liga družstev je v konečné fázi před play-off. Poslední dva hrací dny třetího kola rozhodnou o postupu do rozhodujícího klání. Jediným jasným nepostupujícím je pool Litr, jež nedokázal svá utkání dotáhnout do vítězného konce. O třetí příčku budou bojovat ještě BC Náplava Bučina a Zlatý bažant. Nejlepším jednotlivcem ligy týmů je Martin Gult z T.B.C., který pravděpodobně nebude mít pro tuto sezónu přemohitele.

ČMBS – oblastní liga jednotlivců 8 Ball: 1. Martin Gult (BC Litomyšl) 15 vítězství – 0 porážek, 2. Jan Hetflejš (TJ Dvůr Králové nad Labem) 13 – 2, 3. Pavel Šindelář (BC Hradec Králové) 11 – 4, 4. Petr Krátký (MPS Pardubice) 11 – 4, 5. Karel Rambousek (BC Litomyšl) 11 – 4. Z litomyšlských hráčů se v pořadí dále umístili Míkoláš Rychtařík (7., 7 – 8) a nejmladší účastník oblastní ligy Josef Nechvíle (15., 3 – 12).

ČMBS – oblastní liga jednotlivců – 9 Ball: 1. Radim Sychra (BC Litomyšl) 9 – 3, 2. Tomáš Elis (MPS Pardubice) 9 – 3, 3. Pavel Šindelář (BC Hradec Králové) 8 – 4, 4. Petr Vondráček (MPC Pardubice) 8 – 4. Další hráči: 7. Pavel Hajn 6 – 6, 9. Martin Sopoušek 5 – 7.

ČMBS – oblastní liga jednotlivců – 14.1 nekonečná: 1. Martin Gult (BC Litomyšl) 5 – 0, 2. Ilona Žalmanová (BC Hradec Králové) 3 – 2. Další hráči: 3. Karel Rambousek 3 – 2, 4. Míkoláš Rychtařík 2 – 3.

Jan Rychtařík, foto Petr Šilar

Litomyšlský pohár 2009 vyvrcholil závěrečnými koly

• 14. listopadu - 12 hráčů. Nejlepší pětice s postupem do vyřazovací části problém neměla. Zato o další 3 postupová místa se strhla vyrovnaná bitva s nečekanými výsledky, které otce a syna Hůblvy poprvé vynesly do play-off, za jehož branami naopak zůstal Ivan Halama. Favorité si ve čtvrtfinále se soupeři poradili shodně 3:0, ani v semifinále se překvapení nezrodilo, když Patrik vyřadil Davida Brdického 3:0 a Zdeněk Lopaur Roberta Ježe 3:1. Finále zahájil lépe Patrik, pak zabil Lopy a vyrovnal na 2:2. V rozhodujícím zápase si Patrik pohlídal vítězství 4:1 a letos už po šesté triumfoval. Třetí skončil David, v play-down o 5. místo uspěl Tomáš Halama, v bitvě o 7. příčku porazil Michal Boštík Pavla Hübla st. 3:2 a v seniorském finále o 9. místo byl lepší Ivan.

• 19. prosince – 11 hráčů. Pořadatelé měli velkou radost, že tentokrát převládali junioři. Díky nově založené lžní talentů při ZŠ v Mohelnici se dokonce objevil hráč, který ještě nebyl zapsán ve světovém žebříčku a přitom se hned dostal do play-off, když dokázal porazit i Lopyho: Radovan Krmela. Jinak se do vyřazovací části dostali jen favorité. Čtvrtfinálové duely žádné překvapení nepřinesly, protože outsideri dosáhli jen na 3 prodloužení. V semifinále však zabojoval Robert, který Lopymu odvedl listopadovou porážku 3:1 a ve finále nastoupil proti Patrikovi. Patrik zvítězil 3:0 a po loňském těsném

4. místě získal vítězství i v celkovém pořadí. V boji o bronz si Lopy poradil s Tomášem, pro kterého to bylo nejlepší umístění v historii Litomyšlského poháru, stejně jako pro vítěze play-down Michala. Skupinu o 9. místo vyhrál Josef Malý. Konečné pořadí: 1. P. Petr 415, 2. Z. Lopaur 334 (oba Stiga HC Benátky), 3. D. Brdický 307, 4. R. Jež 293, 5. M. Zunka 236 (všichni THC Stiga Svitavy 93), 6. T. Halama 197, 7. I. Halama 152, 8. M. Boštík 130, 9. J. Petr 127, 10. P. Hübl st. 108 atd.

Předvánoční nadílku cen darovala m.j. firma Iveco Czech Republic, a. s. – děkujeme! Další ročník bude rozehrán již 23. ledna ve 14.00.

Text a foto Jindřich Petr

KAMENICTVÍ

PAVEL BARTONIČEK

„KAMENÍČEK“

privat: Dukelská 972 Litomyšl

tel. 607 811 007, 774 811 807

e-mail: bartonicekpavel@seznam.cz

- zhotovují pomníky žulové, mramorové i teracové dle vašich i mých návrhů
  - výroba a montáž hrozeb z betonových panelů
  - zhotovení písma – zlato, stříbro, barva, přírodní
  - prodej a montáž luceren, váz a jiných doplňků – nerez, žula, bronz
  - přebroušování a rovnání pomníků na místě
  - výroba kuchyňských pracovních desek, parapetů
- záruka, korektní jednání samozřejmostí**

Litomyšlští hokejisté na konci roku 2009

Hokejová sezóna je sice přibližně v polovině, ale ke konci roku se sluší provést malou rekapitulaci. Hokejový klub se hned na začátku sezóny musel poprat s velkými změnami v rozdělení věkových kategorií hráčů, které měly za úkol jasněji definovat zařazení dle věku, a v těch nejmladších ročnících došlo ke změně celého systému. Rád bych se tedy trochu zastavil u každé kategorie zvlášť:

Minihokej 2. třída a 3. třída. Jak už z názvu vyplývá, hraje se hokej na malé hřiště (v jedné třetině napříč). Mužstva, aby nedocházelo k členění na horší a lepší, si vybrala nějaké jméno. U nás tedy vznikla mužstva Geparďů a Panterů. Aby se také co nejvíce potlačila honba za body a všichni hráči dostávali pravidelnou šanci hrát, systém soutěže zakazuje jakékoliv součty a žebříčky. Hráči se také musí v pravidelných intervalech střídát, proto jsou jednotlivé formace označeny barevnými páskami. Nejmladší hokejový potěr - hráči 2. tříd a mladší - sehrají každý měsíc jeden turnaj a starší hráči 3. tříd již hrají normální soutěž. V těchto kategoriích se hraje ještě na hrubý čas (3x 20min).

Krajská liga žáků 4. třída. Zde již hrají mužstva na velké hřiště a čistý čas a mohou hrát hráči ročníku 2000 a mladší, povolen je však start tří hráčů a jednoho brankáře ročníku 1999. Ani u této kategorie se výsledky jednotlivých zápasů nesčítají a nevedou tabulky opět z důvodů rovnoměrné hráčské vytíženosti, aby honba za body někteří hráči pouze nezahřívali střídačku.

Krajská liga mladších a starších žáků. Tyto věkové skupiny utrpěly změnami nejvíce škod a v klubu díky nedostatku hráčů nastaly velké spory o nominaci družstev do krajských soutěží. Jelikož byl úplně zrušen start hráčů „na vysvědčení“, kategorie byly striktně rozděleny podle ročníků narození, nám nejednou vznikla povinnost zřídit pro žáky 9. tříd kategorii dorostu. Vzniklo tedy o jedno mužstvo více než vloni a tím došlo k rozdělení dvou relativně úspěšných mužstev na tři. Výsledkem těchto změn a úbytku hráčů (někteří úplně skončili) jsou početně velmi slabá mužstva, která v letošní sezóně spíše bojují o přežití, než o smysluplné postavení v tabulce.

Krajská liga dorostu. Hráči ročníků 1993, 1994

a 1995. Zde nastal největší problém. Aby vůbec mohli hráči ročníku 1995 navštěvující ještě 9. třídu hrát, neexistovala jiná možnost, než nově zřídit kategorii dorostu, čímž oslabilo mužstva starších žáků a juniorů. Dorostenci právě ročníku 1995 ve většině případů nejsou schopni vzdorovat početně a věkově silnějším mužstvům a kluci, kteří před dvěma lety vyhráli krajskou žakovskou soutěž, jsou nejednou v roli outsiderů, protože svým počtem a věkem prostě na ledě nestíhají.

Krajská liga juniorů. Výkonnost juniorů není poslední dobou nijak oslnivá, mužstvo se potýká s problémem zvaným dospívání a s ním spojenou disciplínou, která pokulhává jak v trénincích, tak zápasech. Dnešní náctiletí mládenci, vstupující do velkého života, mají příliš mnoho lákadel a vábníček a hokej se jaksi dostává až na druhé místo.

Krajská liga mužů. A tým mužů je vždy jakousi výkladní skříň klubů, která je nejvíce sledovaná. Tým dlouhodobě obýval vrchní příčky soutěže s mnoha vavříny a po loňské nezdařené sezóně měl za úkol vrátit se na pozice loni ztracené. Mužstvo prošlo velkými změnami a do soutěže vletlo jako raketa. Po první čtvrtině základní části, kdy jsme zaznamenali pouze jednu prohru a šest vítězství, jsme celou soutěž vedli! Jenže jak už to ve sportu chodí, stačí ke zduaru či nezduaru velmi málo a druhá čtvrtina byla přesně pravým opakem, kdy jsme ztratili body i v zápasech velmi dramatických. Jen díky

střelecké smůle, která nám sedla na hokejky, jsme zápasy těsně prohrávali. Soutěž je velmi vyrovnaná a současné čtvrté místo je velmi slušné.

Co nám však velmi chybí, je zájem diváků. Nejen na zápasy mužů, ale i ostatních kategorií, nechodí nijak zvlášť moc lidí. Přitom hokej jako hra svojí rychlostí a pestrostí určitě každého diváka zaujme. Junioři a dorost hrají své zápasy v páteční a sobotní podvečer, mladší mužstva o sobotách a nedělích dopoledne. Zkuste se přijít podívat, určitě nebudete litovat!

Informace o zápasech naleznete na plakátech a nejlépe na internetových stránkách klubu www.hclitomysl.cz.

Jiří Mlejnek, foto z utkání

Litomyšl - Světla nad Sázavou, Tomáš Čermák

Volejbalový klub bilancuje v polovině soutěží

Se střídavými úspěchy uzavřeli litomyšlští volejbalisté první polovinu mistrovských soutěží této sezóny. Junioři v I. lize dokázali zvítězit ve třech utkáních a patří jim devátá příčka v tabulce. Tým žen složený z nadějných mladých volejbalistek zatím dokázal v krajském přeboru I. třídy zvítězit jen dvakrát - proti Žamberku a Chvaleticím. Tyto dva úspěchy však stejně na lepší než poslední místo v tabulce zatím nestačí, byť jsou jejich výkony hodnoceny velmi vysoko.

Muži se naopak drží na čele tabulky i přes jednu nečekanou prohru na počátku prosince ve Svitavách se třiceti body, druhé Chvaletice ztrácejí jeden bod a třetí Svitavy dva.

V lednu budou pokračovat ženy a muži v krajských přeborech I. třídy. Zápasy na domácí půdě zahájí 16. ledna muži proti Hnaticím, ženy se utkají stejný den s volejbalistkami Chocně. O týden později hrají na domácí půdě jen ženy, které si změří síly se Spartakem Slatiňany.

Členové VK Litomyšl vám všem přejí úspěšné vykročení do nového roku 2010 a pevné zdraví.

Eva Hudečková

ukrajinská
RESTAURACE

U KOLJI

Klimatizovaná restaurace s bezbariérovým přístupem vhodná pro firemní jednání, rodinné oslavy, večírky, svatby, obědy i večere pro skupiny. Pravidelná polední menu.

Všem našim zákazníkům
přejeme do nového roku 2010
hodně zdraví, štěstí
a mnoho úspěchů.

Přijďte ochutnat speciální horké nápoje - **ZIMNÍ PUNČ S OVOCEM**

Restaurace U Kolji, Mařákova 365, 570 01 Litomyšl
tel: +420 461 618 196, e-mail: ukolji@ukolji.cz, www.ukolji.cz

Dvojitý fotbalové jubileum – 100 let klubu, 50 let stadionu – část 1.

seriál

V letošním roce si litomyšský fotbalový klub připomene stoleté výročí svého založení. Navíc na rok přesně polovinu této doby hraje Jiskra Litomyšl na současném hřišti, dnes oficiálně nazvaném Stadion Černá hora. Hlavní oslava je plánována na červen, jubilejní výroční schůze se bude konat v místě a čase, kdy byl před 100 lety klub založen. Tedy 31. října ve Smetanově domě. Během jara bude vydán podrobný almanach, v pořadí již čtvrtý, vždy po deseti letech, zde na stránkách Lilie si v šesti pokračováních historii klubu jen stručně připomeneme.

■ **1910-1919.** Tehdy tak zvaná „hra na míč kopaný“ byla v Litomyšli neorganizovaně provozována již od roku 1905. Na zahradě Hluchandy stály proti sobě dvě řady cvičenců, kteří si přihrávali „pumlič“. První neoficiální fotbalový zápas si sjednali litomyšští nadšenci s Pardubicemi a prohráli 3:4. O rok později bylo sehráno utkání s Vysokým Mýtem, které skončilo vysokou prohrou 1:9. O tomto klání se v muzeu dochoval článek, z něhož jsou patrné rozpory s dnešními pravidly, např. že aut a roh byly ještě nerozlišovány.

Hráči z roku 1914. Zleva: Hataš, Vich, Drábek, Oves, Švejda, Duchoslav, Horský, Brožek, Beneš, Dušek, Eliáš, foto: Archiv Jiskry Litomyšl.

Až 31. října 1910 došlo k ustavující schůzi Sportovního klubu (SK). Pro Litomyšl to byl tedy fotbalový den první, neboť sportovnímu nadšení se tak dostalo řádného organizačního podkladu. Zahajovací přednášku o významu sportu měl zdravotní rada MUDr. František Lašek a předsedou klubu byl zvolen Alois Morávek.

První vítězství šachistů Litomyšle ve II. lize

Ve čtvrtém kole, dne 6. prosince, nás čekal velmi silný celek ze Žďáru nad Sázavou, pravidelný účastník II. ligy, který obsazoval vždy střed tabulky a se záchranou neměl problémy. Letošní sezóna mu ale příliš nevyšla a po třech kolech byl stejně jako my a další dvě družstva bez bodu. Oba týmy postavily absolutně nejsilnější sestavy. My jsme na zápas povolali hosty z Ústí nad Orlicí - Martina Pečínku a zkušeného matadora Jaroslava Volfa. Já jsem náš tým koučoval. Na začátku zápasu jsme si řekli, že všichni musí hrát nekompromisně na výhru. Případná výhra zajišťovala vítěznému týmu solidní základ pro záchranu v soutěži, ze které padají tři poslední do krajského přeboru.

Je neděle 10.00. Zápas začíná. V místnosti je cítit napjatá atmosféra. Šestnáct aktérů zápasu soustředěně sleduje šachovnice, na kterých se postupně začínají vytvářet složité a komplikované pozice. Po hodině hry stojí po pěkném kombinačním obratu na výhru Václav Pekař. Na chodbě mu důsledně opakují, ať maká naplno do konce, protože občas bývá problém vyhrát vyhranou partii. V knize od pana Veselého „Psychologický průvodce šachovou partií“ je tento problém velmi široce rozebrán. Partie velmi často nerozhoduje technika, znalost teorie, kombinační schopnosti, výkonnost (ELO), ale psychika. Vašek pokračoval klidně, rozum-

ně, ale razantně a po další hodině soupeř před matem vzdal.

Po dvou hodinách hry stojíme většinou vyrovnaně. Lepší, ale velmi složitou pozici ve francouzské obraně má Martin Zeman, horší pozici s šancí na remiz má Lukáš Jirsa. Po třech hodinách hry vítězí skvělou hrou Martin Zeman a jen potvrzuje svoji neskrutelnou letošní formu (3,5 bodu ze 4). Zcela nečekaně, ale naprosto zaslouženě vítězí Lukáš Jirsa. Jeho zkušený soupeř se nechtěl spokojit vzhledem k průběhu zápasu s remízou. Pokusil se o průlom, vrátil kvalitu a Lukáš zkušeně vyhrál věžovou koncovku. V této situaci přijal Martin Daniel nabídnutou remiz. Vedeme 3,5:0,5. Potřebujeme ještě bod.

Osud si s námi ale zahrává. Nejprve prohrává na první šachovnici Karel Škeřík se žďárskou jedničkou a je to 3,5:1,5. Následně postupně prohrávají oba hosté. Jaroslav Volf neudrží věžovou koncovku s pěšcem méně. Martin Pečinka stál celou partii lépe. Počítal jsem, že vyhraje, ale osudnou se mu stala časová tíseň, kde ztratil figuru a prohrál. Rázem je to 3,5:3,5.

Osud zápasu závisí na Luce Bartošové. Celou partii se úspěšně bránila a odolávala útoku soupeře. Po 4 hodinách vznikla na šachovnici dámská koncovka. To je vůbec nejtěžší a nejsložitější ze všech koncovek, které jdou pro množství kombinací velmi těžko počítat a často se hraje intuicí. Společně se soupeři stojíme v kruhu a pozorujeme průběh poslední rozhodující partie. Kdo se bude radovat? Lucka si vede naprosto zkušeně a chladnokrevně. Vyhýbá se nástrahám výměny dam a rychlejšímu pěšcům soupeře, vyhýbá se remize věčným šachem, naopak krále síkovně schová za hradbu svých pěšců. Následně zasadí soupeři zdrcující úder, kdy si naopak sama vynutí výměnu dam a její pěšec se nezadržitelně řítí do cíle. Soupeř vzdává. Všichni Lucku objímáme, mačkáme a dáváme ji sladkou pusou. Naše křehká princezna nám zajistila 3 body a položila reálnou možnost boje o záchranu.

Na zápase je rovněž pozoruhodné, že všechny body (4,5) uhráli „Litomyšláci“ při porážkách našich hostů z Ústí nad Orlicí.

Text a foto Jaromír Odstrčil

První hřiště bylo zbudováno na strništi U Prokopa, při cestě na Českou Třebovou. V roce 1912 se krátce hrálo na louce pod Hlavňovem a z oken vagonů lokálky se tak cestujícím nasýtl žertovný pohled na spoře oděné pány, ženoucí se za koženou koulí. V dalších letech se hrávalo v zahradě dnešní sokolovny a na tzv. Krausově poli ve Fügnerově čtvrti. Nastala ovšem první světová válka, mnozí hráči odešli na frontu a fotbalové dění bylo ochromeno, na několik let se přestalo hrát úplně.

■ **1920-1930.** Činnost SK Litomyšl byla po válce obnovena členskou schůzí opět ve Smetanově domě, na které byl novým předsedou zvolen zvěrolékař Císař. Klub získal nový pozemek poblíž železničního viaduktu a toto hřiště U nádraží pak dobře sloužilo celých čtyřicet roků. Zprvu šlo ovšem o nerovnou louku, která byla během roku 1921 zplanýřována a znovu zatrávněna. Později bylo hřiště oploceno a postaveny kabiny. Do té doby se totiž mužstva do dresů přestrojovala v hotelu Slunce, v lázních na Bernardce, či v restauraci na Hrádku.

Předsedou SK se stal na celé čtvrtstoletí MUDr. Václav Reif. Ve dvacátých letech však výkony mužstva SK nebyvaly nijak oslnivé a dobře mu konkuroval tým Rudé hvězdy, fungující zde v letech 1922 až 1927. Strmě nahoru šla výkonnost SK od roku 1929, kdy se v Litomyšli konala krajská výstava. V tomto výstavním roce vyhrávalo mužstvo nejen zápasy přátelské, ale i mistrovské ve III. třídě a za rok dosáhlo celkového skóre 114:28.

■ **1931-1939.** Orlická skupina III. třídy nebyla na tehdejší poměry lehkou soutěží, a přestože SK Litomyšl končila v tabulce vždy v popředí, postoupit se podařilo až v roce 1934. V té době už ve městě existoval druhý klub, AFK (původní název byl DSK). Tým AFK hrál nejprve na pozemku za nemocnicí, v r. 1937 musel v souvislosti se stavbou interního oddělení hřiště vyklidit a působil pak na provizorním place za Gabrielovým mlýnem.

Zpět ještě k činnosti klubu SK v posledních letech před válkou: Po postupu v kvalifikačním turnaji do II. třídy Východočeské župy se v nové soutěži Litomyšl rychle zabydlela a v roce 1938 stačilo konečně 2. místo k dalšímu postupu do kvalifikace o postup, tentokrát už do I. B třídy. Soupeřem byl celek SK Popkovic, který v Litomyšli prohrál rekordně 12:0 a remíza 1:1 v odvetě k postupu bohatě postačila. Ještě některá jména významných hráčů té doby: Kudrnáč, Zavřel, Jetleb, Soukup, Oliva, Moták, Horský, Nýdl, Šauer, Stošek, Remesl.

Připravuje Zdeněk Vandas

Kam za sportem

STIGA - HOKEJ - sál DDM

každé úterý od 17.30 Litomyšlská Stiga-liga
So 23.1. od 14.00 - 1. kolo Litomyšlského poháru 2010

Lední hokej - Krytý zimní stadion

St 6.1. od 18.30 - Litomyšl - Chotovice / muži
St 20.1. do 18.30 - Litomyšl - M. Třebová / muži
St 27.1. od 18.30 - Litomyšl - Choceň / muži
Ne 7.2. od 17.00 - Litomyšl - Skuteč / muži

FBC PeakSport Litomyšl - hala

So 23.1. - FTS Florbal Náchod - FBC PeakSport Litomyšl / 2 liga žen
So 23.1. - FbK Orlicko-Třebovsko - FBC PeakSport Litomyšl / 2 liga žen

Lucka řeší složitou situaci.

Lilie

Zpravodaj Města Litomyšle. Vychází 1x měsíčně, vydává Město Litomyšl. Kontaktní osoba ing. Michaela Severová, 461 653 311, michaela.severova@litomysl.cz. Redakce: Smetanovo nám. 72, Mgr. Jana Bisová, tel. 461 615 969, lilie@litomysl.cz, www.litomysl.cz/lilie. Články opatřené značkou a neoznačené materiály jsou dílem redakce. Příspěvky popisovatelů mohou být otištěny pouze pod celým jménem a nemusejí vyjadřovat názory redakce. Uzávěrka podkladů je vždy k 20. předchozího měsíce. Zpravodaj neprochází jazykovou úpravou. Povoleno rMK ČRE 12017. Grafická úprava a tisk H.R.G. Litomyšl. Náklad 4450 výtisků. Do litomyšlských domácností a integrovaných obcí zdarma, ostatní 8,- Kč.